

**Kuuden suurimman kaupungin
lasten päivähoidon palvelujen ja kustannusten
vertailu vuonna 2011**

Kuusikko-työryhmä
Lasten päivähoito
Hanna Ahlgren-Leinvuo
30.8.2012

Kuusikko-työskentelyn historia ja periaatteet

Kuusikko muodostuu Suomen kuudesta väkiluvultaan suurimmasta kaupungista. Väestömäärän mukaisessa järjestyksessä Kuusikkoon kuuluvat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku ja Oulu. Kuusikko-työryhmissä vertaillaan kaupunkien sosiaali- ja terveystalveta. Kaupunkien edustajista koostuvat eri palvelukokonaisuuksien asiantuntijaryhmät tuottavat vuosittain tilastollisia raportteja edeltävän vuoden asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista. Tärkeimmät tiedot esitetään raporteissa usean vuoden aikasarjoina.

Kuusikko-työn historia ulottuu vuoteen 1994, jolloin Helsingin, Espoon ja Vantaan sosiaali- ja terveystoimen johtajat päättivät alkaa toteuttaa vertailuja keskeisimmistä sosiaali- ja terveystoimen palveluista sekä niiden kustannuksista. Ensimmäiseksi tarkasteltiin lasten päivähoitoa, toimeentulotukea sekä vanhusten palveluja. Turku ja Tampere tulivat mukaan kaikkiin vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailuraportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuodesta 1999 eteenpäin. Kuusikko syntyi, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Ensimmäiset tiedot Oulusta saatiin vuodelle 2002. Ajan myötä Kuusikko-vertailuihin on tullut mukaan uusia palvelukokonaisuuksia. Lisäksi raporttien laajuus on kasvanut vertailtavaksi otettujen asioiden lisääntyessä.

Kuusikko-raporttien tiedot asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Raportteihin sisältyy tilastotietojen lisäksi erillisiä selvityksiä esimerkiksi eri palvelujen organisoimista tai kuntien suunnitelmista tietyn palvelurakenteen muutoksen toteuttamiseksi. Kaupunkien asiantuntijat sopivat tiedonkeruulle mahdollisimman yhdenmukaiset määritelmät, toteuttavat tiedonkeruun käytännössä ja analysoivat tuloksia. Kuusikko-työryhmien sihteerit koostavat tiedot yhteen ja kirjoittavat ryhmäkohtaiset raportit.

Kuusikon lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveystalveta tuotetaan monilla taholla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksessa (THL:ssä) sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuusikko-tiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovittuihin määritelmiin ja sopimukseen tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot. Työryhmien tiedonkeruuprosessia ja raportoinnin sisältöä voidaan myös muokata verrattain joustavasti suhteessa valtakunnallisen tason tiedonkeruuseen ja julkaisuihin.

Vuonna 2012 toimii seitsemän Kuusikko-työryhmää, jotka ovat lasten päivähoiton, lastensuojelun, aikuissosiaalityön, päihdehuollon, kehitysvammahuollon, vammaispalvelujen sekä vanhuspalvelujen ryhmät. Ryhmät julkaisevat vuoden aikana yhteensä kahdeksan raporttia. Aikuissosiaalityön työryhmä tuottaa sekä toimeentulotuen että työllistämispalvelujen raportit.

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Hanna Ahlgren-Leinvuo
Kansi: Kati Rosenberg

ISSN 1457–5078

Edita Prima Oy 2012
Helsinki

Tekijä(t)		
Kuusikko-työryhmän lasten päivähoidon asiantuntijaryhmä, kirjoittanut Hanna Ahlgren-Leinvuo		
Nimike		
Suomen kuuden suurimman kaupungin lasten päivähoidon palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2011		
Julkaisija (virasto tai laitos)	Julkaisuaika	Sivumäärä, liitteet
Helsingin sosiaalivirasto, Espoon sivistystoimi, Vantaan sivistystoimi, Turun kasvatus- ja opetustoimi, Tampereen hyvinvointipalvelut sekä Oulun Sivistys- ja kulttuuripalvelut	8/2012	22 s. + 58 s. liitteitä
Sarjanimike		Osanumero
Kuusikko-työryhmän julkaisusarja		5/2012
ISSN-numero	Kieli	
1457-5078	Suomi	
Tiivistelmä		
Suomen kuuden suurimman kaupungin päivähoidon raportti on vertailu asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista. Päivähoidon palvelujen ja kustannusten vertailussa selvitetään kunnan järjestämän eli kunnallisen ja kunnan ostaman päivähoidon sekä kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käyttöä ja kustannuksia vuonna 2011. Edellä mainittujen palvelujen lisäksi päivähoito- ja varhaiskasvatuspalveluihin liittyvät perusopetuslain mukainen esiopetus ja päivähoitolain mukainen leikki- ja muu toiminta eli kunnallinen kerhotoiminta. Raportissa tarkastellaan myös esiopetukseen ja kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneiden määriä sekä avoimen varhaiskasvatustoimen kustannuksia. Vuonna 2011 Kuusikon kunnissa oli 107 809 päivähoitoikäistä lasta. Päivähoitoikäisten lasten määrä kasvoi jo neljättä vuotta. Päivähoitoikäisistä lapsista reilu puolet on hoidossa kunnallisessa päiväkodissa ja kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten lukumääränsä kasvoi kaikissa Kuusikko-kunnissa. Reilu viidennes päivähoitoikäisistä hoidetaan kotona kotihoidon tuella. Kotihoidontuella hoidettujen lasten lukumäärä ja osuus päivähoitoikäisistä laski edellisvuodesta Turku lukuun ottamatta kaikissa Kuusikko-kunnissa. Kuusikko-kunnista Turku ja Oulu ovat ottaneet käyttöön lasten päivähoidon palvelusetelin, joka on korvannut yksityisen hoidon tuella järjestetyn yksityisen päiväkotihoidon sekä ostopalvelupäiväkotihoidon. Perhepäivähoidossa olevien lasten määrä väheni kaikissa kunnissa edelleen. Ostopalvelupäivähoidossa olevien lasten määrä väheni Espoossa lukuun ottamatta kaikissa kunnissa. Yksityisen hoidon tuella hoidettujen lasten lukumäärä kasvoi pääkaupunkiseudulla, mutta väheni muissa kunnissa. Turussa ja Oulussa asiakkaita siirtyi yksityisen hoidon tuelta palvelusetelijärjestelmän piiriin. Kaikkiaan kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa oli yhteensä 2 494 lasta (3,5 %) enemmän kuin vuoden 2010 lopussa. Vuonna 2011 Kuusikon kuntien päivähoidon palvelujen kokonaiskustannukset olivat lähes 918 miljoonaa euroa, mikä oli 3,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Kustannukset eivät nousseet aivan yhtä paljon kuin vuonna 2010. Espoossa ja Turussa kustannukset hieman laskivat. Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta eniten Oulussa ja Tampereella. Kuusikon kuntien väliset erot kunnallisen päiväkotihoidon deflatoiduissa kustannuksissa laskennallista lasta kohden ovat tasoittuneet 2000-luvun aikana.		
Asiasanat		
Kuusikko, lasten päivähoito, kustannukset, kuntavertailu		

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	8
2	PÄIVÄHOIDON PALVELUJEN KOKONAISUUS	2
2.1	Päivähoitoikäiset lapset Kuusikko-kunnissa.....	2
2.2	Päivähoitoikäisten sijoittuminen päivähoidon palveluihin	3
2.2.1	Kunnan järjestämä ja tukema päivähoido	3
2.2.2	Lasten kotihoidon tuki	3
2.2.3	Avoimen varhaiskasvatuksen kunnallinen kerhotoiminta.....	4
2.3	Päivähoidon kokonaiskustannukset	4
3	KUNNALLINEN PÄIVÄHOITO	6
3.1	Kunnallinen päiväkotihoido	6
3.1.1	Lapset.....	6
3.1.2	Henkilöstö	6
3.1.3	Kustannukset	7
3.2	Kunnallinen perhepäivähoido.....	8
3.3	Erityinen tuki päivähoidossa.....	10
4	YKSITYISEN HOIDON TUKI, OSTOPALVELUT JA PALVELUSETELI	11
4.1	Yksityisen hoidon tuki	12
4.2	Ostopalvelupäivähoido.....	13
4.3	Lasten päivähoidon palveluseteli	14
5	LASTEN KOTIHOIDON TUKI.....	15
6	ASIAKASPALAUTE LASTEN PÄIVÄHOIDON PALVELUISTA	16
7	YHTEENVETO	19
	LÄHTEET	22
	LIITTEET	23
	Liite 1: Lasten päivähoidon määritelmät ja perusteet vuoden 2011 tietojen keruulle ..	23
	Liite 2: Taulukoita ja kuvia päivähoidon palveluista ja kustannuksista	30
	Liite 3: Päivähoidon toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2007 - 2011.....	41
	1A Päivähoitoikäiset, 7-vuotiaat ja väestö Kuusikko-kunnissa vuosina 2007-2011 ..	41
	1B Lasten päivähoidon, yksityisen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Kuusikko-kunnissa 31.12.2011	43
	1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa ikäryhmittäin vuosina 2007-2011	47
	1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa järjestämisuudoittain vuosina 2007-2011	49
	1E Lapsen kunnan järjestämässä päivähoidossa hoitoajan mukaan vuosina 2007-2011	52

1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2007-2011	54
2A/1 Lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannukset Kuusikko-kunnissa vuonna 2011	56
2A/2 Lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannusten osuudet kokonaiskustannuksista Kuusikko-kunnissa vuonna 2011	57
2B Kuusikko-kuntien lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannusten tarkastelua vuosina 2010 ja 2011. Vuoden 2010 kustannukset on deflatoitu...	58
2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset 2007-2011	59
2C/2 Päivähoiton kustannukset suhteutettuna vuosien 2010 ja 2011 vuoden joulukuussa päivähoidossa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon.....	62
2D Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset 2007-2011	64
2D/2 Päivähoiton deflatoidut kustannukset suhteutettuna vuosien 2010 ja 2011 vuoden joulukuussa päivähoidossa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon.....	66
2E Laskennalliset lapset	68
3A Kunnallisen päivähoiton henkilöstö 31.12.2011	69
3B/1 Kunnallisen päivähoiton henkilöstö vuosina 2007-2011 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja hoito- ja kasvatushenkilöstö)	70
3B/2 Kunnallisen päivähoiton muu henkilöstö 2007-2011.....	72
3B/3 Kunnallisen perhepäivähoiton henkilöstö vuosina 2007-2011	75
Liite 4: Yhteenveto Kuusikko-kuntien lasten päivähoiton asiakastytytyväisyyskyselyistä.....	78
Liite 5: Lasten päivähoiton asiantuntijatyöryhmän jäsenet vuonna 2012	79

TEKSTIN TAULUKOT

Taulukko 1	Päivähoitoikäiset (10kk-6-vuotiaat) ikäryhmittäin 31.12.2011 Kuusikon kunnissa sekä muutos (%) vuoteen 2010.....	2
Taulukko 2	Päivähoitojärjestelmän kokonaiskustannukset vuonna 2011 ja muutos vuodesta 2010, sekä avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset vuonna 2011.....	5
Taulukko 3	Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset (€) laskennallista lasta kohden vuonna 2011.....	7
Taulukko 4	Lapsen tukemiseen käytetyn henkilöstön vuosikustannukset kunnittain (ei sisällä asetuksen mukaisen lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisen suhdeluvun väljennyksen aiheuttamia kustannuksia).....	11
Taulukko 5	Lapsia yksityisen hoidon tuella joulukuussa 2011 ja muutos vuodesta 2010 sekä yksityisen hoidon tuella hoidettujen osuuden muutos 2007-2011.....	12
Taulukko 6	Kuusikon kuntien päivähoidon palvelujen lapsikohtaisten kustannusten eroja selittäviä tekijöitä.....	21

TEKSTIN KUVIOT

Kuvio 1	Päivähoitoikäisten (10kk - 6v.) jakautuminen pienten lasten hoitojärjestelmässä joulukuussa 2011 (prosenttia päivähoitoikäisistä).....	4
Kuvio 2	Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista.....	9
Kuvio 3	Rakenteellisten tukitoimien kohdentuminen tukea saavien lasten määrän mukaan Kuusikon kunnissa 2011.....	10
Kuvio 4	Kotihoidontuella olevien lasten osuus (%) päivähoitoikäisistä lapsista joulukuussa 2007-2011.....	15
Kuvio 5	Kunnallisen päiväkotihoidon deflatoitujen vuosikustannusten kehitys laskennallista lasta kohden vuosina 2000 - 2011 suhteutettuna Viisikon aritmeettiseen keskiarvoon vuonna 2000 (=1).....	20

1 JOHDANTO

Lasten päivähoidon Kuusikko-vertailussa selvitetään kunnan järjestämän päivähoidon, kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käyttöä ja kustannuksia. Näihin palveluihin alle kouluikäisten lasten vanhemmilla on päivähoitolain mukaisesti subjektiivinen oikeus vanhempainrahakauden päättymisen jälkeen. Päivähoito- ja varhaiskasvatustalveluihin liittyvät kiinteästi myös perusopetuslain mukainen esiopetus ja päivähoitolain mukainen leikki-toiminta, johon kuuluvat muun muassa kerhotoiminta ja avoimet päiväkodit. Leikkitoimintaa kutsutaan nykyään avoimeksi varhaiskasvatustoiminnaksi. Esiopetuksesta Kuusikko-vertailussa tarkastellaan esiopetukseen oikeutetun 6-vuotiaiden ikäluokan osallistumista esiopetukseen. Avoin varhaiskasvatustoiminta on mukana Kuusikko-vertailussa nyt ensimmäistä kertaa ja siitä tarkastellaan kokonaiskustannuksia ja lasten osallistumista kunnalliseen kerhotoimintaan. Tämän vuoden raportissa on mukana ensimmäistä kertaa myös palvelusetelillä järjestetty päivähoito.

Vuoden 2010 päivähoidon Kuusikko-raportin valmistelun yhteydessä todettiin, että erityisen tuen käsitteistöä ja tiedonkeruuta on tarpeen tarkentaa. Samalla toivottiin koontia lasten nykyisistä tukemisen rakenteista. Tarkennukset ja koonnin valmisteli erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi Pasi Brandt Helsingistä. Yhteenveto työryhmän tekemästä lapsen tukemisen rakenteita koskevasta selvityksestä on raportin luvussa 3.3.

Raportissa käytetyt lasten päivähoidon määritelmät sekä perusteet vuoden 2011 tiedonkeruulle ovat liitteessä 1. Liitteessä 2 on raporttitekstiä täydentäviä kuvioita ja taulukoita päivähoidon talveluista ja kustannuksista. Liitteen materiaali on koottu myös diasarjaksi (.ppt), joka löytyy Kuusikko-kuntien internet-sivuilta (www.kuusikkokunnat.fi). Liitteessä 3 on tilastotietoa päivähoidon toiminnasta, henkilöstöstä ja kustannuksista vuosilta 2007-2011.

Lasten päivähoidon Kuusikko-vertailua on tehty vuodesta 1993 alkaen. Aluksi vertailussa olivat mukana ainoastaan pääkaupunkiseudun kunnat, vuonna 1995 mukaan tulivat Turku ja Tampere ja vuonna 2002 Oulu. Kuusikko-raportit syntyvät lasten päivähoidon Kuusikko-asiantuntijaryhmän tiiviin yhteistyön tuloksena. Vuoden 2012 aikana työryhmän puheenjohtajana toimi Ulla Rissanen Oulusta. Tarkemmat tiedot työryhmän kokoonpanosta löytyvät liitteestä 5.

2 PÄIVÄHOIDON PALVELUJEN KOKONAISUUS

Kunnallinen ja kunnan ostama päivähoito, yksityisen hoidon tuki sekä lasten kotihoidon tuki muodostavat päivähoidon palvelujen kokonaisuuden, josta käytetään myös nimitystä pienten lasten hoitojärjestelmä. Päivähoidon palvelut kohdistuvat pääosin päivähoitoikäisille eli 10 kk - 6-vuotiaille lapsille.

2.1 Päivähoitoikäiset¹ lapset Kuusikko-kunnissa

Päivähoitoikäisten lasten määrä on jatkanut kasvuaan Kuusikko-kunnissa. Kasvua on sekä päivähoitoikäisten lasten lukumäärässä että osuudessa koko väestöstä. Väestöosuus on kasvanut kaikissa Kuusikko-kunnissa vuodesta 2007 vuoteen 2011 ollen vuoden 2011 lopussa keskimäärin 6,8 prosenttia. Eniten päivähoitoikäisiä suhteessa väestöön asuu Espoossa (8,6 %), Vantaalla (8 %) ja Oulussa (7,8 %). Vähiten heitä oli Turussa (5,6 %). Päivähoitoikäisten suhteellinen kasvu on ollut suurinta Oulussa, jossa heidän väestöosuutensa on aikavälillä 2007 - 2011 kasvanut 0,5 prosenttiyksiköllä. (Liite 2, kuvio 1; Liite 3, taulukko 1A)

Kuusikko-kunnissa oli joulukuun 2011 lopussa yhteensä 107 809 päivähoitoikäistä lasta. Tämä oli yli 2 500 lasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Lähes puolet (44 %) lapsimäärän kasvusta on tapahtunut Helsingissä, jossa muutos edellisvuoteen on myös suhteellisesti Kuusikon suurin. Tästä huolimatta päivähoitoikäisten väestöosuus on Helsingissä yhä Kuusikon keskiarvoa pienempi (noin 6 %).

Taulukko 1 Päivähoitoikäiset (10kk-6-vuotiaat) ikäryhmittäin 31.12.2011 Kuusikon kunnissa sekä muutos (%) vuoteen 2010

	Alle 3- vuotiaat	<i>muutos</i> %	3 - 6- vuotiaat	<i>muutos</i> %	Lapset yhteensä	määrän muutos	<i>muutos</i> %
Helsinki	13 547	2,3	22 121	3,8	35 668	1 120	3,2
Espoo	7 795	2,7	13 910	2,0	21 705	471	2,2
Vantaa	5 912	0,4	10 346	2,6	16 258	286	1,8
Turku	3 848	1,9	6 151	0,7	9 999	116	1,2
Tampere	4 927	1,2	8 005	2,6	12 932	261	2,1
Oulu	4 269	0,7	6 978	3,9	11 247	291	2,7
Kuusikko	40 298	1,7	67 511	2,8	107 809	2 545	2,4

Kuusikko-kuntien päivähoitoikäisistä lapsista yli 60 prosenttia on kolme vuotta täyttäneitä ja heidän lukumääränsä on Espoota ja Turku lukuun ottamatta kasvanut edellisvuoteen verrattuna enemmän kuin alle 3-vuotiaiden lukumäärä. Tulevaisuuden päivähoitotarvetta ajatellen huomionarvoista on se, että alle vuoden² ikäisten ikäryhmä on Kuusikkokunnissa Espoota ja Vantaata lukuun ottamatta suurin alle kouluikäisten ikäryhmä. Jos alle 3-vuotiaiden määrä lisääntyy enemmän kuin vanhempien lasten lukumäärä, tarvitaan päivä-

¹ Päivähoitoikäisellä tarkoitetaan 10 kuukauden – 6 vuoden ikäisiä lapsia. Päivähoitolain mukaan alle kouluikäisten vanhemmilla on subjektiivinen oikeus kunnan järjestämään päivähoitoon. Subjektiivinen päivähoito-oikeus alkaa vanhempainrahakauden päätyttyä.

² Kaikki alle vuoden ikäiset (0kk-11kk)

hoitoon myös enemmän henkilökuntaa, mikä puolestaan kasvattaa päivähoidon kustannuksia. (ks. liite 2, kuvio 3; liite 3, taulukko 1a)

Muuta kuin kotimaista kieltä äidinkielenään puhuvien osuus alle 7-vuotiaista on jatkanut kasvuaan Kuusikko-kunnissa. Vieraskielisten lasten osuus oli Kuusikko-kunnissa vuoden 2011 lopussa keskimäärin 11,6 prosenttia, mikä on 2,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuoden 2007 lopussa. Vieraskielisten osuus alle seitsemän vuotiaista oli suurin Helsingissä (14,2 %). Kuusikon keskiarvoa suurempi väestöosuus oli myös Vantaalla (13,6 %), Turussa (12,4 %) ja Espoossa (11,7 %). Oulussa vieraskielisten osuus oli huomattavasti muita Kuusikko-kuntia pienempi (3,8 %), mutta heidän lukumääränsä on Oulussa kasvanut suhteellisesti eniten niin vuosien 2010 - 2011 kuin parin edellisenkin vuoden välillä. (Liite 2, kuviot 4 ja 5.)

2.2 Päivähoitoikäisten sijoittuminen päivähoidon palveluihin

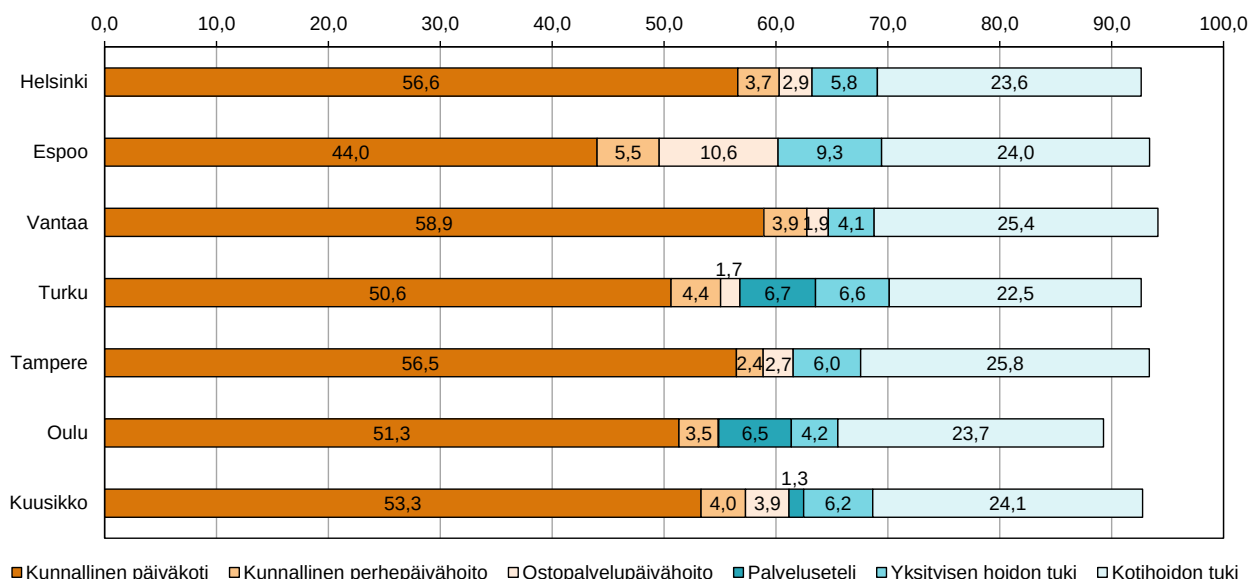
2.2.1 Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito

Kuusikko-kunnissa yli puolet (53,3 %) päivähoitoikäisistä lapsista on hoidossa kunnallisessa päiväkodissa. Kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten lukumäärä jatkoi kasvuaan kaikissa Kuusikko-kunnissa. Kunnallisessa päiväkotihoidossa oli vuoden 2011 lopussa lähes 2 400 lasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Jos kunnalliseen päiväkotihoidon lisäksi vielä ostopalvelupäiväkodeissa sekä yksityisen hoidon tuella päiväkodeissa hoidetut lapset, on päiväkotihoidossa olevien päivähoitoikäisten lasten osuus Kuusikko-kunnissa jo lähes 60 prosenttia (ks. liite 2, kuvio 7). Sen sijaan perhepäivähoidossa olevien lasten määrä väheni Kuusikko-kunnissa entisestään. (Kuvio 1)

2.2.2 Lasten kotihoidon tuki

Kotihoidon tuen osuus on laskenut Turkua lukuun ottamatta kaikissa Kuusikko-kunnissa edellisvuodesta. Kotihoidon tuella hoidettiin lähes joka neljäs Kuusikko-kuntien päivähoitoikäinen lapsi. Tampereella ja Vantaalla kotihoidon tuella olevien osuus oli hieman suurempi kuin muissa Kuusikko-kunnissa. Alle 3-vuotiaista yhä suurempi osuus hoidetaan kunnan järjestämän päivähoiton piirissä. Ainoastaan Oulussa osuus oli hieman edellisvuotta pienempi.

Kuvio 1 Päivähoitoikäisten (10kk - 6v.) jakautuminen pienten lasten hoitojärjestelmässä joulukuussa 2011 (prosenttia päivähoitoikäisistä)

Espoo eroaa muista Kuusikko-kunnista korkeammalla ostopalvelupäivähoidon ja yksityisen hoidon tuella järjestetyn päivähoidon osuudella. Turussa ja Oulussa on puolestaan otettu käyttöön päivähoidon palveluseteli, mikä on osaltaan vähentänyt näissä kaupungeissa sekä yksityisen hoidon tuella hoidettavien että ostopalveluhoidossa olevien osuutta. (ks. liite 3, taulukko 1D)

2.2.3 Avoimen varhaiskasvatuksen kunnallinen kerhotoiminta

Kunnat ovat viime vuosina pyrkineet monipuolistamaan palvelutarjontaansa pienten lasten perheille. Vaihtoehtona päivähoidolle tarjotaan avoimen varhaiskasvatuksen palveluja, joista yksi on kunnallinen kerhotoiminta. Kunnallinen kerhotoiminta on säännöllistä ryhmämuotoista varhaiskasvatusta ensisijaisesti kotona oleville 2 - 5-vuotiaille lapsille. Kerhot toimivat enintään neljänä päivänä viikossa ja enintään kolme tuntia päivässä. Kerhotoimintaan haetaan ja lapselle myönnetään kerhopaikka yleensä toimintavuodeksi kerrallaan. Kerhotoiminta on Helsinkiä lukuun ottamatta maksullista, kukin kunta perii kerhomaksun määräämällänsä maksuperusteilla. Lasten kotihoidon tuella olevat ja yksityisen hoidon tuella kotona hoidetut lapset voivat osallistua kerhotoimintaan.

Vuonna 2011 Kuusikko-tiedonkeruuta laajennettiin koskemaan myös kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuvien lasten määrää. Kuusikko-kuntien päivähoitoikäisistä yhteensä 2 779 lasta (2,6 prosenttia päivähoitoikäisistä) osallistui kunnalliseen kerhotoimintaan vuoden 2011 lopussa. Suhteellisesti eniten kerhotoimintaan osallistuneita oli Oulussa.

2.3 Päivähoidon kokonaiskustannukset

Päivähoidon palvelujen kokonaiskustannusten vertailussa käytetään pääasiassa kuntien tilinpäätösten mukaisia bruttokustannuksia ilman yleishallinnon vyörytyseriä. Kustannuksissa ovat mukana kunnallisen ja kunnan ostaman päivähoidon ja yksityisen hoidon tuen välittömät kustannukset. Lisäksi mukana ovat kotihoidon tuen kustannukset vähennettynä

osittaisen hoitorahan kustannuksilla. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan kustannukset eivät sisälly kokonaiskustannuksiin. Niitä tarkastellaan tässä raportissa erikseen – avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksia ei ole aiemmin Kuusikko-vertailussa ollut mukana. Tarkempaa tietoa kustannusten koontiperusteista on liitteen 1 määrittelyissä.

Kustannusten vertailussa aiempiin vuosiin käytetään pääosin absoluuttisia kustannuksia. Liitteessä 3, taulukossa 2D on aikaisempien vuosien kustannukset deflatoitu eli muutettu vuoden 2010 rahan arvoon käyttäen pohjana Tilastokeskuksen ilmoittamaa julkisten menojen hintaindeksiä sosiaalitoimelle.

Taulukoon 2 on koottu päivähoitojärjestelmän kokonaiskustannukset vuonna 2011 ja niiden muutos edellisestä vuodesta. Vuonna 2011 Kuusikon kuntien päivähoidon palvelujen kokonaiskustannukset olivat yli 920 miljoonaa euroa, mikä oli 4,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta suhteellisesti eniten Oulussa. Deflatoidut kustannukset nousivat Kuusikko-kunnissa keskimäärin 0,7 prosenttia.

Taulukkoon on koottu myös avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset. Avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset olivat Kuusikko-kunnissa yhteensä yli 18 miljoonaa euroa. Päivähoitojärjestelmän kokonaisuuden kannalta avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset olivat pienet, noin 1-3 prosenttia kokonaiskustannuksista. Helsingissä osuus oli suurin (3 %).

Taulukko 2 Päivähoitojärjestelmän kokonaiskustannukset vuonna 2011 ja muutos vuodesta 2010, sekä avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset vuonna 2011

	Päivähoitojärjestelmä ilman avointa varhaiskasvatusta			Avoim varhaiskasvatus
	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl.	Kustannukset (€)
Helsinki	323 530 399	3,6	0,3	9 837 329
Espoo	193 347 537	2,7	-0,5	3 543 500
Vantaa	138 883 854	4,0	0,7	2 387 297
Turku	82 136 485	4,7	1,4	920 496
Tampere	103 389 159	4,3	1,0	842 702
Oulu	79 828 426	6,8	3,5	866 226
Kuusikko	921 115 860	3,9	0,7	18 397 550

3 KUNNALLINEN PÄIVÄHOITO

3.1 Kunnallinen päiväkotihoidto

3.1.1 Lapset

Kuusikon kuntien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2011 lopulla yhteensä 57 555 lasta, mikä oli 4,3 % enemmän kuin vuonna 2010. Lasten määrä kasvoi edellisvuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa. Suhteellisesti eniten lapsimäärä kasvoi Helsingissä, Espoossa ja Oulussa. Myös alle 3-vuotiaiden osuus kunnallisessa päiväkotihoidossa olevista kasvoi Helsinkiä ja Vantaata lukuun ottamatta edellisestä vuodesta. Eniten heidän osuutensa kasvoi Tampereella (0,9 prosenttiyksikköä). Kuusikko-kuntien kunnallisessa päiväkotihoidossa olevista lapsista keskimäärin joka viides oli alle 3-vuotias vuonna 2011. Oulussa heidän osuutensa oli Kuusikko-kuntien suurin, lähes 24 prosenttia. (liite 2, kuviot 13 ja 14; liite 3, taulukko 1D.)

Ilta- ja ympärivuorokautinen päivähoito järjestetään pääosin kunnallisissa päiväkodeissa muissa kunnissa paitsi Oulussa, jossa iltahoitoa järjestetään merkittävästi myös ryhmäperhepäivähoidossa. Kuusikon kuntien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2010 lopulla 2 416 ilta- ja/tai ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevaa lasta. Lasten lukumäärä nousi hieman, mutta ilta- ja/tai ympärivuorokautisessa hoidossa olevien lasten osuus kunnallisen päivähoidon lapsista (sisältäen perhepäivähoidon) pieneni jo kolmatta peräkkäistä vuotta ollen keskimäärin 3,6 prosenttia vuonna 2011. (Liite 3, taulukko 1E)

3.1.2 Henkilöstö

Kuusikko-kuntien päiväkodeissa oli vuoden 2011 lopussa 11 891 työntekijää, mikä oli noin 2 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Hoito- ja kasvatushenkilöstön osuus henkilöstöstä vaihteli Kuusikko-kunnissa Turun 80,7 prosentista Oulun 92,2 prosenttiin. Kunnallisissa päiväkodeissa on ollut hoito- ja kasvatushenkilöstön varahenkilöstöä kaikissa Kuusikon kunnissa lukuun ottamatta Oulua. (Liite 3, tauluko 3b1 ja 3b2)

Henkilöstön määrän laskeminen ja vertailu on haastavaa, koska siihen vaikuttaa kuntien erilainen tapa organisoida esimerkiksi tukipalveluja, kuten ateriat-, siivouspalveluja ja laitoshuoltoa sekä vaihtelevat käytännöt sijaisten ja avustavan henkilöstön palkkaamisessa.

Kuusikon kunnat järjestävät tukipalvelut pääosin vastaavan yksikön tai liikelaitoksen toimintana. Päiväkotien ateriapalvelut järjestettiin tukipalveluna kaikissa kunnissa. Siivous järjestettiin tukipalveluna Espoossa, Vantaalla, Tampereella sekä osin Helsingissä. Oulussa laitoshuolto järjestettiin pääosin ostopalveluna Oulun omalta liikelaitokselta tai kilpailutettuna ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Turussa päiväkoteja siivoavat päivähoidon henkilöstöön kuuluvat laitospulaiset.

Henkilöstövuokrausta käytetään pääkaupunkiseudun kunnissa enenevässä määrin sekä hoito- ja kasvatushenkilöstön sijaisten että avustavan henkilöstön hankinnassa.

3.1.3 Kustannukset

Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset laskennallista lasta kohden olivat keskimäärin 9 561 euroa Kuusikko-kunnissa. Kustannukset laskennallista lasta kohden kasvoivat edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa Turku lukuun ottamatta. Eniten kustannukset nousivat Tampereella (5,1 %). Tampereen päiväkotihoidon kustannuksia nosti edelliseen vuoteen verrattuna kasvaneet henkilöstö- ja tukipalveluiden kustannukset. Tässä huolimatta Tampereella päivähoitopaikan hinta laskennallista lasta kohden oli toiseksi halvin. (Liite 2, taulukko 16)

Kunnallisten päiväkotien kustannusrakenne vaihtelee muun muassa tukipalvelujen erilaisesta järjestämistavasta johtuen. Henkilöstökustannuksiin sisältyvät päiväkotien henkilöstökustannukset sekä päiväkotien osuus päivähoidon yhteisistä henkilöstökustannuksista (päivähoidon johto ja hallintohenkilöstö).

Taulukko 3 Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset (€) laskennallista lasta kohden vuonna 2011

Euroa/laskennallinen lapsi	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Yhteensä	9 907	10 458	9 216	9 675	9 103	8 452	9 609
Henkilöstökustannukset, josta	6 967	7 009	6 348	7 345	6 270	5 672	6 684
Varahenkilöstö	63	170	21	48	70	0	67
Avustava henkilökunta	196	166	118	181	170	104	164
Vuokratyö	221	367	602	0	0	0	240
Henkilöstösivukulut	1 623	1 442	1 124	1 744	1 385	1 223	1 449
josta KUEL -maksut	1 425	1 204	938	1 405	1 223	1 039	1 240
Tilakustannukset	1 521	1 684	1 262	1 274	1 060	1 364	1 408
Tukipalvelut	1 175	1 446	1 434	782	1 456	942	1 242
Ateriapalvelut	995	1 161	1 040	772	1 132	724	1 001
Siivous- ja laitoshuolto	180	285	393	10	325	218	241
Muut kustannukset	245	320	172	274	317	474	274

Taulukossa kolme on eritelty vuosikustannuksia laskennallista lasta kohden. Henkilöstökustannuksista eriteltiin varahenkilöstön ja avustavan henkilöstön kustannukset sekä vuokratyön käyttö ja henkilöstösivukulut.

Henkilöstökulut ovat suurin päiväkotihoidon menoerä, keskimäärin noin 70 prosenttia päiväkotihoidon kustannuksista on henkilöstökustannuksia. Henkilöstökulut laskennallista lasta kohden vaihtelivat Helsingin Oulun 5 672 eurosta Turun 7 345 euroon.

Kuntatyönantajat vastaavat yhdessä kunnallisten eläkkeiden rahoituksesta. Kuntien eläkekertymä on erilainen, joten myös eläkemenoperusteisen maksun suuruus vaihtelee kunnittain. Pitkät työurat samalla työnantajalla ja eläkkeellä olevien ihmisten suuri määrä lisäävät maksettavan eläkkeen määrää. Kunnallisten päiväkotien henkilöstön eläkemaksut suhteutettuna palkkakustannuksiin olivat Helsingissä 28,7 %, Espoossa 23,8 %, Vantaalla 22,6 %, Turussa 24,7 %, Tampereella 25,2 % ja Oulussa 23,8 %.

Oman avustavan henkilöstön kustannukset olivat korkeimmat Helsingissä ja pienimmät Oulussa. Vuokratyömenot laskennallista lasta kohden olivat korkeimmat Vantaalla. Espoossa ja Vantaalla hankitaan hoito- ja kasvatushenkilöstön sijaisten lisäksi myös avustajia vuokratyönä. Vuokratyövoimaa ei käytetä Turussa, Tampereella ja Oulussa.

Tilakustannuksista suurin osa on sisäisiä vuokria kunnan toimitiloja hallinnoivalle yksikölle. Tilakustannusten osuus kaikista kustannuksista kasvoi edellisestä vuodesta Espoossa, Vantaalla ja Turussa. Muissa Kuusikon kunnissa osuus pieneni. Tilakustannuksiin laskennallista lasta kohden vaikuttaa muun muassa päiväkoteihin sijoitettujen lasten määrän muutos. Päivähoidon kasvavaan kysyntään vastataan lisäämällä lapsia ja hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkoteihin, joissa toiminnan lisääminen on tilojen käytön kannalta mahdollista.

Ateria-, siivous- ja laitoshuollon kulujen osuus päiväkotihoidon kokonaiskustannuksista on kasvanut. Kasvun taustalla on osaltaan palvelujen ulkoistaminen, minkä vuoksi päivähoidon mahdollisuudet vaikuttaa kustannuksiin ovat vähäiset.

Ateriapalvelujen kustannukset lasta kohden olivat suurimmat Espoossa ja pienimmät Oulussa. Siivous- ja laitoshuoltopalvelujen kustannukset olivat suurimmat Vantaalla ja pienimmät Helsingissä. Helsingin ja Turun pienet siivouskulut selittyvät sillä, että päiväkotien siivous järjestetään pääosin päivähoidon omana toimintana ja siten siivouksen kulut sisältyvät henkilöstökustannuksiin ja muihin kustannuksiin. Tukipalveluiden kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat suurimmat Tampereella.

Kunnallisten päiväkotien muihin kustannuksiin sisältyy muun muassa leikki- ja muun toimintavälineistön, materiaalien sekä henkilöstön koulutuksen kustannuksia.

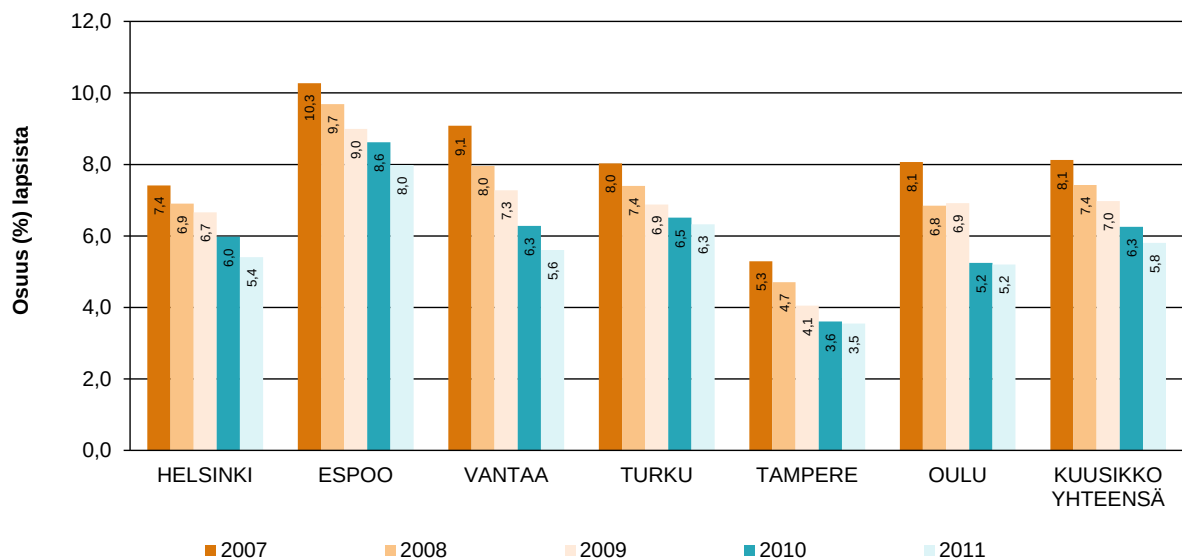
3.2 Kunnallinen perhepäivähoito

Kunnalliseen perhepäivähoitoon sisältyy hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito, kolmiperhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito.

Perhepäivähoidon lasten määrä on vähentynyt tasaisesti vuodesta 2002 alkaen. Kunnallisessa perhepäivähoidossa oli vuoden 2011 lopussa yhteensä 4 319 lasta, mikä oli neljä prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Perhepäivähoidossa olevien lasten määrä väheni vuodesta 2010 kaikissa Kuusikon kunnissa Tampereetta ja Oulua lukuun ottamatta. (ks. liite 3, taulukko 1 D). Oulussa on perustettu uusia ryhmäperhepäiväkoteja vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen. Perhepäivähoidossa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista on vuosi vuodelta vähentynyt kaikissa Kuusikko-kunnissa (kuvio 2).

Perhepäivähoitajat siirtyivät työaikalainsäädännön alaisuuteen 1.8.2011. Heidän viikoittainen työaikansa voi olla enintään 40 tuntia ja päivittäinen enintään 9 tuntia. Siirtyminen vähensi merkittävästi perhepäivähoitajien lisä- ja ylityötä. Osalla perhepäivähoidon lapsista hoitopäivät lyhenivät aiemmasta, kun vanhemmat saivat järjestettyä hoitoajat lyhyemmiksi. Muutos myös vähensi jonkin verran perhepäivähoidon kysyntää, kun lasten hoitoaikojen ja perhepäivähoitajan työajan yhteensovittaminen tuli haasteellisemmaksi.

Kuvio 2 Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista

Kunnallisessa perhepäivähoidossa oli vuoden lopussa yhteensä 51 erityistä tukea tarvitsevaa lasta, 38 vähemmän kuin edellisvuonna. Ilta- ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevia lapsia oli perhepäivähoidossa ainoastaan Espoossa 40 lasta ja Oulussa 1 lapsi, mikä oli 31 lasta vähemmän kuin edellisenä vuotena.

Kotonaan työtä tekeviä perhepäivähoitajia ja kolmiperhepäivähoitajia oli vuoden 2011 lopussa Kuusikon kunnissa yhteensä 706, mikä oli 62 hoitajaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopulla. Hoitajien määrä väheni kaikissa Kuusikon kunnissa. Perhepäivähoitajien siirtyminen eläkkeelle vähentää omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien määrää, eikä tilalle saada uusia kunnallisia perhepäivähoitajia. Ryhmäperhepäivähoidossa oli 549 työntekijää, mikä oli 24 työntekijää vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. (liite 2, taulukot 20 ja 21)

Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon ja kolmiperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 11 166 euroa, mikä oli 0,2 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kustannukset lasta kohden vähenivät Espoossa ja Tampereella ja kasvoivat muissa Kuusikon kunnissa. Kustannukset vähenivät eniten Espoossa (5,2 %). Ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 13 017 euroa, mikä oli 2,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Vuosikustannukset lasta kohden vähenivät Vantaalla ja Oulussa. (ks. liite 3, taulukko 2C/2).

Kustannusten kohdentamista hankaloittaa kaikissa Kuusikon kunnissa muun muassa se, että osa perhepäivähoidon varahoidosta järjestetään päiväkodeissa joko päiväkodin yhteydessä toimivassa varahoitopaikassa tai sijoittamalla lapsia päiväkotiryhmiin. Tällöin muun muassa vuokratkustannukset kohdentuvat yleensä päiväkoteihin.

3.3 Erityinen tuki päivähoidossa

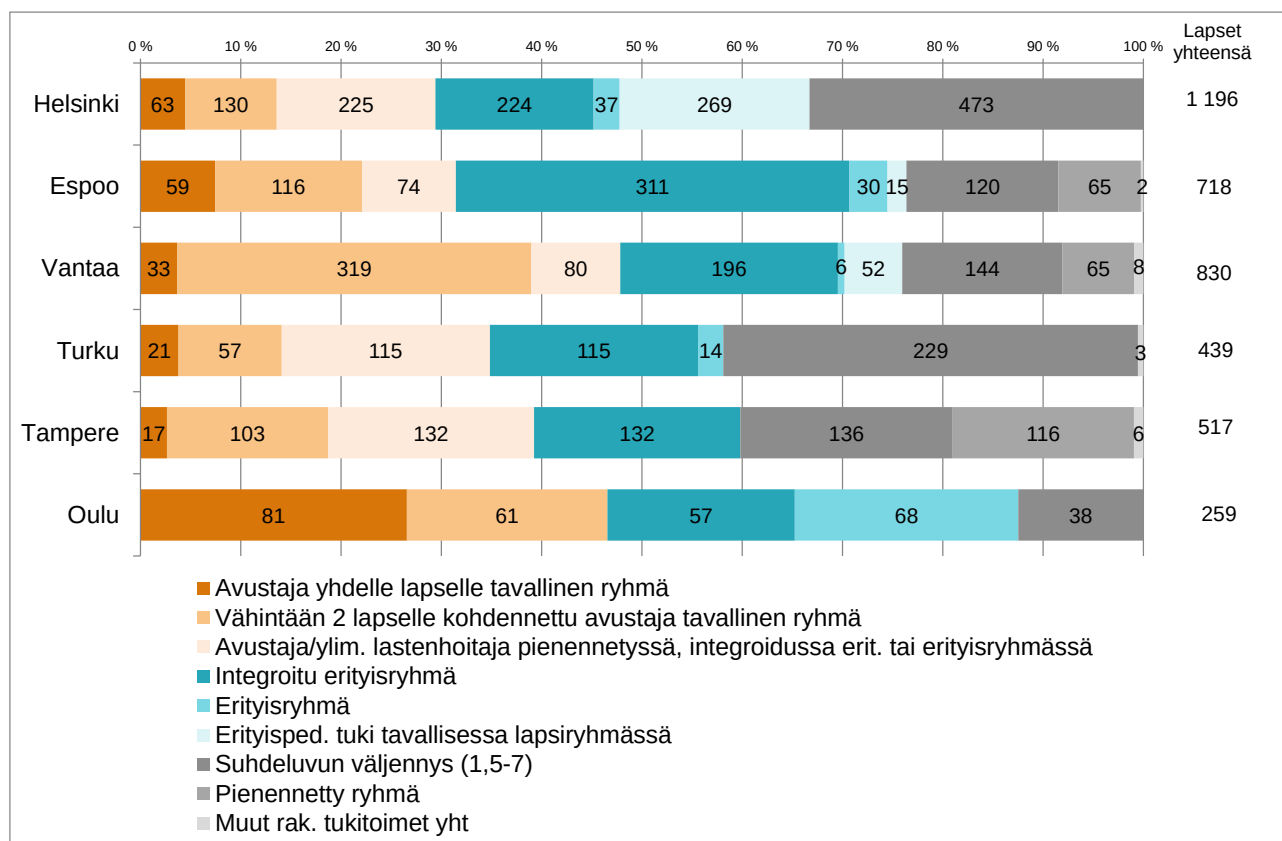
Kuusikko-kuntien kunnallisessa päivähoidossa oli vuonna 2011 yhteensä 4 084 tukea saavaa lasta, mikä oli 70 lasta vähemmän kuin edellisvuonna. Tukea saavien osuus kunnallisessa päivähoidossa olevista lapsista oli keskimäärin 6,6 prosenttia. Osuus laski Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Oulussa heidän osuutensa nousi hieman. (Liite 3, taulukko 1e). Suurin osa erityistä tukea tarvitsevista lapsista hoidetaan kunnallisissa päiväkodeissa.

Erityispäivähoidosta on tehty erillisselvitys päivähoidon Kuusikko-työn yhteydessä vuonna 2004. Tällöin yhtenäistettiin myös erityisen tuen määritelmät ja tiedonkeruu. Vuonna 2011 Kuusikko-työryhmä päätti tarkentaa erityisen tuen käsitteistön ja tiedonkeruun periaatteet muun muassa perusopetuslakiin tulleiden muutosten vuoksi, jotka vaikuttavat lasten tuen järjestämisen periaatteisiin esiopetuksessa. Samalla toivottiin pienimuotoista selvitystä nykyisistä tuen rakenteista. Muutosehdotukset ja tuen rakenteet valmisti Kuusikko-kuntien erityisen tuen asiantuntijoista koottu työryhmä.

Määritelmiin (liite 1) tehdyt tarkennukset koskevat lähinnä kasvun ja oppimisen tukea esiopetuksessa. Erityistä tukea tarvitsevien lasten tiedonkeruuta tarkennettiin siten, että lasten määränä kootaan kaikki erityistä/kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset sekä heistä erikseen lapset, joilla on rakenteellisia tukitoimia.

Työryhmä eritteli tukimuodoittain kuntien kunnallisessa ja ostopalvelupäivähoidossa olevat lapset, joilla oli rakenteellisia tukitoimia vuoden 2011 lopussa.

Kuvio 3 Rakenteellisten tukitoimien kohdentuminen tukea saavien lasten määrän mukaan Kuusikon kunnissa 2011

Kuviosta 3 voi tarkastella rakenteellisia tukitoimia saavien lasten kokonaismäärää ja määrää eri tukitoimilla sekä eri tukitoimia saavien lasten osuutta kaikista tukitoimia saavista lapsista. Helsingissä ja Turussa yleisin tukitoimi oli lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisen suhdeluvun väljentäminen, Espoossa integroitu erityisryhmä ja Vantaalla vähintään 2 lapselle kohdennettu avustaja. Oulussa yleisenä tukitoimena käytetään työllistämistuella palkattuja avustajia, joiden kustannukset eivät sisälly Kuusikko-vertailun kustannuksiin. Muissa kunnissa työllistämistuella palkattua henkilöstöä on vähän ja he sijoittuvat muihin avustamistehtäviin. Tampereella tukitoimet kohdentuivat suhteellisen tasaisesti.

Erityisen tuen rakenteiden lisäksi työryhmä selvitti Kuusikko-raporttiin koottavien perustietojen pohjalta erityisen tuen kustannuksia. Kaupunkien omien erityisen tuen avustajien palkkakustannukset ja henkilöstövuokrauksena hankittujen avustajien kustannukset kootaan Kuusikko-raporttiin jo nykyisellään erikseen. Lisäksi henkilöstön määrä kootaan tehtävänimikkeittäin, jolloin siitä voitiin eritellä tukemisen henkilöstön määrät. Näiden tietojen pohjalta laskettiin osa erityisen tuen vuosikustannuksista. Taulukossa 4 on eritelty lasten tukemiseen käytetyn henkilöstön vuosikustannuksia. Muiden rakenteellisten tukitoimien kustannuksia ei ollut mahdollista laskea ilman merkittävää tiedonkeruun lisäämistä.

Taulukko 4 Lapsen tukemiseen käytetyn henkilöstön vuosikustannukset kunnittain (ei sisällä asetuksen mukaisen lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisen suhdeluvun väljennyksen aiheuttamia kustannuksia)

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Avustajien vuosikustannukset	6 404 641	4 050 942	4 644 073	1 212 101	1 888 710	903 745	19 104 212
Erityislastentarhanopettajien laskennalliset vuosikustannukset	6 273 779	2 766 979	2 042 012	998 322	1 002 948	399 492	13 458 611
Kiertävien/konsultoitavien erityislastentarhanopettajien laskennalliset vuosikustannukset	989 088	999 444	802 927	422 367	666 574	269 657	4 184 506
Vuosikustannukset yhteensä	13 667 507	7 817 365	7 489 012	2 632 789	3 558 232	1 572 894	36 747 329

Tämän laskelman mukaan Kuusikko-kunnat panostavat päivähoitossa olevien lasten erityiseen tukemiseen käytetyn henkilöstön osalta noin 37 miljoonaa euroa vuodessa.

Työryhmä koosti selvitystyöstään tarkemman PowerPoint-esityksen, jossa on muun muassa kuvattu erityisryhmien, integroitujen erityisryhmien ja pienennettyjen ryhmien rakenteita. Esitys on Kuusikko-kuntien [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

4 YKSITYISEN HOIDON TUKI, OSTOPALVELUT JA PALVELUSETELI

Lasten päivähoito voidaan järjestää myös yksityisen hoidon tuella, jolloin osa yksityisen palveluntuottajan lapsesta perimästä hoitomaksusta katetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella sekä kuntien päätösten mukaisilla kunnallisilla lisillä. Yksityisen hoidon tuella järjestetyssä päivähoitossa perhe tekee hoitosopimuksen suoraan yksityisen palveluntuottajan kanssa.

Yksityistä päivähoitoa voidaan vaihtoehtoisesti järjestää ostopalveluna, jolloin kunnan ja yksityisen palveluntuottajan välille tehdään ostopalvelusopimus. Tällöin kunta päättää päivähoitopaikkaan sijoitettavista lapsista ja maksaa sopimuksen mukaisen korvauksen pal-

veluntuottajalle. Espoota lukuun ottamatta Kuusikon kunnissa oli yksityisen hoidon tuella olevien lasten osuus suurempi kuin ostopalvelupäivähoidossa olevien lasten osuus.

Turussa ja Oulussa yksityisen hoidon yhtenä vaihtoehtona on käytössä päivähoiton palveluseteli. Palvelusetelillä korvataan päivähoitopalvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelin suuruus ja omavastuuosuus määritellään yhtäläisin perustein kunnallisen päivähoitomaksun määrittelyn kanssa.

4.1 Yksityisen hoidon tuki

Vuoden 2011 lopussa Kuusikon kunnissa oli yksityisen hoidon tuella yhteensä 6 671 lasta, mikä oli 8,8 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopulla. Lukumäärän vähenemisen taustalla on palvelusetelijärjestelmän käyttöönotto Turussa ja Oulussa. Pääkaupunkiseudun kunnissa heidän lukumääränsä sen sijaan kasvoi, ja erityisesti Helsingissä, jossa oli yksityisen hoidon tuen piirissä vuoden 2011 lopussa 305 lasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Pääkaupunkiseudun kunnissa on strategisena linjauksena yksityisen hoidon lisääminen. Yksityisen hoidon tuen käyttäjien lukumäärän lisääntyminen kohdistui pääkaupunkiseudun kunnissa nimenomaan päiväkotihoidon. Perhepäivähoidon osuus hieman pieneni ja työsopimussuhteisen hoitajan käyttö pysyi suurin piirtein ennallaan tai hieman lisääntyi. Tampereella lasten määrä väheni hieman kaikissa yksityisen hoidon tuen hoitomuodoissa. Turun ja Oulun yksityisen hoidon tuen saajien määrä väheni päiväkotihoidon osalta, mutta vastaavasti hieman kasvoi perhepäivähoidon ja työsopimussuhteisen hoitajan osalta.

Taulukko 5 Lapsia yksityisen hoidon tuella joulukuussa 2011 ja muutos vuodesta 2010 sekä yksityisen hoidon tuella hoidettujen osuuden muutos 2007-2011

	Lasten määrä 2011	Muutos 2010-2011 Lkm	Muutos 2010-2011 %	Osuus (%) päivähoidossa olevista 2011	Osuuden (%) muutos 2007-2011, %-yksikköä
Helsinki	2 083	305	17,2	8,4	1,9
Espoo	2 010	37	1,9	13,3	-1,1
Vantaa	667	13	2,0	6,0	0,5
Turku	661	-167	-20,2	9,4	-2,5
Tampere	783	-27	-3,3	8,9	-1,2
Oulu	467	-804	-63,3	6,2	-6,7
Kuusikko	6 671	-643	-8,8	9,0	-0,6

Yksityisen hoidon tuen lakisääteiseen hoitorahaan ja hoitolisään tuli 1.3.2011 alkaen 0,4 % korotus, kun lasten hoidon tuet sidottiin kansaneläkeindeksiin. Kuusikon kunnat maksavat yksityisen hoidon tuen kunnallisia lisiä liitteen 2, dian 30 mukaisesti. Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 5 395 euroa, mikä oli 0,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Kunnallisen lisän osuus yksityisen hoidon tuen kustannuksista oli keskimäärin 64,4 prosenttia. Kustannuksiin vaikuttaa kuntalisien lisäksi yksityisen hoidon tuella olevien lasten ikä ja hoitomuoto. Alle 3-vuotiaille maksetaan yleisesti suurempia kuntalisiä kuin 3 vuotta täyttäneille. Päiväkotihoidon kuntalisät ovat suuremmat kuin muiden hoitomuotojen.

4.2 Ostopalvelupäivähoito

Vuoden 2011 lopussa Kuusikon kuntien ostopalvelupäivähoidossa oli yhteensä 4 218 lasta, mikä oli 13,4 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Lasten määrä laski erityisesti Turussa, jossa on otettu käyttöön palvelusetelijärjestelmä vuoden 2010 alussa (Turun palvelusetelijärjestelmän kustannukset sisältyivät viime vuoden Kuusikko-raportissa ostopalvelupäivähoidon kustannuksiin). Turussa ostopalvelupäiväkotitoiminta loppuu kokonaan 31.7.2013. Lasten määrä väheni hieman myös Helsingissä ja Vantaalla, sekä Oulussa, jossa ostopalvelutoimintaa on hyvin vähän. Kunnan hankkimassa ostopalvelupäivähoidossa olevien lasten osuus on suurin Espoossa (15,4 %). (Liite 2, taulukko 24; liite 3, taulukko 1D).

Suurin osa ostopalvelupäivähoidosta on päiväkotihoidoa. Espoo ja Vantaa ostavat lisäksi ryhmäperhepäivähoitoa. Espoossa ostetaan ilta- ja ympärivuorokautista hoitoa. Helsinki ja Espoo ostavat myös erityistä tukea tarvitsevien lasten päivähoitoa. Muissa kunnissa erityistä tukea tarvitsevia lapsia on ostopalvelupäivähoidossa satunnaisesti. Ostopalvelupäivähoidon vuosikustannukset olivat yhteensä noin 44 miljoonaa euroa, mikä oli 4,4 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kustannukset ovat nousseet Helsinkiä ja Turkua lukuun ottamatta kaikissa Kuusikko-kunnissa. (Liite 3, taulukko 2 C).

4.3 Lasten päivähoidon palveluseteli

Elokuussa 2009 voimaan astunut palvelusetelilain uudistus on mahdollistanut palvelusetelin käytön laajentamisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Lakiuudistuksen tavoitteena on muun muassa ollut lisätä asiakkaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta monipuolistamalla palvelutuotannon rakenteita sekä edistää julkisen ja yksityisen palvelutuotannon yhteistyötä. (Siren & Tuominen-Thuesen 2009, 5.)

Kuusikko-kunnista päivähoidon palveluseteli on otettu käyttöön Turussa vuoden 2010 alussa ja Oulussa keväällä 2011. Turussa palvelusetelijärjestelmän piirissä oli viime vuoden lopussa 675 lasta ja Oulussa 911. Palvelusetelijärjestelmän kustannukset olivat Turussa viime vuonna 4 086 969 euroa ja Oulussa 2 352 252 euroa. Turussa kustannukset koskevat koko vuotta, Oulussa palveluseteli otettiin käyttöön kesken vuoden 2011, mistä johtuen Oulun kustannukset olivat suuremmasta lapsimäärästä huolimatta pienemmät kuin Turun. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän hallinnointi on järjestetty Turussa ja Oulussa eri tavoin. Oulussa on käytössä tietojärjestelmä, mikä vähentää kustannuksia.

Palvelusetelillä järjestetty päivähoito painottuu päiväkotihoidon ja on palvelusisällöltään useimmiten yhdenmukainen kunnallisen päiväkotihoidon kanssa, mutta palvelusetelijärjestelmässä asiakas valitsee palvelutuottajan itse. Palvelutuottajan on oltava elinkeinonharjoittaja eli palvelusetelillä ei voi palkata lastenhoitajaa kotiin. Yksityisen hoidon tuki onkin säilynyt palvelusetelin rinnalla työsopimussuhteisen hoitajan palkkaamista varten, ja myös perhepäivähoidon järjestämisessä yksityisen hoidon tuki on palveluseteliä tavanomaisempi ratkaisu. (Siren & Tuominen-Thuesen 2009, 15.)

Turun ja Oulun kokemukset palvelusetelistä ovat olleet hyviä. Yksi tärkeä havainto sekä Turussa että Oulussa on ollut se, että palvelusetelillä järjestetty päiväkotihoidon on myös pienituloisten ulottuvilla. Palvelusetelijärjestelmässä kunta myöntää asiakkaalle palvelusetelin, jonka arvo riippuu asiakkaan tuloista. Esimerkiksi Oulussa 3 vuotta täyttäneiden lasten päivähoidon palveluseteli on arvoltaan 730 euroa kuukaudessa. Palvelusetelin arvosta vähennetään asiakkaan tulojen perusteella 0 - 254 euroa – pienituloisimmille vähennystä ei tehdä. Kun Oulussa yksityisen päiväkotihoidon kuukausimaksut 1.8.2012 alkaen vaihtelevat noin 740 eurosta 800 euroon, maksaa 3 vuotta täyttäneen lapsen päivähoito palvelusetelillä asiakkaalle enimmillään noin 350 euroa kuukaudessa. Pienituloisimmille asiakkaille maksettavaa jää palvelusetelin jälkeen 10 – 70 euroa kuukaudessa. Kelan maksamalla yksityisen hoidon tuella, joka sisältää tulosidonnaisen hoitolisän, pienituloiselle jää enemmän maksettavaa. (Oulun kaupunki 2012a ja 2012b; Siren & Tuominen-Thuesen 2009, 14-15.)

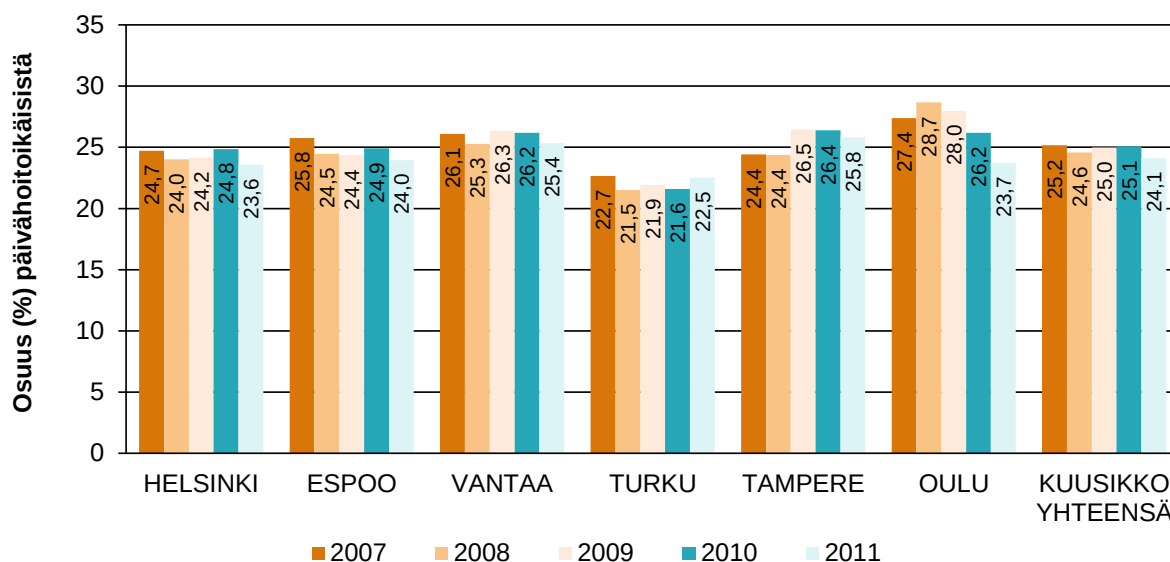
Palvelusetelijärjestelmän myötä yksityisen päivähoidon osuus kunnassa on kasvanut kasvua. Yksityisen päivähoidon osuuden kasvaessa myös kunnallisen päivähoidon ulkopuolella hoidettavien lasten lukumäärä kasvaa. Päivähoitopaikan järjestämisvastuu kunnan päivähoitoikäisille lapsille on kuitenkin yhä edelleen kunnalla. Jos yksityisellä sektorilla tapahtuu muutoksia ja esimerkiksi päiväkoteja joudutaan lakkauttamaan, on kunnan tehtävänä järjestää näille lapsille hoitopaikka.

5 LASTEN KOTIHOIDON TUKI

Lasten kotihoidon tuella oli Kuusikko-kunnissa 25 995 lasta vuoden 2011 lopussa, mikä oli 1,5 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kotihoidon tuen käyttö väheni kaikissa muissa kunnissa paitsi Turussa, jossa sen käyttö lisääntyi 5,5 prosenttia.

Kotihoidon tuella oli keskimäärin 24,1 prosenttia päivähoitoikäisistä (10 kk - 6 v) lapsista. Alle 2-vuotiaasta väestöstä kotihoidon tuella olevien lasten väheni Turkua lukuun ottamatta kaikissa Kuusikko-kunnissa. Yli 2-vuotiaasta päivähoitoikäisestä väestöstä kotihoidon tuella olevien lasten osuus kasvoi Tampereella, Turussa heidän osuutensa pysyi lähes ennallaan. (ks. liite 3, taulukko 1F).

Kuvio 4 Kotihoidontuella olevien lasten osuus (%) päivähoitoikäisistä lapsista joulukuussa 2007-2011

Myös lasten kotihoidon tuen lakisääteinen hoitoraha ja hoitolisä sidottiin kansaneläkeindeksiin 1.3.2011 ja siihen tehtiin 0,4 % korotus. Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 4 897 euroa, mikä oli 1,2 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Vuosikustannukset lasta kohden kasvoivat Turussa ja Tampereella.

Lasten kotihoidon tuen kunnallista lisää maksetaan muissa kunnissa paitsi Turussa. Kunnallisen lisän osuus vuosikustannuksista lasta kohden oli Helsingissä 36,2, Espoossa 31,5, Vantaalla 26,8, Tampereella 20,7 ja Oulussa 12,1 prosenttia. (Liite 2, taulukko 29). Kotihoidon tuen vuosikustannuksiin lasta kohden vaikuttaa kunnallisten lisien lisäksi muun muassa yksilapsisten perheiden osuus kotihoidon tuella olevista perheistä, perheen nuorimpien lasten osuus kotihoidon tuella olevista lapsista, hoitolisää saavien määrä ja hoitolisän keskimääräinen määrä lasta kohden. Kuusikko-verailussa näitä tekijöitä ei tarkastella erikseen.

6 ASIAKASPALAUTE LASTEN PÄIVÄHOIDON PALVELUISTA

Asiakkailta saatu palaute on tärkeä näkökulma kunnan palvelujen arviointiin. Myös Kuusikko-raportteihin kootaan jatkossa asiakaspalautetta koskevaa tietoa. Kuusikko-työn ohjausryhmä on laatinut Kuusikon yhteisen palvelutyytyväisyysmittarin, joka koostuu 7 kysymyksestä. Kysymyksissä pyydetään arvioimaan asteikolla 1-5 tiedon ja neuvonnan saantia, palvelun asiantuntevuutta, kohtelun asiallisuutta, palvelun vastaavuutta tarpeisiin nähden, palvelun nopeutta, osallisuutta oman palvelun suunnitteluun ja arviointiin sekä palvelun vaikutuksia omaan elämän tilanteeseen. Suosituksena on, että kunnat sisällyttäisivät kysymykset jatkossa omiin asiakastyytyväisyyskyselyihinsä.

Lasten päivähoitoa koskevien asiakastyytyväisyyskyselyiden tuloksia kerättiin lasten päivähoitoon Kuusikko-raporttiin nyt ensimmäistä kertaa. Kuntien asiakastyytyväisyyskyselyiden tuloksia ei ole mahdollista verrata, sillä kyselyt on toteutettu eri tavoin, eri ajankohtana ja niiden sisältö poikkeaa toisistaan. Toistaiseksi vain Turussa on sisällytetty Kuusikon palvelutyytyväisyysmittarin kysymykset osaksi kunnan omaa asiakastyytyväisyyskyselyä. Tästä johtuen tämän vuoden Kuusikko-raportissa esitellään vain lyhyt yhteenveto kussakin kunnassa viimeksi toteutetusta asiakastyytyväisyyskyselystä. Liitteen 4 taulukosta löytyvät perustiedot kyselyistä.

Pääkaupunkiseudun kunnat

Pääkaupunkiseudun kunnat toteuttivat vuoden 2011 lokakuussa yhteisen Pääkaupunkiseudun päivähoitoa asiakaskyselyn. Edellisen kerran kysely tehtiin vuoden 2008 syksyllä.

Saatujen tulosten perusteella vanhemmat olivat kokonaisuutena tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä päivähoitoa toimivuuteen. Kuntien välisessä vertailussa yleisarvosanan keskiarvot jakaantuivat välille 4,06 – 4,36, kun vastausasteikko oli 1-5. (Pääkaupunkiseudun päivähoitoa asiakastyytyväisyyskysely 2011, 6.)

Kyselyssä päivähoitolaisten vanhemmilta kysyttiin päivähoitoa kehittämistarvetta siten, että vastaajat saivat valita esitetyistä väittämistä kolme tärkeintä tärkeysjärjestyksessä. Tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi vastaajat kokivat ”Lapsen turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtimisen”. Kaikkien neljän kunnan suomenkielisten päivähoitopaikkojen vastauksissa ko. kohde sai eniten valintoja. Toiseksi ja kolmanneksi tärkeimmissä kehittämiskohteissa vastaukset menivät ristiin siten, että lapsen viihtyminen päivähoitossa nousi sekä toiseksi että kolmanneksi tärkeimmäksi Helsingin ja Espoon suomenkielisissä päivähoitopaikoissa. Kehittämiskohteet eivät olleet asioita, joihin vanhemmat olivat tyytymättömiä: kehittämiskohteiksi valitut asiat saivat kyselyssä korkeita arvoja. Valitsemalla asian kehittämiskohteeksi, vanhemmat korostivat näiden asioiden merkityksellisyyttä lastensa päivähoitossa. (Pääkaupunkiseudun päivähoitoa asiakastyytyväisyyskysely 2011, 8.)

Turku

Turussa asiakaspalautetta kerättiin helmikuussa 2012. Asiakastyytyväisyyskyselyyn saatiin reilut 900 vastausta, joka ei täysin suhteessa hoitossa olevaan lapsimäärään. Jatkossa asiakaspalautetta tullaan keräämään perheiltä lapsen päivähoitoa aloituksen yhteydessä ja asiakaspalautekoonti tehdään kaksi kertaa vuodessa. Syksyn koonti tehdään tammikuussa ja kevään koonti kesäkuussa. (Turun kaupunki 2012.)

Turussa yleisarvosana päivähoidon palveluista oli 8,26 (asteikko 4-10). Vastaajat kokivat saamansa palvelun asialliseksi (4,28 asteikolla 1-5) ja asiantuntevaksi (4,19). Enemmistön mielestä palvelu oli myös vastannut tarpeita (4,18) ja ollut nopeaa (4,12).

Tiedon saannin ja neuvonnan osalta tyytymättömyyttä oli enemmän (3,93). Esiin nousivat muun muassa päivähoitopaikan saamiseen liittyvät ongelmat kuten esimerkiksi se, ettei kaupungin taholta oteta hakemuksen jättäneeseen yhteyttä tarpeeksi ajoissa eikä yksiköitä löytynyt helposti sähköisestä ohjelmastamme. Myös huoltajien osallisuutta toivottiin lisää liittyen Turun varhaiskasvatukseen. Vastaajat kokivat, että vaikutusmahdollisuudet nykyisen palvelun suunnitteluun ja arviointiin ovat vähäiset (3,75). (Turun kaupunki 2012.)

Turku pyrkii kehittämään päivähoidon palveluita muun muassa koko kaupunkia koskevan asiakaspalvelun kehittämistyön kautta. Tavoitteena on kehittää asiakaspalvelua ja asiakasohjausta. Lisäksi suunnitelmissa on järjestää lapsiperheille asiakasraateja, joissa on mahdollisuus keskustella varhaiskasvatuksesta ja tuoda mielipiteitä esille. Myös edellä mainittuun asiakaspalvelun kehittämishankkeeseen on tarkoitus ottaa vanhempia mukaan. (Turun kaupunki 2012.)

Tampere

Tampereella kartoitetaan uusien ja hoitopaikkaa vaihtaneiden päivähoitolasten vanhempien mielipiteitä palvelusta kahden kuukauden kuluttua päivähoidon aloittamisesta. Syksyn 2011 palvelukykykyselyssä Tampereen päivähoidon palvelut saivat yleisarvosanan 8,7 (asteikko 4-10).

Päivähoidon aloittamiseen liittyviin käytäntöihin esim. tiedonsaantiin päivähoidosta, tutustumiskäynteihin sekä hoitosopimuksen tekemiseen, vanhemmat ovat olleet pääsääntöisesti tyytyväisiä. Vastaajat ovat kokeneet saaneensa riittävästi tietoa sekä neuvontaa (4,2, asteikolla 1-5) ja heidän saamansa palvelu on ollut asiantuntevaa (4,3). Vastaajista 89,4 % on kokenut, että heille on varattu riittävästi aikaa tutustua päivähoitopaikkaan ja tutustumiskäynnit ovat 92,1 %:n mukaan vastanneet odotuksia. Tampereella on käytäntönä, että päivähoidossa aloittavien asiakkaiden kanssa tehdään hoitosopimus. Hoitosopimuksessa perheiden kanssa sovitaan päivähoitoon liittyviä yleisiä käytäntöjä. Hoitosopimus on tehty 93,1 %:lle vastaajista ja vastausten perusteella sen tekemiseen on oltu tyytyväisiä.

Tulevaisuudessa Tampereen päivähoito pyrkii kehittämään vanhemmuuden tukemisen ja palveluohjauksen uutta toimintamallia ja vahvistamaan palveluohjauksellista osaamista. Palveluohjauksen tavoitteena on lisätä kuntalaisten tietoisuutta palveluista sekä mahdollistaa omatoimisuutta ja itseohjautuvuutta sähköisiä palveluita kehittämällä. Lisäksi vanhemmuuden tukemista ja yli hallintorajojen tapahtuvaa palveluihin ohjaamista kehitetään varhaiskasvatuksen, neuvolatoiminnan ja psykososiaalisen tuen palveluiden kanssa yhteistyössä.

Oulu

Oulussa toteutettiin koko kaupungin palvelutuotannon yhteinen asiakaskysely syksyllä 2011. Päivähoitoa koskevien kysymysten keskiarvo oli 4,38 (asteikko 1-5). Kokonaisuudessaan saatu palvelu koetaan hyväksi. Kyselyn tulosten perusteella lapset myös viihtyivät hyvin päivähoitopaikassaan. Kehittämiskohteiksi nousi asiakkaan mielipiteen huomiointi palvelun suunnittelussa ja toteutuksessa. Kehittämistoimenpiteiksi palautteen perusteella valittiin lasten ja vanhempien osallisuuden lisääminen, oppimisympäristöjen kehittäminen

ja pienryhmätyöskentelymallin vakiinnuttaminen. Alueilla tehdään päiväkotikohtaisia toimintasuunnitelmia. Lasten ja vanhempien osallisuutta lisätään mm. lasten ja vanhempien kohtaamisen ja kuuntelun kautta, vanhemmat osallistetaan entistä enemmän toiminnan suunnitteluun lasten varhaiskasvatussuunnitelman laatimisen yhteydessä. Oppimisympäristöjä kehitetään mm. henkilöstöiltapäivissä vertaisoppimisen avulla, hyödynnetään saatua koulutusta ja huomioidaan erilaiset tavat havainnoida oppimisympäristöjä. Pienryhmätyöskentelyä vakiinnutetaan edelleen. (Oulun kaupunki 2011)

7 YHTEENVETO

Päivähoitoikäisten lasten määrä kasvoi Kuusikko-kunnissa jo neljättä vuotta peräkkäin. Päivähoitoikäisiä lapsia oli vuoden 2011 lopussa 2,4 prosenttia (2 545 lasta) enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuusikko-kuntien päivähoitoikäisistä lapsista yli 60 prosenttia on kolme vuotta täyttäneitä. Tulevaisuuden päivähoitotarvetta ajatellen huomionarvoista on se, että alle vuoden ikäisten (0-11 kuukauden ikäisten) ikäluokka on suurin alle kouluikäisten ikäluokka Kuusikko-kunnissa. Jos alle 3-vuotiaiden lukumäärä kasvaa päivähoidossa enemmän kuin vanhempien lasten lukumäärä, tarvitaan päivähoitoon myös enemmän henkilökuntaa.

Muuta kuin kotimaista kieltä äidinkielenään puhuvien osuus päivähoitoikäisistä kasvaa edelleen. Vieraskielisten lasten osuus oli Kuusikko-kunnissa vuoden 2011 lopussa 11,6 prosenttia. Vieraskielisten lasten osuus päivähoitoikäisistä vaihteli Helsingin 14,2 prosentista Oulun 3,8 prosenttiin. Oulussa vieraskielisten määrä on kasvanut suhteellisesti eniten jo parin vuoden ajan.

Noin puolet kaikista Kuusikko-kuntien päivähoitoikäisistä lapsista on hoidossa kunnallisessa päiväkodissa. Kunnallisessa päiväkodissa hoidettavien lasten lukumäärä on kasvanut kaikissa Kuusikko-kunnissa parin viime vuoden ajan. Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten lukumäärä on sen sijaan vähentynyt tasaisesti vuodesta 2002 lähtien. Perhepäivähoitajien siirtyminen eläkkeelle vähentää omassa kodissaan työskentelevien hoitajien lukumäärää eikä uusia kunnallisia perhepäivähoitajia saada tilalle.

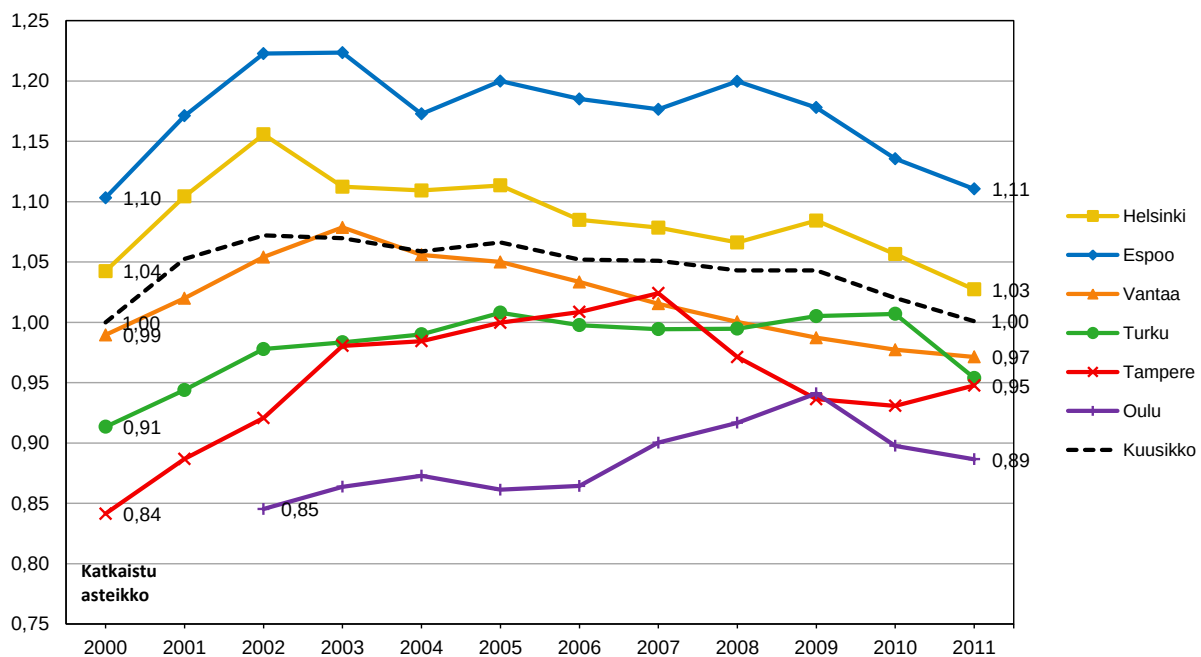
Turussa ja Oulussa on otettu käyttöön lasten päivähoidon palveluseteli – Turussa vuoden 2010 alussa ja Oulussa keväällä 2011. Turussa palvelusetelijärjestelmän piirissä oli vuoden 2011 lopussa 675 lasta ja Oulussa 911. Palvelusetelillä järjestetty päivähoito painottuu päiväkotihoidon ja näkyy luonnollisesti Turun ja Oulun kohdalla yksityisen hoidon tuella hoidettavien lasten sekä ostopalvelupäivähoidossa olevien lasten lukumäärän vähenemisenä. Palvelusetelin myötä yksityistä hoidon tukea käytetään Turussa ja Oulussa lähinnä perhepäivähoidon järjestämiseen tai työsopimussuhteisen hoitajan palkkaamiseen kotiin.

Pääkaupunkiseudulla yksityisen hoidon tuella hoidettavien lasten lukumäärä on kasvanut, Helsingissä peräti 17 prosenttia edellisvuodesta, osuus päivähoidossa olevista lapsista 8,4 prosenttia. Espoossa yksityisen hoidon tuella hoidettujen lasten osuus päivähoidossa olevista lapsista on suurin, 13,3 prosenttia. Kuten Turussa ja Oulussa, myös pääkaupunkiseudun kunnissa on ollut strategisena linjauksena lisätä yksityistä päivähoitoa. Toisin kuin Turussa ja Oulussa, pääkaupunkiseudulla yksityinen päivähoito järjestetään pääasiassa yksityisen hoidon tuella. Yksityistä päivähoitoa järjestetään myös ostopalvelupäivähoitona, mutta sen osuus on Espoota lukuun ottamatta vähäinen ja ostopalvelupäivähoidossa hoidettavien lasten lukumäärä on Espoota ja Tamperetta lukuun ottamatta laskenut kaikissa Kuusikko-kunnissa.

Kaikkiaan kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa hoidettiin Kuusikko-kunnissa viime vuonna lähes 2 500 lasta (3,5 %) enemmän kuin vuonna 2010. Kotihoidon tuella hoidettujen lasten määrä sen sijaan hieman väheni edellisvuodesta Turkua lukuun ottamatta. Lisäksi Kuusikko-kuntien päivähoitoikäisistä yhteensä 2 779 lasta (2,6 prosenttia päivähoitoikäisistä) osallistui kunnalliseen kerhotoimintaan vuoden 2011 lopussa. Kerhotoimintaan osallistuneet lapset olivat pääasiassa 2 vuotta täyttäneitä. Suhteellisesti eniten kerhotoimintaan osallistuneita oli Oulussa.

Vuonna 2011 Kuusikon kuntien päivähoiton palvelujen kokonaiskustannukset olivat lähes 918 miljoonaa euroa, mikä oli 3,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Kustannukset eivät nousseet aivan yhtä paljon kuin vuonna 2010. Espoossa ja Turussa kustannuksen hieman laskivat. Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta eniten Oulussa ja Tampereella. Kuusikon kuntien väliset erot kunnallisen päiväkotihoidon deflatoiduissa kustannuksissa laskennallista lasta kohden ovat tasoittuneet 2000-luvun aikana kuten kuvio 4 osoittaa.

Kuvio 5 Kunnallisen päiväkotihoidon deflatoitujen vuosikustannusten kehitys laskennallista lasta kohden vuosina 2000 - 2011 suhteutettuna Viisikon aritmeettiseen keskiarvoon vuonna 2000 (=1)

Vuoden 2011 Kuusikko-työn yhteydessä tarkennettiin erityisen tuen käsitteistö ja tiedonkeruun periaatteet. Määritelmiin tehdyt tarkennukset ovat liitteessä 1. Samalla tutkittiin lasten tukitoimia ja lasten tukemiseen käytetyn henkilöstön kustannuksia. Muiden rakenteellisten tukitoimien kustannuksia ei ollut mahdollista laskea ilman merkittävää tiedonkeruun lisäämistä. Laskelman mukaan Kuusikko-kunnat panostavat päivähoitossa olevien lasten erityiseen tukemiseen vähintään 37 miljoonaa euroa vuodessa.

Taulukkoon 5 on koottu Kuusikon kuntien päivähoidon palvelujen lapsikohtaisten kustannusten eroja osittain selittäviä tekijöitä.

Taulukko 6 Kuusikon kuntien päivähoidon palvelujen lapsikohtaisten kustannusten eroja selittäviä tekijöitä

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Päivähoidon palvelut asukasta kohden (€)	543 €	766 €	684 €	460 €	481 €	555 €
<i>Päivähoitoikäisten osuus (%) väestöstä</i>	6,0	8,6	8,0	5,6	6,0	7,8
Päivähoidon palvelut päivähoitoikäistä kohden (€)	9 071 €	8 908 €	8 542 €	8 215 €	7 995 €	7 098 €
<i>Kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa sekä kotihoidon tuella olevien osuus päivähoitoikäisistä</i>	92,9	93,5	94,3	92,7	93,6	91,1
<i>Päivähoidossa olevien alle 3-vuotiaiden lasten %-osuus vastaavasta ikäluokasta</i>	38,4	41,9	40,1	44,2	40,9	42,4
Kotihoidon tuen kunnallinen lisä	alle 3v perheen nuorimmalle	alle 3v perheen nuorimmalle	alle 2 v perheen nuorimmalle	ei makseta	alle 3v perheen nuorimmalle	alle 2 v perheen nuorimmalle
<i>Päivähoidossa olevien 3 - 6-vuotiaiden lasten %-osuus vastaavasta ikäluokasta</i>	87,8	84,9	85,2	86,4	84,0	79,7
Kunnallinen päiväkotihoidon laskennallista lasta kohden (€)	9 907 €	10 459 €	9 216 €	9 675 €	9 104 €	8 452 €
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset tosiasiallista läsnäolopäivää kohden	68 €	72 €	65 €	71 €	65 €	63 €
<i>Lapsia/lapsiryhmää avustavan henkilökunnan osuus hoitohenkilökunnasta</i>	4,9	7,8	9,9	7,1	5,8	3,6
Avustavan henkilöstön osuus kustannuksista	196 €	166 €	118 €	181 €	170 €	104 €
Varahenkilöstön osuus kustannuksista	63 €	170 €	21 €	48 €	70 €	0 €
Tilakustannusten osuus kustannuksista	1 521 €	1 684 €	1 262 €	1 274 €	1 060 €	1 364 €
Eläkemaksujen osuus henkilöstökuluista	1 425 €	1 204 €	938 €	1 405 €	1 223 €	1 039 €
Päivähoito kilpailuttaa itse osan tukipalveluista	ei	ei	ei	ei	ei	kyllä
Kunnallinen perhepäivähoito lasta kohden	12 920 €	13 046 €	11 741 €	10 669 €	8 967 €	10 690 €
Varahenkilöstöä	on	on	on	on	ei	on
<i>Ryhmäperhepäivähoidon osuus (%) kunnallisesta perhepäivähoidosta</i>	42,9	70,3	42,0	-	21,5	28,2
Ryhmäperhepäivähoidon tilakustannukset lasta kohden	1 590 €	1 448 €	1 590 €	-	1 123 €	919 €
Yksityisen hoidon tuki lasta kohden	5 315 €	5 950 €	5 341 €	5 646 €	4 308 €	5 641 €
Kunnallisen lisän osuus	3 342 €	4 044 €	3 304 €	3 709 €	2 536 €	3 570 €
Alle 3-vuotiaiden lasten osuus (%) yksityisen hoidon tuella olevista lapsista	22,3	20,8	29,2	41,3	34,6	43,3
Kotihoidon tuki lasta kohden	5 863 €	4 815 €	4 607 €	3 938 €	4 515 €	3 745 €
Kunnallisen lisän osuus	2 123 €	1 516 €	1 233 €	-	935 €	455 €
Ikäryhmään 3-6-vuotiaat kuuluvien lasten osuus kotihoidon tuella olevista lapsista	14,1	23,4	24,1	18,1	21,3	-

LÄHTEET

Siren, Kim & Tuominen-Thuesen Minna (2009): Palveluseteli päivähoidossa. Sitran selvityksiä 17. Helsinki: Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra.

Sähköiset lähteet

Oulun kaupunki (2011). Asiakastyytyväisyyskysely 2011. Yhteenveto tuloksista sosiaali- ja terveystalouden johtokunnan kokouksen 13.12.2011 esityslistan sähköinen pöytäkirja osoitteessa

http://ktweb.ouka.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/epj_asil.htm?+elin=STPJHTK&pvm=13%2e12%2e2011%2015%3a00%3a00

Oulun kaupunki (2012a). Palvelusetelin arvon laskeminen.

<http://www.ouka.fi/oulu/palveluseteli/palvelusetelin-arvon-laskeminen>. Luettu 25.6.2012.

Oulun kaupunki (2012b). Yksityisten päiväkotien hoitopaikkahinnat 1.8.2012 alkaen.

<http://www.ouka.fi/oulu/paivahoito-ja-esiopetus/yksityisten-paivakotien-hinnat>. Luettu 25.6.2012.

Pääkaupunkiseudun päivähoidon asiakastyytyväisyyskysely 2011 (2011). Yhteenvetoreportti 12.1.2012 internetissä osoitteessa

http://www.hel2.fi/Helsinginseutu/paivahoito/PKS_asiakaskysely_2011.pdf

Turun kaupunki (2012). Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely 2012. Asiakaslautteen yhteenveto internetissä osoitteessa

<http://www.turku.fi/Public/download.aspx?ID=157125&GUID={ECC0621F-8CCD-417C-B5DD-B9968005A676}>

LIITTEET

Liite 1: Lasten päivähoidon määritelmät ja perusteet vuoden 2011 tietojen keruulle

1 MÄÄRITELMÄT

1.1 Yleisiä määritelmiä

Kunnallinen päivähoito on kunnan itse tuottamaa päivähoitoa kunnallisessa päiväkodissa ja kunnallisessa perhepäivähoidossa.

Perhepäivähoitoon sisältyvät hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito, hoidettavien lasten kodeissa tapahtuva perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodissa tapahtuva ryhmäperhepäivähoito.

Kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito on päivähoitoa, jota kunta ostaa yksityiseltä palveluntuottajalta joko ostopalvelusopimuksella tai antamalla palveluntuottajalle maksusitoumuksen yksittäisestä lapsesta. Kunta voi ostaa päivähoitoa myös toiselta kunnalta ja kuntayhtymältä. Lisäksi kunta voi ostaa esiopetusta määräämillään perusteilla.

Kunnan järjestämä päivähoito on kunnallinen ja kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito.

Lasten yksityisen hoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemman tai muun huoltajan osoittamalle päivähoidon tuottajalle suoritettava taloudellinen tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Kunta voi maksaa hoitorahaa tai hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996)

Hoidon tuottaja voi olla yksityinen henkilö, yhteisö tai yritys, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa tai vanhemman tai muun huoltajan kanssa lasten päivähoidosta työsopimuksen tehnyt henkilö, ei kuitenkaan saman kotitalouden jäsen.

Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito on kunnallinen ja kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito sekä lasten yksityisen hoidon tuella järjestetty päivähoito. Kunnan järjestämästä ja tukemasta päivähoidosta käytetään myös käsitettä **päivähoito**.

Päivähoidon palvelusetelillä tarkoitetaan palvelun järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveystalouden saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli voi konkreettisesti maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- tai terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin suuruus ja omavastuuosuus määritellään yhtäläisin perustein kunnallisen päivähoitomaksun määrittelyn kanssa.

Lasten kotihoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettava tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Oikeus kotihoidon tukeen on perheellä, jossa on alle kolmevuotias lapsi. Kunta voi maksaa hoitorahaa tai hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996) Tukea saava vanhempi tai muu huoltaja voi hoitaa lasta itse tai järjestää lapsen päivähoidon kunnallisen päivähoidon ulkopuolella.

Osittainen hoitoraha ei sisälly lasten kotihoidon tukeen. Osittaista hoitorahaa on oikeus saada lain lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 13. §:ssä määritellyillä perusteilla.

Esiopetus on perusopetuslain mukaista toimintaa, jota lapsella on oikeus saada oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Lapsilla, joilla on päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta ja lapsilla, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (koulun käynnin aloittamisen siirto), on oikeus saada esiopetusta myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna. Esiopetus on vapaaehtoista ja siihen osallistumisesta päättää pääsääntöisesti lapsen huoltaja. Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai hankkia esiopetuspalvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta (Perusopetuslaki 628/1998).

Avoin varhaiskasvatustoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa lapsille ja heidän vanhemmilleen tai muille huoltajille/hoitajille. Toiminnan tavoitteena on tarjota kotihoidossa oleville tai vähän päivähoitoa tarvitseville lapsille ja heidän vanhemmilleen sosiaalisia kontakteja, kasvatuksellista tukea ja monipuolista toimintaa, jossa keskeistä on yhdessä toimiminen muiden lasten ja vanhempien kanssa.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa toteutetaan yhteistyössä muiden kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa siten, että samassa toimintaympäristössä voi olla myös muiden toimijoiden järjestämää toimintaa.

Kunnallinen kerhotoiminta on säännöllistä ryhmämuotoista varhaiskasvatusta ensisijaisesti kotona oleville (2)3 - 5-vuotiaille lapsille. Kerhotoiminta sisältää varhaiskasvatuksen hoidon, kasvatuksen ja opetuksen osa-alueet tavoitteineen. Yksittäisessä kerhossa voidaan painottaa esimerkiksi leikkiä ja joidenkin taitoalueiden kehittymistä. Kerhot eivät pyri harrastustoiminnan tavoin tietyn erityisosaamisalueen, esimerkiksi liikunnan tai musiikin taitoalueen, kehittämiseen.

Kerhojen ohjaajilta edellytetään ammatillista koulutusta. Kerhot toimivat enintään neljänä päivänä viikossa ja enintään kolme tuntia päivässä. Kerhoissa ei tarjota aterialla, mutta toiminta-aikana voidaan syödä lapsen kotoa tuoma välipala.

Kerhotoimintaan haetaan ja lapselle myönnetään kerhopaikka yleensä toimintavuodeksi kerholla. Kerhotoiminta on maksullista, kukin kunta perii kerhomaksun määräämällään maksu-perusteilla. Lasten kotihoidon tuella olevat ja yksityisen hoidon tuella kotona hoidetut lapset voivat osallistua kerhotoimintaan.

Pienten lasten hoitojärjestelmä on varhaiskasvatuksen kokonaisuus, johon sisältyvät kunnallinen päivähoito, kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito, lasten yksityisen hoidon tuki, lasten kotihoidon tuki, esiopetus ja leikki- sekä muu toiminta.

1.2 Hoitoajan mukaiset määritelmät

Kokopäivähoito on yleensä yhtäjaksoisesti yli viisi tuntia ja enintään kymmenen tuntia vuorokaudessa kestävä päivähoito (Asetus lasten päivähoidosta 239/1973 § 4).

Osapäivähoito on yleensä yhtäjaksoisesti enintään viisi tuntia vuorokaudessa kestävä päivähoito (Asetus lasten päivähoidosta 239/1973 § 4).

Ympärivuorokautinen päivähoito on päivähoitoa, jossa lapsi voi olla hoidossa vuoden jokaisena päivänä minä vuorokauden aikana tahansa.

Ilta- ja lauantaihoito on päivähoitoa, jossa lapsi on hoidossa klo 18.00 (Helsingissä klo 17.30) jälkeen enintään klo 22.00 asti maanantaista perjantaihin sekä myös lauantaisin klo 6.30 - 22.00 välisenä aikana.

1.3 Muut määritelmät

Päivähoitoikäiset lapset on ikäryhmä vanhempainrahakauden päättymisestä oppivelvollisuuden alkuun (noin 10 kk - 6v). Vanhemmilla tai muilla huoltajilla on subjektiivinen oikeus saada päivähoitoikäiselle lapselleen kunnan järjestämä päivähoitopaikka (Laki lasten päivähoidosta 36/1973 11a §).

Kouluikäiset lapset ovat joko koulussa olevia tai koulun käynnin aloittamisen siirron saaneita 7 vuotta täyttäneitä lapsia, jotka ovat pienten lasten hoitojärjestelmässä. Koulun käynnin aloittamisen siirron saaneilla lapsilla on subjektiivinen oikeus kunnan järjestämään päivähoitoon.

Laskennallinen lapsi on kunnallisen päiväkotihoidon kustannusten vertailussa ja henkilöstön suhteuttamisessa käytettävä lasten määrä, jossa otetaan huomioon päivähoitoasetuksen määrittelemä eri-ikäisten ja eri ajan päiväkotihoidossa olevien lasten määrä yhtä hoitoja kasvatustehtävissä työskentelevää työntekijää kohden. Laskennallinen lasten määrä saadaan muuttamalla päiväkoti-hoidossa olevat lapset päivähoitoasetuksen määrittelemien suhdelukujen avulla 3 vuotta täyttäneiksi kokopäivähoidossa oleviksi lapsiksi ja ottamalla erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevat lapset lisäksi erikseen huomioon.

Tukea tarvitseviin lapseen sisältyvät erityistä tukea tarvitsevat sekä päivähoidon toteuttamassa esiopetuksessa kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset.

Erityistä tukea tarvitseva lapsi on lapsi, jolla on alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto (Päivähoitoasetus 239/1973 2§, 4 mom.) ja jolle tehdään kuntoutussuunnitelma.

Esiopetuksessa tukea tarvitseva lapsi on lapsi, jolle tehdään esiopetuksen oppimissuunnitelma tehostettua tukea varten (tai vastaava suunnitelma) tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Suurin osa näistä lapsista saa joko tehostettua tai erityistä tukea.

2 TOIMINTATIETOJEN KOONTI

2.1 Lapsitiedot

Pienten lasten hoitojärjestelmässä olevat lapset (Lasten päivähoidon ja kotihoidon tuen kattavuus 31.12.)

Kunnallisesta päiväkotihoidosta, kunnallisesta hoitajan tai asiakkaan kotona tapahtuvasta perhepäivähoidosta, kunnallisesta ryhmäperhepäivähoidosta ja ostopalveluna hankitusta päivähoidosta erikseen

- ikäluokittain (alle 1 v, 1 v, 2 v, 3v, 4v, 5v, 6v, 7 vuotta täyttäneet koontiajankohdan iän mukaan) ja
- huoltajan kanssa sovitun hoitoajan mukaan kokopäivähoidossa ja osapäivähoidossa oleviin lapsiin.

Lasten yksityisen hoidon ja kotihoidon tuella 31.12.2011 olevat lapset kootaan ikäluokittain. Kotihoidon tuella oleviin lapsiin ei lasketa osittaisella kotihoidon tuella olevia lapsia.

Esiopetukseen osallistuvat lapset sisältyvät sen hoitomuodon lapsiin, jossa he ovat olleet kyseisenä ajankohtana. Jos esiopetukseen osallistuva lapsi on kyseisessä hoitomuodossa ainoastaan esiopetuksessa, hän on mukana osapäivähoidon lasten määrässä. Jos lapsi on kyseisessä hoitomuodossa esiopetuksen lisäksi täydentävässä päivähoidossa siten, että päivän kesto on yli viisi tuntia, lapsi on mukana kokopäivähoidon lasten määrässä.

Väestötietojen koonnissa **ikäluokka 10-11kk** lasketaan jakamalla väestötietojen 0-vuotaiden ikäluokka kuudella.

Tukea tarvitsevat (31.12.)

Tukea tarvitseviin lapsiin kootaan ne kunnan päivähoidon tilastoinnissa erityistä (E) tai kasvun ja oppimisen (KO) tukea tarvitseviksi lapsiksi kirjatut lapset, joille tehdään kuntoutussuunnitelma, esiopetuksen oppimissuunnitelma tehostettua tukea varten tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (hojks). Näistä lapsista osalla tai kaikilla voi olla rakenteellisia tukitoimia.

Tukea tarvitsevien lasten määrään kootaan lasten määrä ryhmiteltynä a) kaikki E/KO lapset ja näistä lapsista b) ne lapset, joilla rakenteellisia tukitoimia (esimerkiksi integroidut erityisryhmät, erityisryhmät, avustajat, pienennetyt ryhmät, suhdeluvun väljennys sekä muut tukitoimet). Kootaan erikseen kunnallisesta päiväkotihoidosta, kunnallisesta perhepäivähoidosta ja ostopalveluna hankitusta päivähoidosta. Tukitoimien kohdentumisesta tehdään erilliskoonti.

Ympäri vuorokautisessa ja iltaja lauantaihoidossa hoidossa olevat lapset (31.12.)

Ympäri vuorokautista ja iltaja lauantaihoitoa saavat lapset kootaan erikseen kunnallisesta päiväkotihoidosta, kunnallisesta perhepäivähoidosta ja ostopalveluna hankitusta päivähoidosta. Mainitaan, mikäli tähän sisältyy muitakin kuin kyseistä hoitoa saavia lapsia.

Esiopetukseen osallistuvat lapset (päivähoito ja koulut)

Esiopetuksesta kootaan vuonna 2005 syntyneiden (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) päivähoidon yhteydessä ja kouluissa esiopetukseen osallistuvien lasten määrä 20.9.2011 järjestäjän mukaan jaottelulla

- esiopetukseen osallistuvat (=esiopetus yhteensä)
- esiopetukseen liittyvään päivähoitoon osallistuvat

Yksityisen hoidon tuella olevien lasten erillinen erittely

Yksityisen hoidon tuelta kootaan ikäluokittaisen koontin lisäksi 31.12.2011 päiväkotihoidossa ja perhepäivähoidossa olevien lasten määrä sekä niiden lasten määrä, joilla on työ-sopimussuhteinen hoitaja.

Pienten lasten hoitojärjestelmässä olevien lasten määrä suhteutuksissa

Vuoden 2011 vuosikustannukset lasta kohden pienten lasten hoitojärjestelmän eri hoito-muodoissa lasketaan suhteuttamalla vuosikustannukset vuosien 2010 ja 2011 lopun lapsi-määrien keskiarvoon. Lapsimäärän keskiarvoa käyttämällä saadaan jonkin verran otettua huomioon lasten määrän muutosta ja lasten sijoittumisen vaihtelua pienten lasten hoitojär-jestelmään vuoden aikana.

Laskennalliset lapset kunnallisissa päiväkodeissa

Laskennallisten lasten määrä lasketaan sihteerityönä kuntien ilmoittamasta päiväkotihoi-dossa olevien lasten määrästä seuraavasti:

X = päiväkotihoidossa olevat lapset laskennallisesti

A = 0-2-vuotiaat kokopäivähoidossa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$

B = 0-2-vuotiaat osapäivähoidossa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$

C = 3 vuotta täyttäneet kokopäivähoidossa olevat lapset, kerroin 1

D = 3 vuotta täyttäneet osapäivähoidossa olevat lapset, kerroin $7/13 = 0,54$

E = erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä

$$X = 1,75 \cdot A + 1,75 \cdot B + C + 0,54 \cdot D + E$$

Tosiasialliset läsnäolopäivät kunnallisessa päiväkotihoidossa vuoden aikana

Vuodelta 2011 kootaan kunnallisessa päiväkotihoidossa vuoden aikana olleiden lasten to-siasialliset läsnäolopäivät eritellen kokopäivähoidon ja osapäivähoidon läsnäolopäivien määrä. Tarkempi koontiohje on läsnäolopäivien koontipohjassa. Läsnäolopäivien määrää käytetään vuosikustannusten suhteuttamisessa.

2.2 Kunnallisen päivähoidon henkilöstötiedot

Kunnallisen päivähoidon henkilöstöön 31.12.2011 kootaan vakinaisen, määräaikaisen ja tilapäisen henkilöstön sekä sijaisten ja ostopalveluna hankitun henkilöstön määrä siten, että kunkin vakanssin / tehtävän hoitaminen tulee mukaan vain yhteen kertaan. Äitiys- ja vanhempainlomalla, työlomalla yms. 31.12. työstä poissa oleva vakinainen henkilöstö ei ole mukana henkilöstön määrässä. Lisäksi kootaan työllistämistoimin palkattu sekä siviilipalve-lus- ja oppisopimuskoulutuksessa oleva ns. lisä-henkilöstö.

Leikki- ja muun toiminnan (avoin varhaiskasvatustoiminta) ei ole mukana päivähoidon hen-kilöstön määrässä.

Kunnallisten päiväkotien henkilöstö ryhmitellään: Hoito- ja kasvatushenkilöstö, lapsiryhmää avustava henkilöstö, muut työntekijät sekä laitos- ja vaatehuollon henkilöstö.

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö ryhmitellään: hoitajan kotona tapahtuvan ja kol-miperhe-päivähoidon henkilöstö sekä ryhmäperhepäivähoidon henkilöstö.

Lisäksi kootaan hallinnollisten päivähoitoyksiköiden johtajien, perhepäivähoidon ohjaajien ja päivä-hoidon tukemisen erityishenkilöstön määrä.

Tarkempi tehtävän tai nimikkeen mukainen ryhmittely ohjeistetaan tiedonkeruupohjissa.

3 KUSTANNUKSET JA TULOT

3.1 Kunnallinen päivähoito

Kootaan erikseen kunnallinen päiväkotihoito sekä perhepäivähoito, josta eriteltynä hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito (sisältää kolmiperhepäivähoidon) ja ryhmäperhepäivähoito. Kustannuksista otetaan pois asiakasmaksutuloja lukuun ottamatta sellaiset erät, jotka korvataan päivähoidolle osittain tai kokonaisuudessaan. Näitä kustannuksia ovat esimerkiksi työllistettyjen ja oppisopimus-koulutuksessa olevien palkkakustannukset siltä osin kuin niistä saadaan valtion tai muun tahon korvaus. Lisäksi kustannuksista vähennetään luottotappiot (vanhentuneet saatavat, jotka kirjataan luottotappioksi) irtaimen korot ja poisotot sekä työterveyshuollon kustannukset, mikäli ne sisältyvät päivähoidon kustannuksiin. Näin saadaan vertailukelpoiset bruttotuotantokustannukset, jotka tuotanto-määrään suhteutettuna kuvaavat palvelujen tuottamisen taloudellisuutta. Kuusikon kuntien kunnallisen päivähoidon kustannusten vertailussa käytetään bruttokustannuksia. Kootaan:

1) Henkilöstömenot

- a. palkat, josta eriteltynä virka- ja työsuhteisten, varahenkilöstön, ryhmä- ja henkilökohtaisten avustajien ja muut palkat
- b. henkilöstösivukulut, josta eriteltynä
 - KUEL-maksut
 - muut henkilöstösivukulut
- c. henkilöstökorvaukset (miinusmerkkisenä, on tulos)
- d. vuokratyö (henkilöstövuokrauspalvelut) josta eriteltynä
 - avustajat
 - sijaiset ja varahenkilöstö

2) Huoneistomenot, josta eriteltynä

- vuokrat ja vastikkeet (ulkopuoliset)
- sisäiset vuokrat
- käyttö-kustannukset

3) Tukipalvelut, josta eriteltynä

- ateriapalvelut
- siivous-/laitoshuollon palvelut

4) Muut menot

- materiaalit, josta eritellään elintarvikkeet
- niiden muiden palveluiden kokonaissumma, jotka eivät sisälly kohtaan 1d) ja 3.
- Muista palveluista kirjataan lisäksi erikseen päivähoidon kustannuksiin sisältyvät henkilöstön koulutus ja kehittäminen, tulkkaus, lasten kuljetukset, perhepäivähoidon kustannuskorvaukset (kulukorvaukset), muut kulut

5) Päivähoidon yhteiset menot

Päivähoidon yhteiset menot, joiden kustannukset kohdistetaan laskennallisesti kunnallisille päiväkodeille ja perhepäivähoidolle. Kyseisiä menoja voivat olla esimerkiksi kiertävien erityislastentarhanopettajien ja päivähoidon toimisto- ja hallinnon henkilöstön palkkakustannukset ja yhteiset koulutuskustannukset. Yhteiset menot eritellään yhteisiin henkilöstömenoihin ja muihin yhteisiin menoihin. Muista yhteisistä menoista kirjataan lisäksi erikseen päivähoidon maksamat ATK-kulut (järjestelmät ja laitteet). Toimialan ja muun hallinnon yleiskustannuslisiä ei oteta mukaan kustannusten laskentaan. Kuusikon kuntien tapa järjestää hallintonsa ja tukipalvelut sekä vyöryttää niiden kustannukset vaihtelee kunnittain.

6) Kunnallisen päivähoidon asiakasmaksut

Sisältää kunnan itse tuottaman päivähoidon asiakasmaksutulot. Ei sisällä ostopalveluna hankitun päivähoidon asiakasmaksutuloja eikä toisen kunnan suorittamaa korvausta päivähoitosta.

3.2 Kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito (sisältää maksusitoumukset ja osamisen muilta kunnilta)

Kootaan kunnan ostopalveluna hankkiman päivähoidon kustannukset eriteltynä nettokustannuksena hankitut ostopalvelut, bruttokustannuksena hankitut ostopalvelut, asiakasmaksutulot ja päivähoidon yhteiset menot (ks. kunnallisen päivähoidon kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu ostopalveluna hankitulle päivähoidolle (esim. päivähoidon toimistohenkilöstön palkkakustannuksia). Kuntien välisessä vertailussa käytetään kokonais- eli bruttokustannuksia.

3.3 Lasten yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät. Kustannuksista vähennetään ALV palautus. Lisäksi kootaan yksityisen hoidon tuen päivähoidon osuus päivähoidon yhteisistä menoista (ks. kunnallisen päivähoidon kohta 4), mikäli niitä on kohdistettu tähän hoitomuotoon. Näitä kustannuksia yhteensä käytetään kuntien välisessä vertailussa.

Kunnan yksityisille palveluntuottajille maksamat starttirahat ja avustukset ilmoitetaan erikseen.

Kuntien päätösten mukaisten kunnallisten lisien euromäärät lasta kohden kuukaudessa kootaan erilliseen taulukkoon vuoden lopun tilanteen mukaisena. Jos euromääriin on tullut muutoksia vuoden aikana, ilmoitetaan päivämäärä, josta alkaen muuttunut.

3.4 Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät sekä päivähoidon yhteiset menot (ks. kunnallisen päivähoidon kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu lasten kotihoidon tuelle. Lakisääteisestä kotihoidon tuesta vähennetään osittaisen kotihoidon tuen kustannukset.

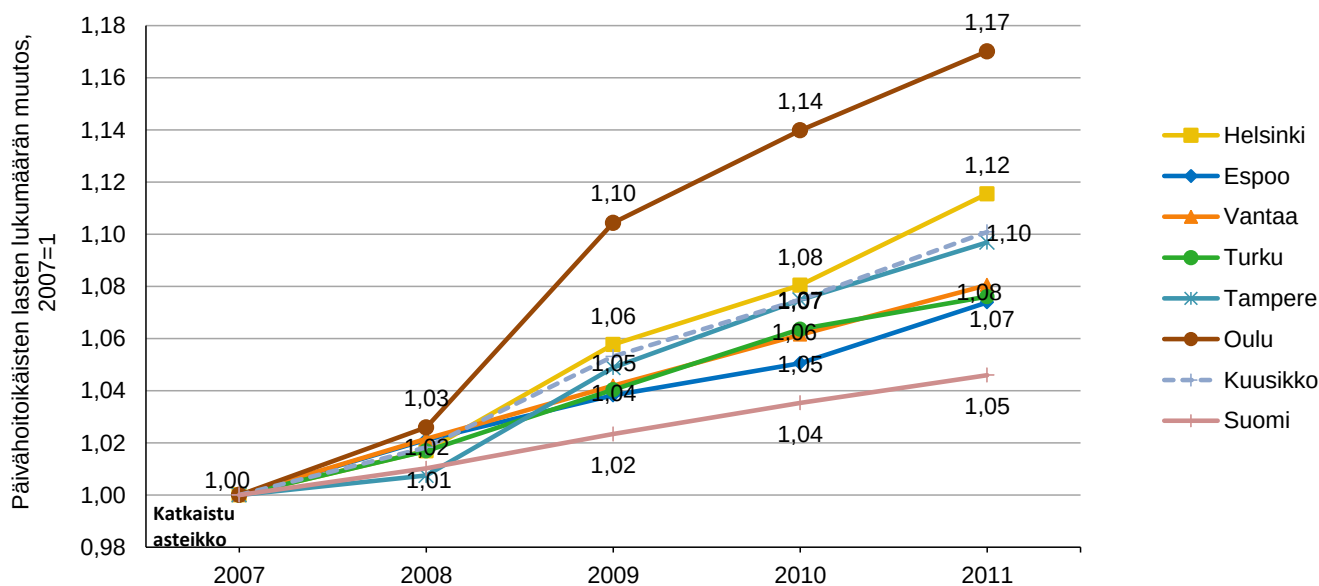
Kuntien päätösten mukaisten kunnallisten lisien euromäärät lasta kohden kuukaudessa kootaan erilliseen taulukkoon vuoden lopun tilanteen mukaisena. Jos euromääriin on tullut muutoksia vuoden aikana, ilmoitetaan päivämäärä, josta alkaen muuttunut.

Päivähoidon kustannusten koontia tarkennetaan lisäksi tarpeen mukaan kustannusten koontipohjassa.

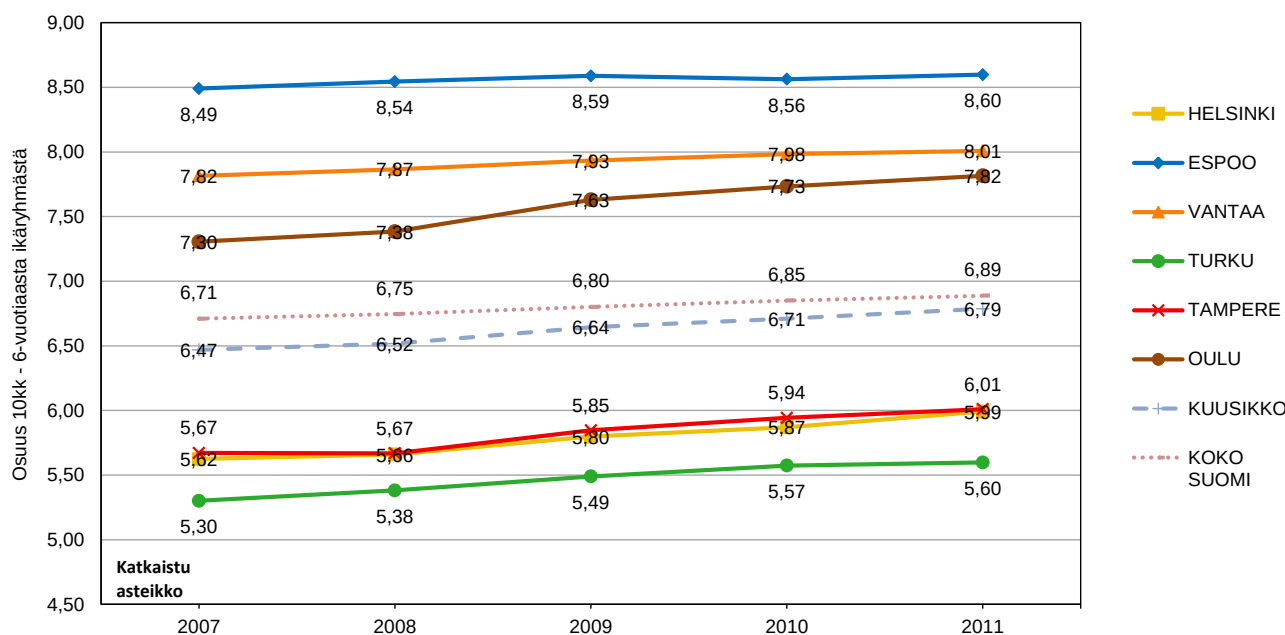
Liite 2: Taulukoita ja kuvia päivähoitojen palveluista ja kustannuksista

(Taulukot ja kuvat ovat diasarjasta (.ppt), joka löytyy Kuusikko-kuntien internet-sivulta osoitteesta www.kuusikkokunnat.fi)

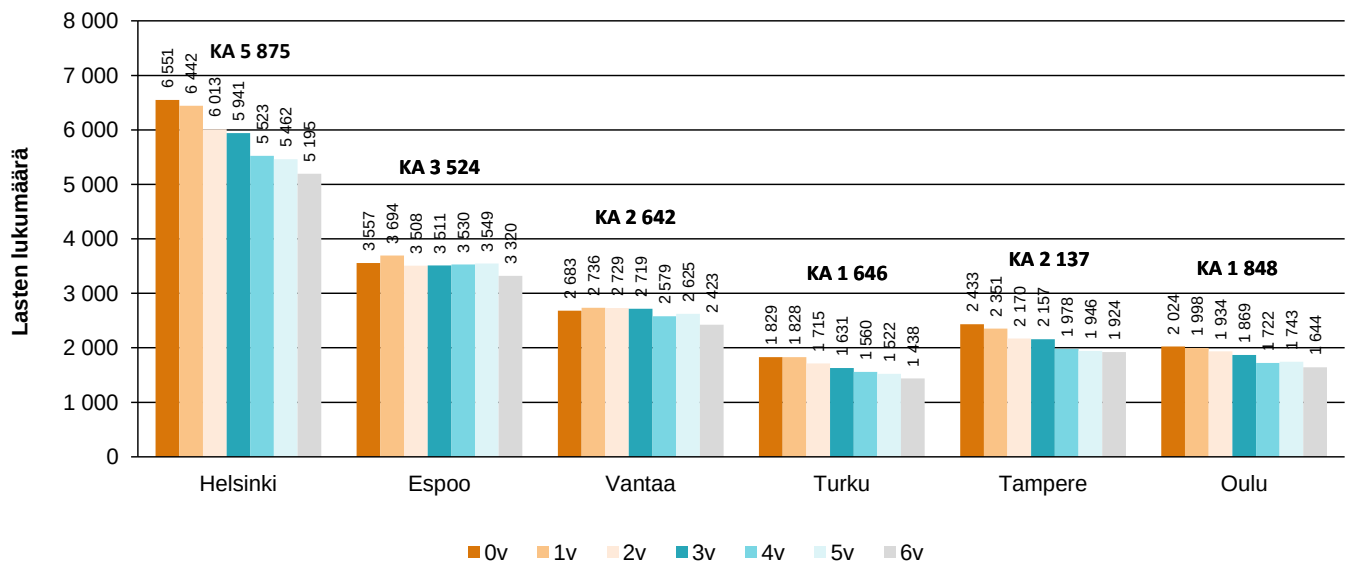
1. Päivähoitoikäisten (10kk-6-v) lasten määrän muutos vuosina 2007-2011, kun vuosi 2007=1

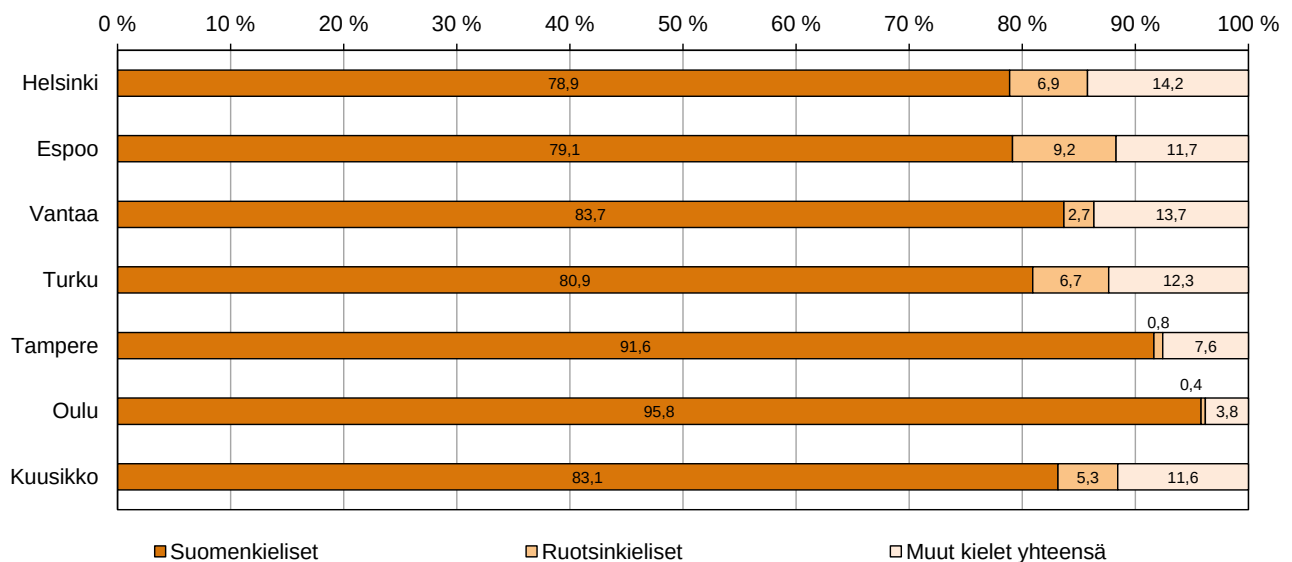
2. Päivähoitoikäisten lasten (10 kk - 6v.) osuus väestöstä vuosien 2007 - 2011 lopussa

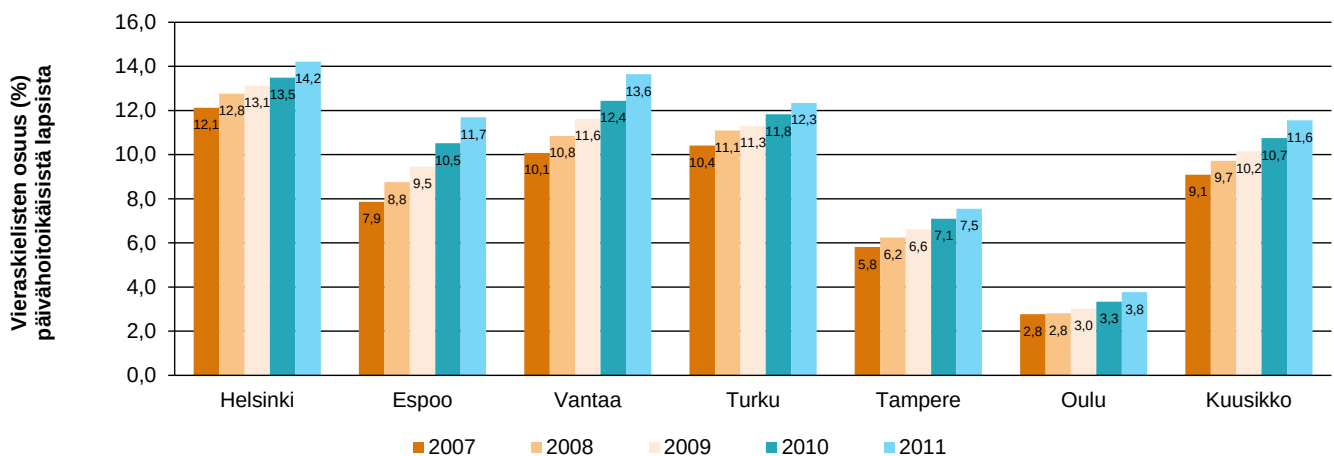
3. Alle kouluikäisten lasten määrä ikäluokittain 31.12.2011

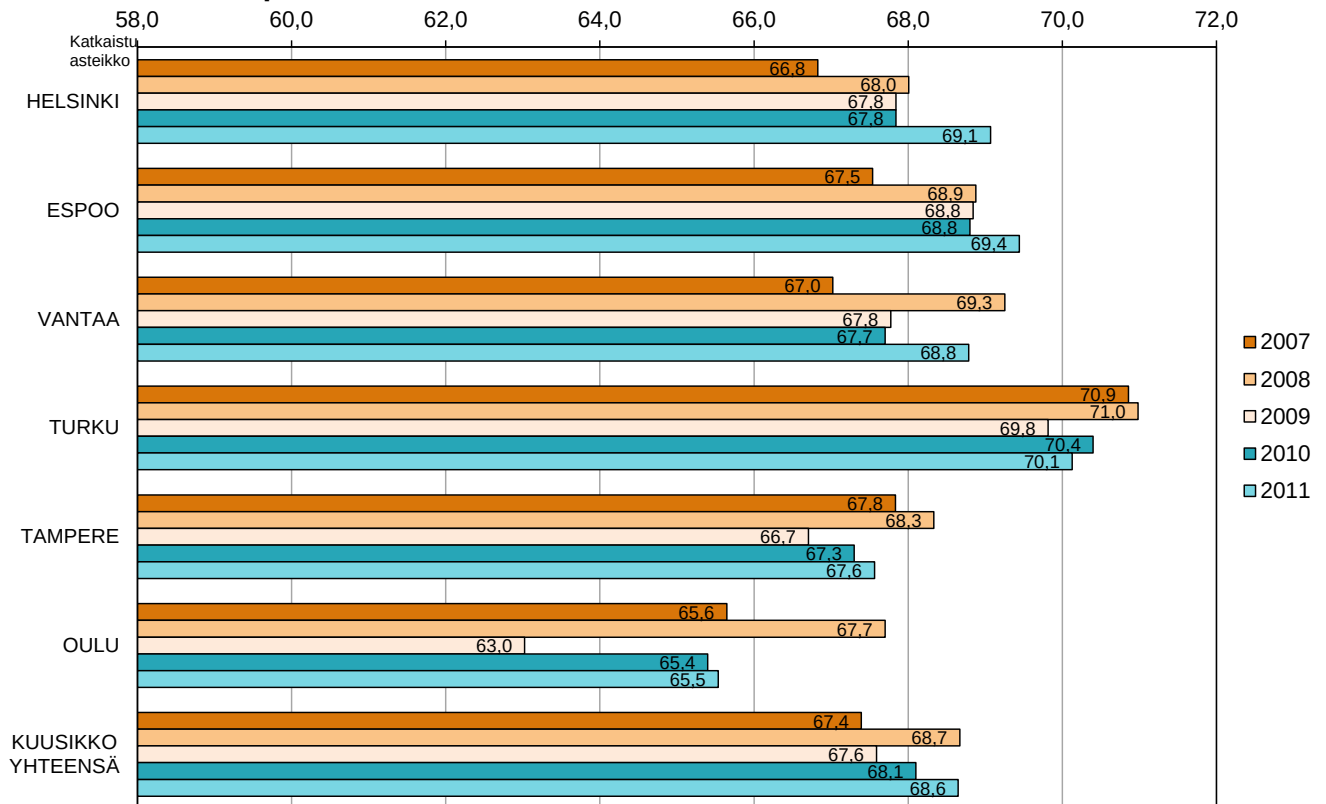
4. Päivähoitoikäisten kielitausta väestörekisteritietojen mukaan vuonna 2011

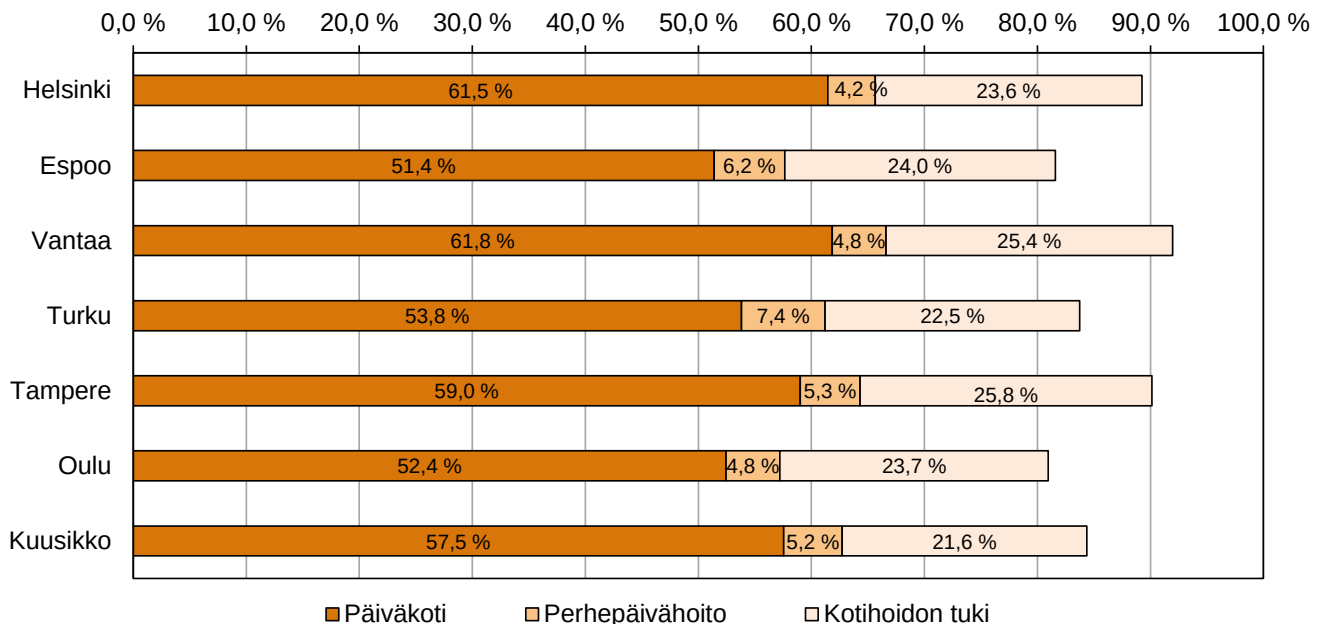
5. Muun kielisten osuus (%) päivähoitoikäisistä lapsista väestörekisteritietojen mukaan vuosina 2007-2011

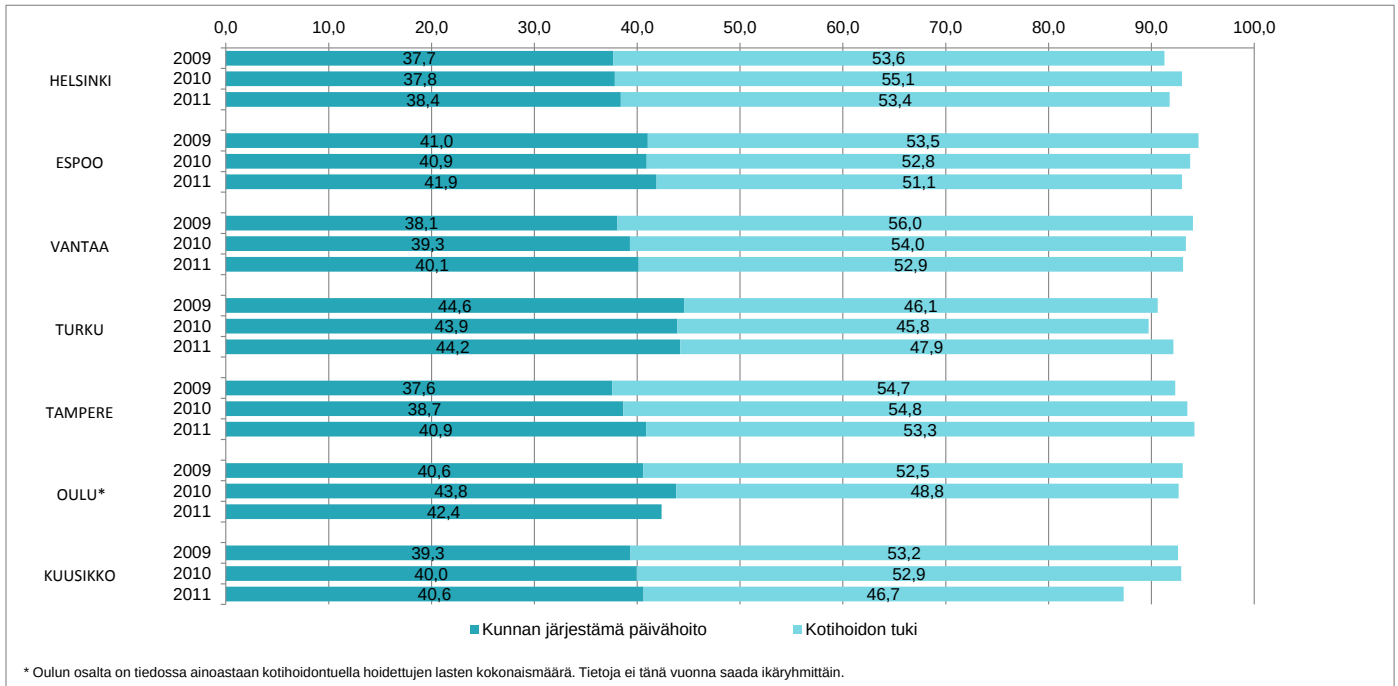
6. Kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevien päivähoitoikäisten (10kk – 6v) lasten osuus kunnan päivähoitoikäisistä 2007 – 2011

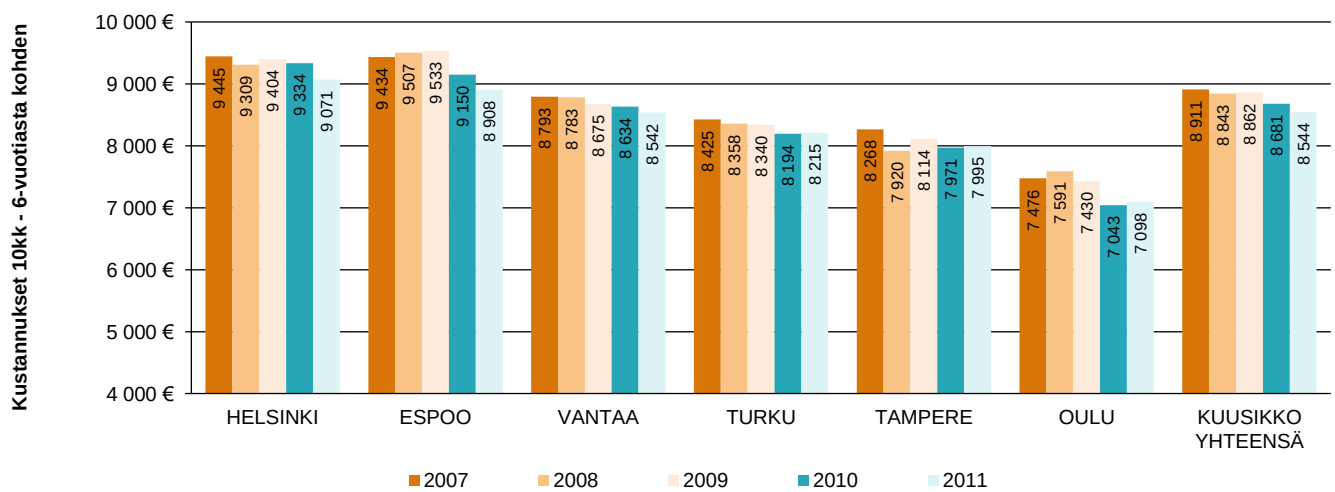
7. Lapset hoitomuodoittain kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa sekä kotihoitotuella olevat päivähoitoikäiset vuonna 2011 (% päivähoitoikäisistä)

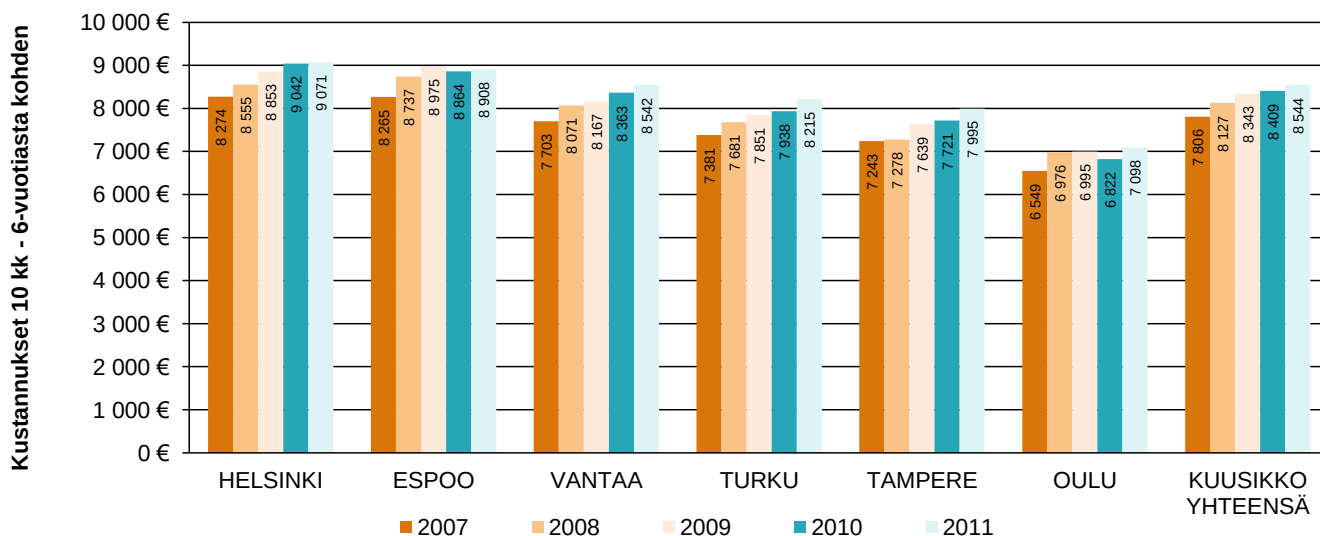
8. Päivähoidossa ja kotihoidon tuella olevien alle 3-vuotiaiden lasten osuus(%) 10 kk – 2-vuotiaiden ikäluokasta vuosina 2009 – 2011

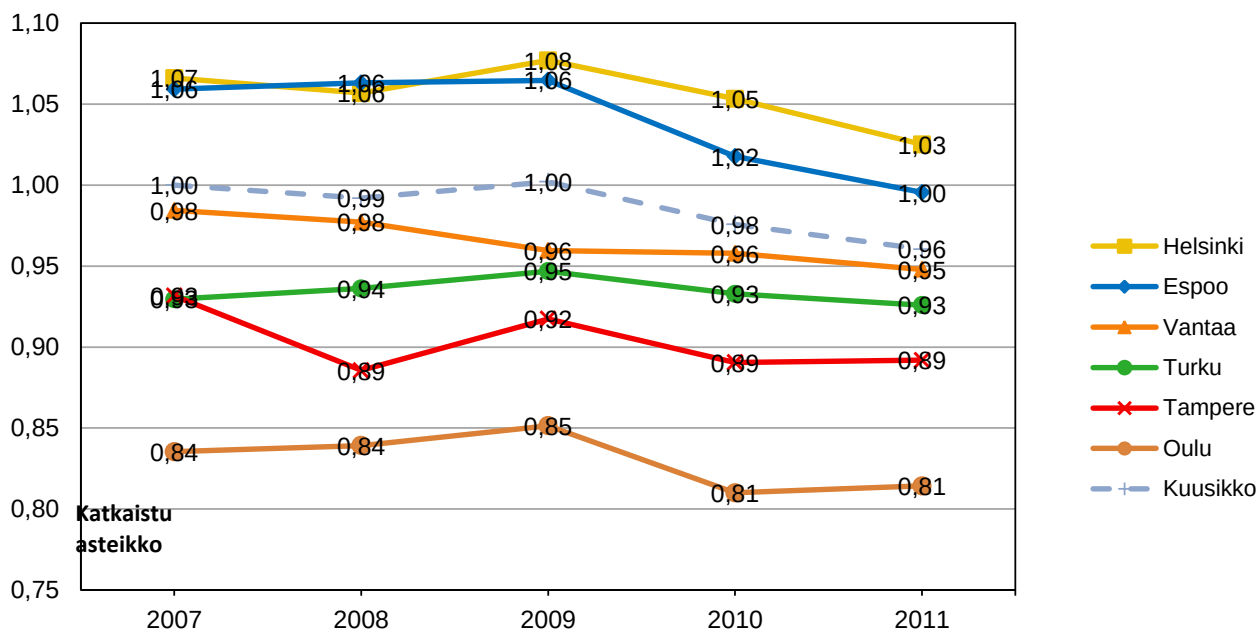
9. Pienten lasten hoitojärjestelmän DEFLATOIDUT vuosikustannukset päivähoitoikäistä (10kk – 6v) lasta kohden vuosina 2007-2011

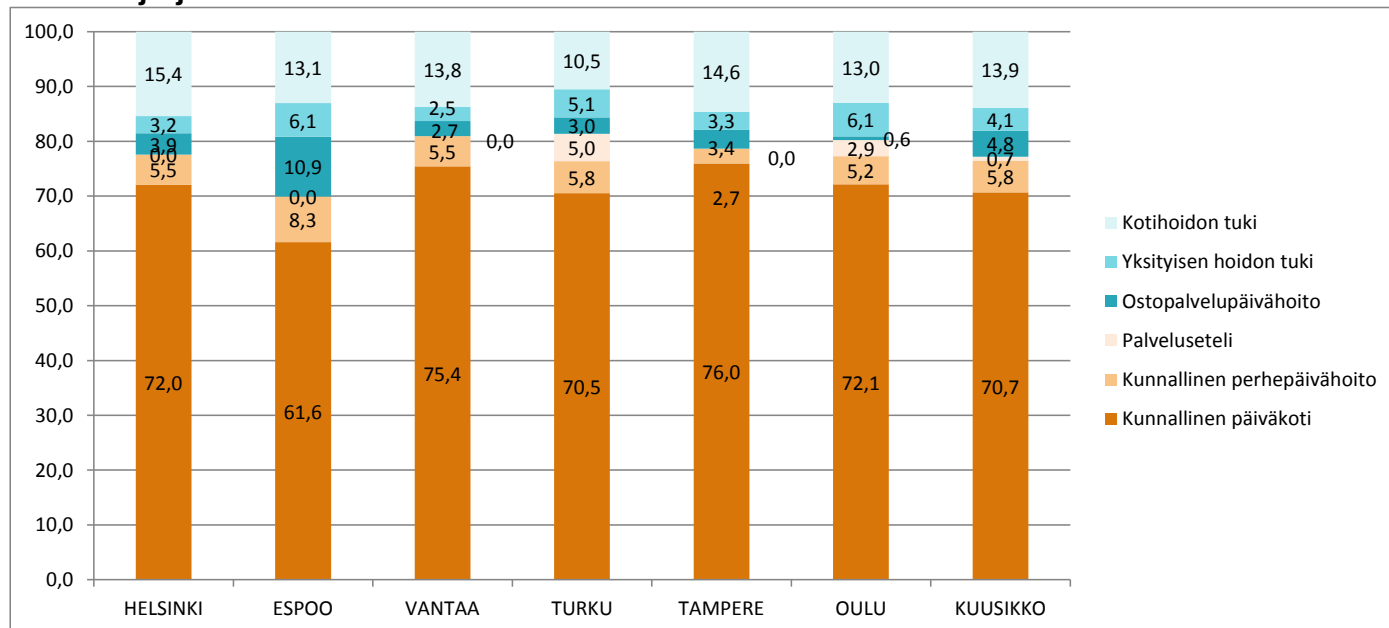
10. Pienten lasten hoitojärjestelmän vuosittaiset kustannukset päivähoitoikäistä (10kk – 6v) lasta kohden vuosina 2007 -2011

11 Lasten päivähoitojärjestelmän deflatoitujen vuosikustannusten kehitys päivähoitoikäistä lasta kohden Kuusikon kunnissa vuosina 2005 - 2010 suhteutettuna aritmeettiseen keskiarvoon (vuosi 2007 = 1)

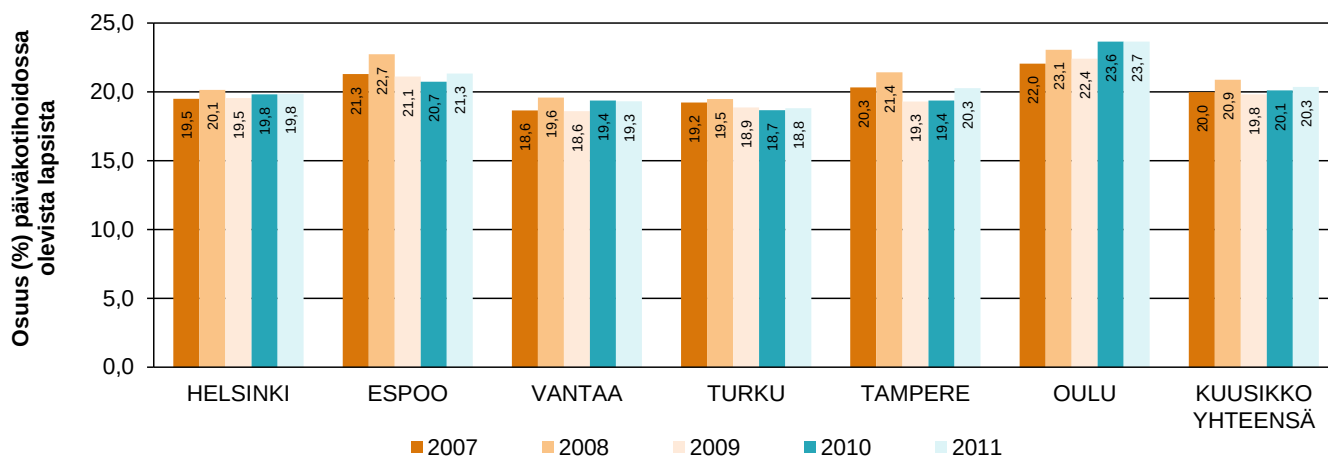
12. Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoidon sekä kotihoiton tuen osuudet (%) pienten lasten hoitojärjestelmän kokonaiskustannuksista vuonna 2011

13. Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa joulukuussa 2011 sekä muutos vuodesta 2010

	Lasten lukumäärä	Lukumäärän muutos	Muutos %	Alle 3-vuotiaiden osuus (%)
Helsinki	20 243	954	4,9	19,8
Espoo	9 563	443	4,9	21,3
Vantaa	9 598	412	4,5	19,3
Turku	5 068	93	1,9	18,8
Tampere	7 320	203	2,9	20,3
Oulu	5 797	280	5,1	23,7
Kuusikko	57 589	2 385	4,3	20,3

14. Alle 3-vuotiaiden lasten osuus (%) kunnallisen päiväkotihoidon lapsista vuosina 2007 – 2011

15. Laskennallisia lapsia päiväkodeissa lastentarhanopettajia ja lastenhoitajia sekä erityistä tukea tarvitsevia lapsia erityiaslastentarhanopettajia ja erityispäivähoidon avustajia kohden kunnallisissa päiväkodeissa 31.12.2011

	Lapsia/ lasten- tarhan- opettaja	Lapsia/ lasten- hoitaja	e/ko-lapsia/ erityislasten- tarhanopettaja	e/ko- -lapsia/ avustaja
Helsinki	18,9	11,5	12,4	6,9
Espoo	18,4	9,5	10,7	4,8
Vantaa	17,8	11,8	19,6	4,8
Turku	16,3	10,9	16,8	6,4
Tampere	18,3	11,7	20,2	5,4
Oulu	16,5	12,4	37,5	10,4
Kuusikko	18,0	11,2	15,2	5,9

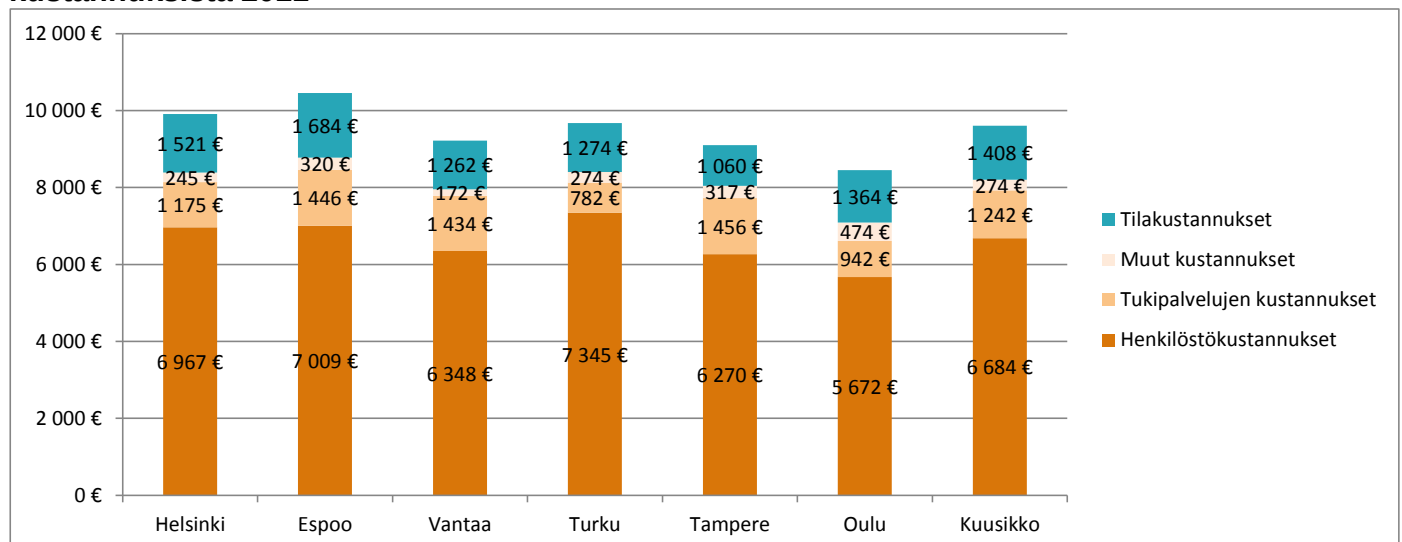
¹ Erityistä tukea ja/tai kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset

16. Kunnallisten päiväkotien vuosikustannukset laskennallista lasta¹) kohden sekä muutos vuodesta 2010

	2011	Muutos, €	Muutos %	Muutos %, defl.
Helsinki	9 907	45	0,5	-2,7
Espoo	10 459	203	2,0	-1,2
Vantaa	9 216	221	2,5	-0,8
Turku	9 675	268	2,8	-0,4
Tampere	9 104	397	4,6	1,3
Oulu	8 452	95	1,1	-2,0
Kuusikko	9 615	166	1,8	-1,4

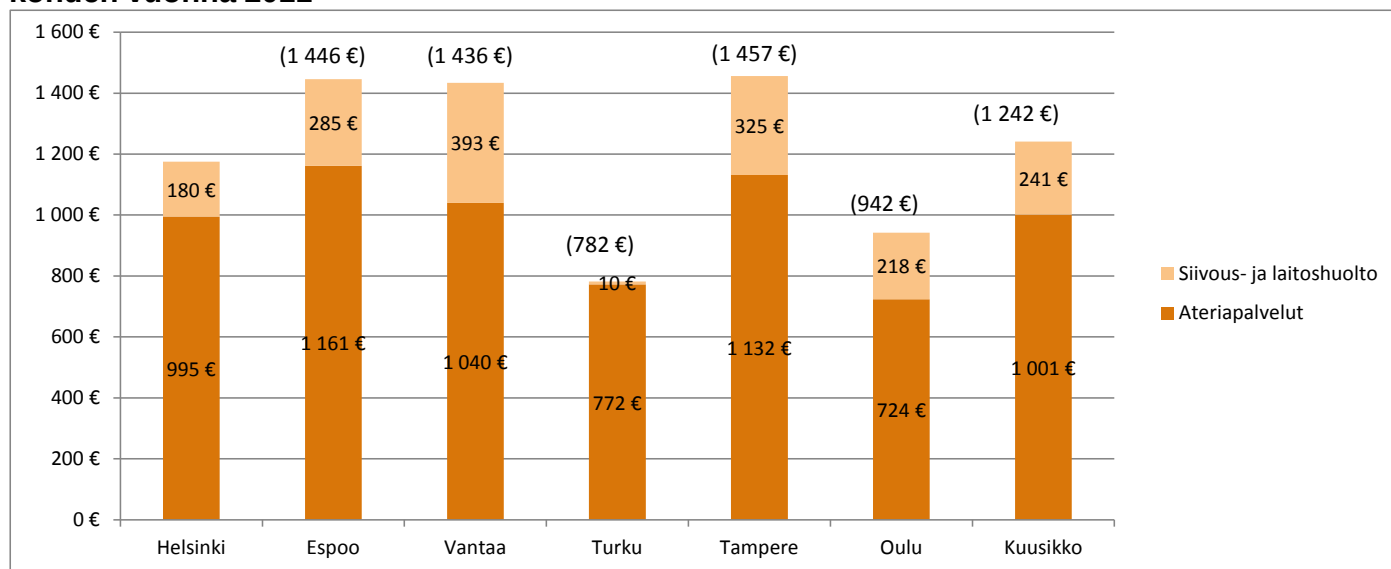
¹) Laskennallinen lapsi ks. Lasten päivähoiton määritelmät ja perusteet vuoden 2011 tietojen keruulle. Lasten määrä on vuosien 2010 ja 2011 joulukuun keskiarvo.

17. Kustannukset menolajeittain kunnallisen päiväkotihoidon laskennallisen lapsen ¹) vuosikustannuksista 2011

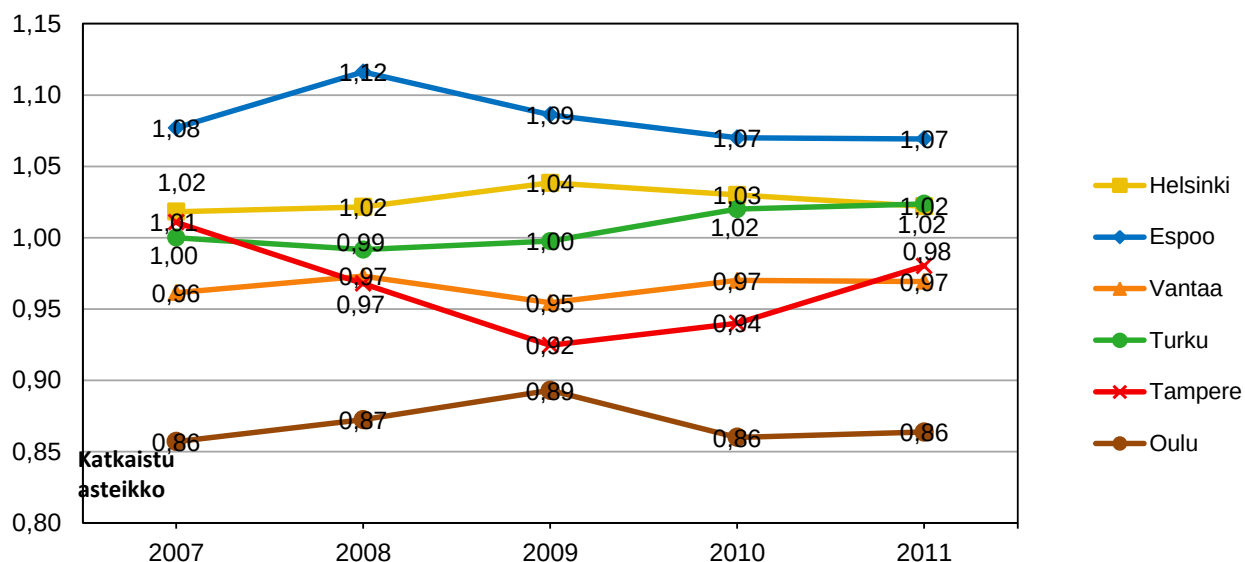

¹) Laskennallinen lapsi ks. Lasten päivähoiton määritelmät ja perusteet vuoden 2010 tietojen keruulle. Lasten määrä on vuosien 2010 ja 2011 joulukuun keskiarvo.

18. Kunnallisen päiväkotihoidon ulkoisten tukipalvelujen kustannukset laskennallista lasta 1) kohden vuonna 2011

19. Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannusten ero ilman tilakustannuksia laskennallista lasta 1) kohden kunkin vuoden Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon, kun keskiarvo on 1

1) Laskennallinen lapsi ks. Lasten päivähoiton määritelmät ja perusteet vuoden 2010 tietojen keruulle. Lasten määrä on vuosien 2010 ja 2011 joulukuun keskiarvo.

20. Lapsia ja henkilöstöä hoitajan kotona tapahtuvassa ja kolmiperhepäivähoidossa joulukuussa 2011 sekä muutos vuodesta 2010

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Hoitajien lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	764	-27	-3,4	214	-7
Espoo	358	-75	-17,3	108	-23
Vantaa	364	-43	-10,6	101	-19
Turku	444	-10	-2,2	129	-2
Tampere	244	3	1,2	63	-7
Oulu	283	-34	-10,7	91	-6
Kuusikko	2 457	-186	-7,0	706	-64

21. Lapsia ja henkilöstöä kunnallisessa ryhmäperhepäivähoidossa joulukuussa 2011 sekä muutos vuodesta 2010

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %	Henkilöstö Lkm	Muutos Lkm
Helsinki	573	-51	-8,2	185	-16
Espoo	847	17	2,0	235	8
Vantaa	264	-10	-3,6	69	2
Turku	0	0	0,0	0	0
Tampere	67	-1	-1,5	16	2
Oulu	111	51	85,0	31	14
Kuusikko	1 862	6	0,3	536	11

22. Hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon sekä ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden 2011 sekä niiden muutos vuodesta 2010

Hoitajan kotona tapahtuva ja kolmiperhepäivähoito				Ryhmäperhepäivähoito		
	Kustannukset €/lapsi	<i>Muutos</i> %	<i>Muutos (defl.)</i> %	Kustannukset €/lapsi	<i>Muutos</i> %	<i>Muutos</i> % (defl.)
Helsinki	12 952	1,6	-1,6	12 878	7,6	4,2
Espoo	11 619	-3,3	-6,4	13 718	3,1	-0,2
Vantaa	10 959	1,3	-1,9	12 862	-2,2	-5,3
Turku	10 669	9,9	6,4	.	0,0	0,0
Tampere	8 756	-2,8	-5,8	9 726	2,3	-0,9
Oulu	10 359	1,4	-1,7	11 851	-2,3	-5,3
Kuusikko	11 338	1,4	-1,8	13 093	3,4	0,2

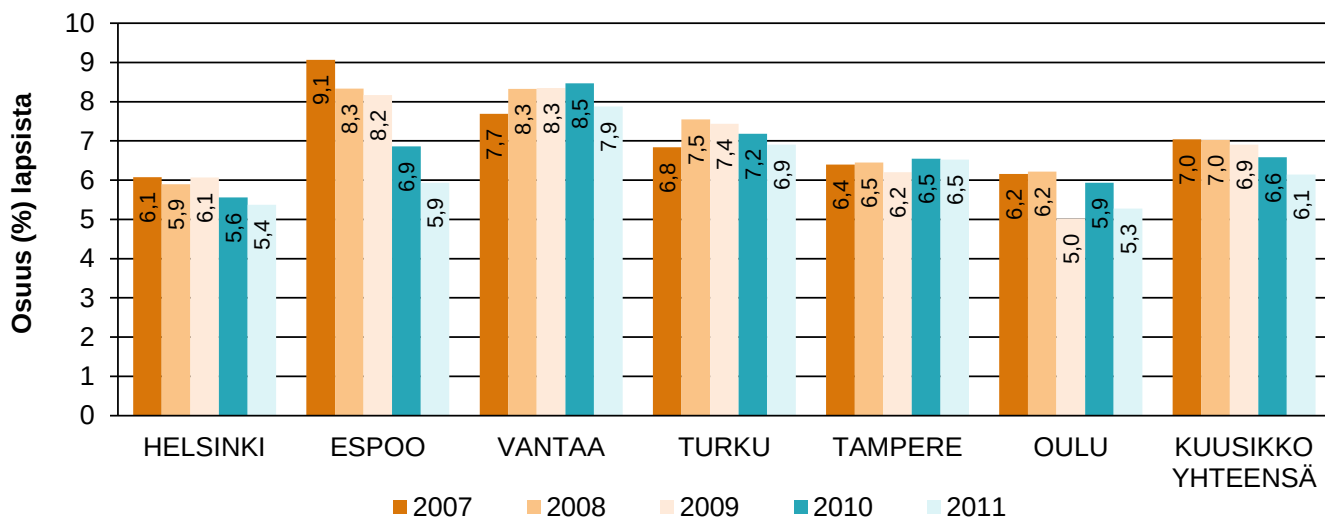
23. Lapsia kunnallisessa ympärivuorokautisessa ja iltahoidossa joulukuussa 2011 ja osuus % kunnallisen päivähoiton lapsista

	Lasten lukumäärä	<i>Osuus (%)</i> <i>lapsista</i>	<i>Määrän</i> <i>muutos</i> %
Helsinki	640	2,83	2,2
Espoo	329	2,51	0,3
Vantaa	488	4,63	5,6
Turku	339	5,33	-2,9
Tampere	259	3,24	-2,6
Oulu	361	5,08	1,7
Kuusikko	2 416	3,57	4,5

24. Lapsia ostopalvelupäivähoidossa joulukuussa 2011 sekä muutos vuodesta 2010

	Lasten määrä	<i>Osuus (%)</i> <i>päivähoidossa</i> <i>olevista</i>	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %
Helsinki	1 061	4,3	-120	-10,2
Espoo	2 320	15,4	23	1,0
Vantaa	311	2,8	-12	-3,7
Turku	173	2,5	-541	-75,8
Tampere	351	4,0	19	5,7
Oulu	10	0,1	-15	-60,0
Kuusikko	4 226	5,7	-646	-13,3

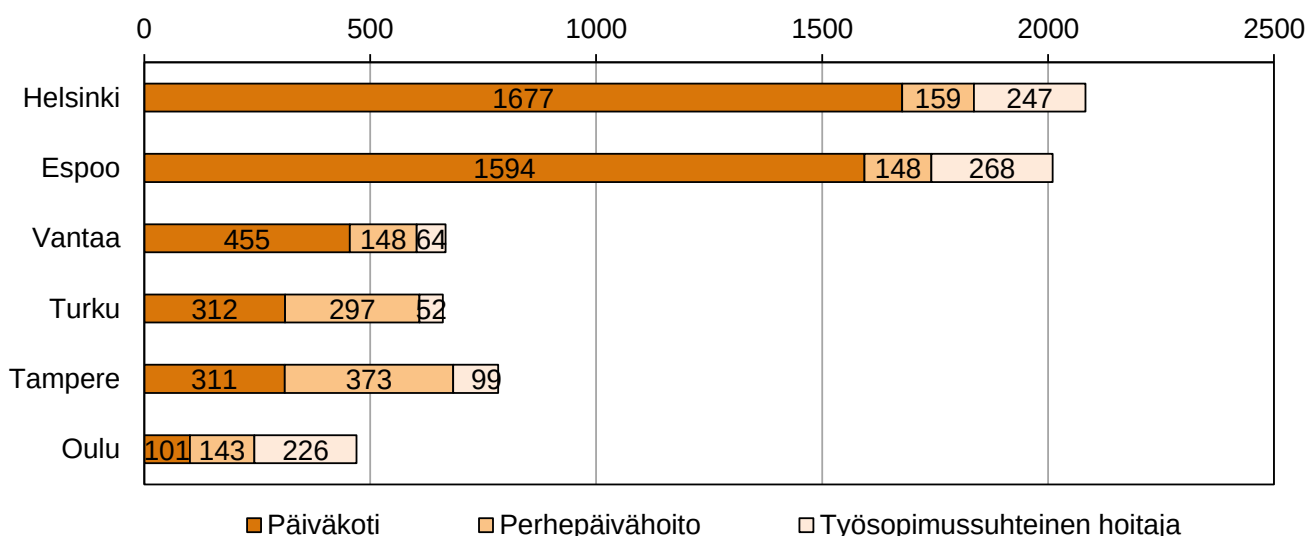
25. Erityistä tukea tarvitsevien lasten osuus kunnan järjestämässä päivähoidossa olleista lapsista vuosina 2007 – 2011

26. Yksityisen hoidon tuen kuntalisät vuoden 2011 lopussa

LASTEN YKSITYISEN HOIDONTUEN KUNTALISÄT 2011 LOPUSSA	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
PÄIVÄKOTI						
Kokopäiväinen alle 3-vuotias lapsi	490	503	600	585	298	560
Kokopäiväinen 3 vuotta täyttänyt lapsi	280	400	270	306	268	300
Osapäivähoito: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		90	100	192	84	
PERHEPÄIVÄHOITO						
Hoitajan tai asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito						
Kokopäiväinen alle 3-vuotias lapsi	290	296	290	329	280	250
Kokopäiväinen 3 vuotta täyttänyt lapsi	150	172	180	207	185	250
Osapäivähoito: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		90	100	112	84	
Ryhmäperhepäivähoito						
Kokopäiväinen alle 3-vuotias lapsi	290	503	600	585	280	560
Kokopäiväinen 3 vuotta täyttänyt lapsi	150	400	270	306	185	300
Osapäivähoito: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		90	100	165	84	
TYÖSOPIMUSSUHEINEN HOITAJA KOTONA						
Kokopäiväinen alle 3-vuotias lapsi	490	554	290	335	280	250
Kokopäiväinen 3 vuotta täyttänyt lapsi	150	150	180	276	185	250
Osapäivähoito: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		90	100	149	84	

27. Yksityisen hoidon tuella olleet lapset hoitomuodoittain joulukuussa 2011

28. Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta1) kohden, muutos vuodesta 2009 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi	Muutos (%)	Kuntalisän osuus (€)	Kuntalisän osuus (%)
Helsinki	5 315	1,9	3 342	62,9
Espoo	5 950	4,1	4 044	68,0
Vantaa	5 341	4,1	3 304	61,9
Turku	5 646	-3,3	3 709	65,7
Tampere	4 308	-3,9	2 536	58,9
Oulu	5 641	7,1	3 570	63,3
Kuusikko	5 460	2,0	3 514	64,4

29. Lasten kotihoidon tuen kuntalisät vuoden 2011 lopussa

LASTEN KOTIHOIDON TUEN KUNTALISÄT 2011 LOPUSSA	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Alle 1 v 6 kk lapsi	264,00				120,00	
1 v 6 kk - alle 2-vuotias lapsi	218,64				120,00	
Alle 2-vuotias lapsi		218,64	215,00		120,00	110,00
kaksi vuotta täyttänyt, alle 3-vuotias lapsi	134,55	218,64			120,00	
alle 3-vuotias lapsi, sairaan lapsen hoitotuki					252,28	
3-6-vuotias sisarus, joka on osapäiväisesti yksityisessä päivähoitossa						
Monikkotuki pidennetyn vanhempainrahakauden ajalta perheelle, johon on syntynyt tai otettu otolapiseksi samanaikaisesti enemmän kuin yksi lapsi		218,64	215,00			

30. Lapsia kotihoidon tuella joulukuussa 2011 sekä muutos vuodesta 2010

	Lasten määrä	Muutos Lkm	Muutos %
Helsinki	8 413	-170	-2,0
Espoo	5 199	-91	-1,7
Vantaa	4 122	-60	-1,4
Turku	2 252	118	5,5
Tampere	3 338	-6	-0,2
Oulu	2 671	-199	-6,9
Kuusikko	25 995	-408	-1,5

31. Kotihoidon tuen vuosikustannukset (€) lasta kohden 2011, muutos vuodesta 2010 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi	Muutos (%)	Kuntalisän osuus (€)	Kuntalisän osuus (%)
Helsinki	5 863	-0,4	2 123	36,2
Espoo	4 815	-0,9	1 516	31,5
Vantaa	4 607	-0,6	1 233	26,8
Turku	3 938	1,5	0	0,0
Tampere	4 515	-9,6	935	20,7
Oulu	3 745	2,0	455	12,1
Kuusikko	4 897	-1,2	1 355	27,7

Liite 3: Päivähoidon toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2007 - 2011

1A Päivähoitoikäiset, 7-vuotiaat ja väestö Kuusikko-kunnissa vuosina 2007-2011

Päivähoitoikäiset, 7-vuotiaat ja väestö Kuusikon kunnissa vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)	
10kk - 6-vuotiaat	2007	31 975	0,4	20 212	1,9	15 047	1,5	9 292	-1,1	11 789	0,3	9 612	1,4	97 927	0,8
	2008	32 516	1,7	20 640	2,1	15 371	2,2	9 449	1,7	11 877	0,7	9 861	2,6	99 714	1,8
	2009	33 821	4,0	20 984	1,7	15 678	2,0	9 667	2,3	12 365	4,1	10 615	7,6	103 130	3,4
	2010	34 548	2,1	21 234	1,2	15 972	1,9	9 883	2,2	12 671	2,5	10 956	3,2	105 264	2,1
	2011	35 668	3,2	21 705	2,2	16 258	1,8	9 999	1,2	12 932	2,1	11 247	2,7	107 809	2,4
10kk - 1-vuotiaat	2007	6 752	2,5	4 147	3,8	3 086	4,5	1 954	0,8	2 504	-1,1	2 094	-1,4	20 537	2,0
	2008	6 731	-0,3	4 098	-1,2	3 070	-0,5	2 000	2,4	2 575	2,8	2 079	-0,7	20 553	0,1
	2009	7 181	6,7	4 071	-0,7	3 194	4,0	2 044	2,2	2 694	4,6	2 304	10,8	21 488	4,5
	2010	7 230	0,7	4 090	0,5	3 180	-0,4	2 104	2,9	2 669	-0,9	2 314	0,4	21 587	0,5
	2011	7 534	4,2	4 287	4,8	3 183	0,1	2 133	1,4	2 757	3,3	2 335	0,9	22 229	3,0
2-vuotiaat	2007	5 379	-0,4	3 362	0,0	2 499	0,0	1 557	-3,3	2 069	0,7	1 698	5,2	16 564	0,2
	2008	5 583	3,8	3 550	5,6	2 664	6,6	1 586	1,9	2 043	-1,3	1 734	2,1	17 160	3,6
	2009	5 669	1,5	3 552	0,1	2 577	-3,3	1 645	3,7	2 117	3,6	1 760	1,5	17 320	0,9
	2010	6 011	6,0	3 502	-1,4	2 709	5,1	1 672	1,6	2 200	3,9	1 924	9,3	18 018	4,0
	2011	6 013	0,0	3 508	0,2	2 729	0,7	1 715	2,6	2 170	-1,4	1 934	0,5	18 069	0,3
10kk - 2-vuotiaat	2007	12 131	1,2	7 509	2,1	5 585	2,4	3 511	-1,1	4 573	-0,3	3 792	1,5	37 101	1,2
	2008	12 314	1,5	7 686	2,4	5 735	2,7	3 586	2,1	4 618	1,0	3 813	0,6	37 752	1,8
	2009	12 850	4,4	7 623	-0,8	5 771	0,6	3 689	2,9	4 811	4,2	4 064	6,6	38 808	2,8
	2010	13 241	3,0	7 592	-0,4	5 889	2,0	3 776	2,4	4 869	1,2	4 238	4,3	39 605	2,1
	2011	13 547	2,3	7 795	2,7	5 912	0,4	3 848	1,9	4 927	1,2	4 269	0,7	40 298	1,7
10kk - 2-vuotiaat % päivähoitoikäisistä	2007	37,9		37,2		37,1		37,8		38,8		39,5		37,9	
	2008	37,9		37,2		37,3		38,0		38,9		38,7		37,9	
	2009	38,0		36,3		36,8		38,2		38,9		38,3		37,6	
	2010	38,3		35,8		36,9		38,2		38,4		38,7		37,6	
	2011	38,0		35,9		36,4		38,5		38,1		38,0		37,4	
10kk - 2-vuotiaat % väestöstä	2007	2,13		3,15		2,90		2,00		2,20		2,88		2,45	
	2008	2,14		3,18		2,93		2,04		2,20		2,86		2,47	
	2009	2,20		3,12		2,92		2,09		2,27		2,92		2,50	
	2010	2,25		3,06		2,94		2,13		2,28		2,99		2,52	
	2011	2,28		3,09		2,91		2,15		2,29		2,97		2,54	

Päivähoitoikäiset, 7-vuotiaat ja väestö Kuusikon kunnissa vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO Muutos (%)	
3-6-vuotiaat	2007	19 844	0,0	12 703	1,8	9 462	1,0	5 781	-1,2	7 216	0,6	5 820	1,4	60 826	0,6
	2008	20 202	1,8	12 954	2,0	9 636	1,8	5 863	1,4	7 259	0,6	6 048	3,9	61 962	1,9
	2009	20 971	3,8	13 361	3,1	9 907	2,8	5 978	2,0	7 554	4,1	6 551	8,3	64 322	3,8
	2010	21 307	1,6	13 642	2,1	10 083	1,8	6 107	2,2	7 802	3,3	6 718	2,5	65 659	2,1
	2011	22 121	3,8	13 910	2,0	10 346	2,6	6 151	0,7	8 005	2,6	6 978	3,9	67 511	2,8
3 - 6-vuotiaita % väestöstä	2007	3,49		5,34		4,91		3,30		3,47		4,42		4,02	
	2008	3,52		5,36		4,93		3,34		3,46		4,53		4,05	
	2009	3,59		5,47		5,01		3,39		3,57		4,71		4,14	
	2010	3,62		5,50		5,04		3,44		3,66		4,74		4,19	
	2011	3,72		5,51		5,10		3,44		3,72		4,85		4,25	
7-vuotiaat	2007	4 874	0,5	2 953	-1,7	2 269	0,6	1 455	-2,2	1 730	-3,9	1 380	-2,0	14 661	-1,0
	2008	4 710	-3,4	3 022	2,3	2 260	-0,4	1 328	-8,7	1 736	0,3	1 349	-2,2	14 405	-1,7
	2009	4 835	2,7	3 061	1,3	2 289	1,3	1 403	5,6	1 640	-5,5	1 434	6,3	14 662	1,8
	2010	5 017	3,8	3 248	6,1	2 350	2,7	1 408	0,4	1 737	5,9	1 531	6,8	15 291	4,3
	2011	5 117	2,0	3 262	0,4	2 437	3,7	1 519	7,9	1 818	4,7	1 587	3,7	15 740	2,9
Koko väestö	2007	568 531	0,7	238 047	1,3	192 522	1,5	175 286	0,0	207 866	0,7	131 585	1,1	1 513 837	0,8
	2008	574 564	1,1	241 565	1,5	195 419	1,5	175 582	0,2	209 547	0,8	133 550	1,5	1 530 227	1,1
	2009	583 350	1,5	244 330	1,1	197 636	1,1	176 087	0,3	211 507	0,9	139 133	4,2	1 552 043	1,4
	2010	588 549	0,9	247 970	1,5	200 055	1,2	177 326	0,7	213 217	0,8	141 671	1,8	1 568 788	1,1
	2011	595 384	1,2	252 439	1,8	203 001	1,5	178 630	0,7	215 168	0,9	143 909	1,6	1 588 531	1,3
Päivähoitoikäisiä % väestöstä	2007	5,62		8,49		7,82		5,30		5,67		7,30		6,47	
	2008	5,66		8,54		7,87		5,38		5,67		7,38		6,52	
	2009	5,80		8,59		7,93		5,49		5,85		7,63		6,64	
	2010	5,87		8,56		7,98		5,57		5,94		7,73		6,71	
	2011	5,99		8,60		8,01		5,60		6,01		7,82		6,79	

1B Lasten päivähoidon, yksityisen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Kuusikko-kunnissa 31.12.2011

	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ PÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.
Kunnan järjestämä päivähoito yhteensä	21555	1086	22641	12098	990	13088	10041	496	10537	5945	415	6360	7598	384	7982	6644	468	7112	63881	3839	67720
Kunnallinen päivähoito yhteensä	20723	857	21580	10319	449	10768	9763	463	10226	5139	373	5512	7264	367	7631	5723	468	6191	58931	2977	61908
Kunnallinen päiväkotihoito	19415	828	20243	9133	430	9563	9142	456	9598	4698	370	5068	6953	367	7320	5335	462	5797	54676	2913	57589
Kunnallinen perhepäivähoito yhteensä	1308	29	1337	1186	19	1205	621	7	628	441	3	444	311	0	311	388	6	394	4255	64	4319
Kotona tapahtuva perhepäivähoito	742	22	764	353	5	358	362	2	364	441	3	444	244	0	244	281	2	283	2423	34	2457
Ryhmäperhepäivähoito	566	7	573	833	14	847	259	5	264	0	0	0	67	0	67	107	4	111	1832	30	1862
Ostopalveluna hankittu päivähoito	832	229	1061	1779	541	2320	278	33	311	164	9	173	334	17	351	10	0	10	3397	829	4226
Palvelusetelillä järjestetty päivähoito	0	0	0	0	0	0	0	0	0	642	33	675	0	0	0	911	0	911	1553	33	1586
KUNNAN TUKEMA PÄIVÄHOITO	YHT.			YHT.			YHT.			YHT.			YHT.			YHT.			YHT.		
Yksityisen hoidon tuki			2083			2010			667			661			783			467			6671
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ JA TUKEMA PÄIVÄHOITO	YHT.			YHT.			YHT.			YHT.			YHT.			YHT.			YHT.		
Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito yhteensä			24724			15098			11204			7021			8765			7579			74391
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ PÄIVÄHOITO	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.	KP	OP	YHT.
Kunnallinen päiväkotihoito yhteensä	19415	828	20243	9133	430	9563	9142	456	9598	4698	370	5068	6953	367	7320	5335	462	5797	54676	2913	57589
0-6-vuotiaat yhteensä	19398	788	20186	9129	425	9554	9129	450	9579	4693	369	5062	6939	364	7303	5323	451	5774	54611	2847	57458
0-2-vuotiaat yhteensä	3922	96	4018	1999	40	2039	1831	23	1854	934	19	953	1462	21	1483	1357	14	1371	11505	213	11718
3-6-vuotiaat yhteensä	15476	692	16168	7130	385	7515	7298	427	7725	3759	350	4109	5477	343	5820	3966	437	4403	43106	2634	45740
0-vuotiaat	13	0	13	10	1	11	18	0	18	4	0	4	7	0	7	19	1	20	71	2	73
1-vuotiaat	1251	40	1291	696	13	709	574	6	580	323	3	326	524	10	534	530	8	538	3898	80	3978
2-vuotiaat	2658	56	2714	1293	26	1319	1239	17	1256	607	16	623	931	11	942	808	5	813	7536	131	7667
3-vuotiaat	3694	116	3810	1695	31	1726	1608	38	1646	839	47	886	1295	30	1325	942	14	956	10073	276	10349
4-vuotiaat	3839	118	3957	1789	31	1820	1782	46	1828	925	61	986	1356	21	1377	991	21	1012	10682	298	10980
5-vuotiaat	4019	123	4142	2055	50	2105	1958	41	1999	1010	49	1059	1447	34	1481	1048	119	1167	11537	416	11953
6-vuotiaat	3924	335	4259	1591	273	1864	1950	302	2252	985	193	1178	1379	258	1637	985	283	1268	10814	1 644	12458
7-vuotiaat	17	40	57	4	5	9	13	6	19	5	1	6	14	3	17	12	11	23	65	66	131
Kunnallinen perhepäivähoito																					
Kotona tapahtuva perhepäivähoito yhteensä	742	22	764	353	5	358	362	2	364	441	3	444	244	0	244	281	2	283	2423	34	2457
0-6-vuotiaat yhteensä	742	5	747	353	4	357	362	1	363	440	3	443	242	0	242	281	2	283	2420	15	2435
0-2-vuotiaat yhteensä	348	1	349	160	0	160	187	0	187	239	0	239	147	0	147	138	0	138	1219	1	1220
3-6-vuotiaat yhteensä	394	4	398	193	4	197	175	1	176	201	3	204	95	0	95	143	2	145	1201	14	1215
0-vuotiaat	2	0	2	0	0	0	5	0	5	4	0	4	1	0	1	2	0	2	14	0	14
1-vuotiaat	147	1	148	58	0	58	72	0	72	124	0	124	68	0	68	66	0	66	535	1	536
2-vuotiaat	199	0	199	102	0	102	110	0	110	111	0	111	78	0	78	70	0	70	670	0	670
3-vuotiaat	193	1	194	77	0	77	85	0	85	110	0	110	58	0	58	64	0	64	587	1	588
4-vuotiaat	124	0	124	67	0	67	57	0	57	59	0	59	25	0	25	52	0	52	384	0	384
5-vuotiaat	75	1	76	46	0	46	33	1	34	32	0	32	10	0	10	23	1	24	219	3	222
6-vuotiaat	2	2	4	3	4	7	0	0	0	0	3	3	2	0	2	4	1	5	11	10	21
7-vuotiaat	0	17	17	0	1	1	0	1	1	1	0	1	2	0	2	0	0	0	3	19	22

	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
Ryhmäperhepäiväkodissa tapahtuva hoito yht.	566	7	573	833	14	847	259	5	264	0	0	0	67	0	67	107	4	111	1832	30	1862
0-6-vuotiaat yhteensä	566	7	573	833	14	847	259	5	264	0	0	0	67	0	67	107	4	111	1832	30	1862
0-2-vuotiaat yhteensä	218	2	220	269	7	276	79	1	80	0	0	0	42	0	42	51	1	52	659	11	670
3-6-vuotiaat yhteensä	348	5	353	564	7	571	180	4	184	0	0	0	25	0	25	56	3	59	1173	19	1192
0-vuotiaat	1	0	1	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
1-vuotiaat	71	1	72	103	3	106	30	0	30	0	0	0	22	0	22	26	0	26	252	4	256
2-vuotiaat	146	1	147	162	4	166	49	1	50	0	0	0	20	0	20	25	1	26	402	7	409
3-vuotiaat	159	4	163	211	0	211	71	3	74	0	0	0	13	0	13	24	1	25	478	8	486
4-vuotiaat	103	1	104	201	4	205	56	0	56	0	0	0	7	0	7	15	1	16	382	6	388
5-vuotiaat	86	0	86	152	3	155	51	1	52	0	0	0	4	0	4	12	1	13	305	5	310
6-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	1	0	1	5	0	5	8	0	8
7-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostopalveluna hankittu päivähoito yhteensä	832	229	1061	1779	541	2320	278	33	311	164	9	173	334	17	351	10	0	10	3397	829	4226
0-6-vuotiaat yhteensä	826	221	1047	1777	529	2306	278	33	311	164	9	173	332	15	347	6	0	6	3383	807	4190
0-2-vuotiaat yhteensä	145	6	151	372	0	372	57	0	57	2	0	2	70	0	70	1	0	1	647	6	653
3-6-vuotiaat yhteensä	681	215	896	1405	529	1934	221	33	254	162	9	171	262	15	277	5	0	5	2736	801	3537
0-vuotiaat	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
1-vuotiaat	43	1	44	132	0	132	19	0	19	0	0	0	23	0	23	0	0	0	217	1	218
2-vuotiaat	102	5	107	239	0	239	38	0	38	2	0	2	47	0	47	1	0	1	429	5	434
3-vuotiaat	150	14	164	364	9	373	69	1	70	29	1	30	71	1	72	3	0	3	686	26	712
4-vuotiaat	182	10	192	363	12	375	51	0	51	66	2	68	77	0	77	0	0	0	739	24	763
5-vuotiaat	186	8	194	360	44	404	78	0	78	63	1	64	74	5	79	2	0	2	763	58	821
6-vuotiaat	163	183	346	318	464	782	23	32	55	4	5	9	40	9	49	0	0	0	548	693	1241
7-vuotiaat	6	8	14	2	12	14	0	0	0	0	0	0	2	2	4	4	0	4	14	22	36
Palvelusetelillä hankittu päivähoito yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	642	33	675	0	0	0	911	0	911	1553	33	1586
0-6-vuotiaat yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	641	33	674	0	0	0	730	0	730	1371	33	1404
0-2-vuotiaat yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	233	0	233	0	0	0	45	0	45	278	0	278
3-6-vuotiaat yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	408	33	441	0	0	0	685	0	685	1093	33	1126
0-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2
1-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82	0	82	0	0	0	1	0	1	83	0	83
2-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	149	0	149	0	0	0	44	0	44	193	0	193
3-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122	0	122	0	0	0	118	0	118	240	0	240
4-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94	3	97	0	0	0	205	0	205	299	3	302
5-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84	0	84	0	0	0	167	0	167	251	0	251
6-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108	30	138	0	0	0	195	0	195	303	30	333
7-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	181	0	181	182	0	182

YKSITYISEN HOIDON TUKI	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Yksityisen hoidon tuki yhteensä	2083	2010	667	661	783	467	6671
0-6-vuotiaat yhteensä	2082	2008	666	660	778	467	6661
0-2-vuotiaat yhteensä	465	418	195	273	271	202	1824
3-6-vuotiaat yhteensä	1617	1590	471	387	507	265	4837
0-vuotiaat	2	4	2	4	6	8	26
1-vuotiaat	180	168	78	119	119	94	758
2-vuotiaat	283	246	115	150	146	100	1040
3-vuotiaat	445	368	144	121	162	82	1322
4-vuotiaat	466	458	130	117	139	69	1379
5-vuotiaat	394	428	120	106	105	84	1237
6-vuotiaat	312	336	77	43	101	30	899
7-vuotiaat	1	2	1	1	5	0	10
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ JA TUKEMA PÄIVÄHOITO	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito yhteensä	24724	15098	11204	7021	8765	7579	74391
0-6-vuotiaat yhteensä	24635	15072	11183	7012	8737	7371	74010
0-2-vuotiaat yhteensä	5203	3265	2373	1700	2013	1809	16363
3-6-vuotiaat yhteensä	19432	11807	8810	5312	6724	5562	57647
0-vuotiaat	18	20	25	14	14	30	121
1-vuotiaat	1735	1173	779	651	766	725	5829
2-vuotiaat	3450	2072	1569	1035	1233	1054	10413
3-vuotiaat	4776	2755	2019	1269	1630	1248	13697
4-vuotiaat	4843	2925	2122	1327	1625	1354	14196
5-vuotiaat	4892	3138	2283	1345	1679	1457	14794
6-vuotiaat	4921	2989	2386	1371	1790	1503	14960
7-vuotiaat	89	26	21	9	28	208	381
LASTEN KOTIHOIDON TUKI 31.12.2011	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kotihoidontuki yhteensä	8414	5200	4122	2252	3339	2671	23327
0-6-vuotiaat yhteensä	8413	5199	4122	2252	3338	0	23324
0-2-vuotiaat yhteensä	7230	3982	3130	1845	2627	0	18814
3-6-vuotiaat yhteensä	1183	1217	992	407	711	0	4510
0-vuotiaat	1066	614	469	293	430	0	2872
1-vuotiaat	4204	2275	1795	1021	1456	0	10751
2-vuotiaat	1960	1093	866	531	741	0	5191
3-vuotiaat	546	432	402	177	259	0	1816
4-vuotiaat	334	354	272	108	212	0	1280
5-vuotiaat	169	231	192	69	141	0	802
6-vuotiaat	134	200	126	53	99	0	612
7-vuotiaat	1	1	0	0	1	0	3

ERITYISTÄ TUKEA (E) TAI KASVUN JA OPPIMISEN TUKEA (KO) TARVITSEVAT LAPSET 31.12.2011	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
	E/KO lapset, joilla rak. tukitoimia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.	E/KO lapset, joilla rak. tukitoimia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.	E/KO lapset, joilla rak. tukitoimia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.	E/KO lapset, joilla rak. tukitoi mia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.	E/KO lapset, joilla rak. tukitoi mia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.	E/KO lapset, joilla rak. tukitoi mia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.	E/KO lapset, joilla rak. tukitoi mia	Muut E / KO lapset	E / KO LAPSET YHT.
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ PÄIVÄHOITO																					
Kunnan järjestämä päivähoito yhteensä	1217	0	1217	718	59	777	830	0	830	439	0	439	517	4	521	259	116	375	3980	179	4159
Kunnallinen päivähoito yhteensä	1197	0	1197	692	49	741	822	0	822	439	0	439	506	4	510	259	116	375	3915	169	4084
Kunnallinen päiväkotihoido	1187	0	1187	686	39	725	804	0	804	436	0	436	506	0	506	259	116	375	3878	155	4033
Kunnallinen perhepäivähoito yhteensä	10	0	10	6	10	16	18	0	18	3	0	3	0	4	4	0	0	0	37	14	51
Kotona tapahtuva perhepäivähoito	3	0	3	2	0	2	8	0	8	3	0	3	0	2	2	0	0	0	16	2	18
Ryhmäperhepäivähoito	7	0	7	4	10	14	10	0	10	0	0	0	0	2	2	0	0	0	21	12	33
Ostopalveluna hankittu päivähoito	20	0	20	26	10	36	8	0	8	0	0	0	11	0	11	0	0	0	65	10	75

ILTA- JA YMPÄRIVUOROKAUTISESSA PÄIVÄHOIDOSSA OLEVAT LAPSET 31.12.2011							
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kunnan järjestämä päivähoito yhteensä	640	329	488	339	259	361	2416
Kunnallinen päivähoito yhteensä	640	300	488	323	259	361	2371
Kunnallinen päiväkotihoido	640	260	488	323	259	360	2330
Kunnallinen perhepäivähoito yhteensä	0	40	0	0	0	1	41
Kotona tapahtuva perhepäivähoito	0	0	0	0	0	1	1
Ryhmäperhepäivähoito	0	40	0	0	0	0	40
Ostopalveluna hankittu päivähoito	0	29	0	16	0	0	45

ESIOPETUKSEEN OSALLISTUNEET VUONNA 2005 SYNTYNEET LAPSET, tilastointipäivä 20.9.2011							
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Esiopetukseen osallistuvat yhteensä	4 414	2 979	2 289	1 336	1 748	1 362	14 128
Esiopetukseen osallistuvien osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta (%)	85,0	89,7	94,5	92,9	90,9	82,8	88,6
Esiopetukseen liittyvään päivähoitoon osallistuvat yht.	4 094	2 434	2 014	1 103	1 485	1 095	12 225
Päivähoidossa olevien osuus esiopetukseen osallistuvista (%)	92,8	81,7	88,0	82,6	85,0	80,4	86,5

KUNNALLISEEN KERHOTOIMINTAAN OSALLISTUNEET LAPSET 31.12.2011							
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kunnallisen kerhotoiminnan lapset Päätöksen saaneet lapset / Osallistujat (hetu kertaalleen)	813	352	575	0	421	618	2779
Kerhotoimintaan osallistuneet päivähoitoikäisistä (%)	2,3	1,6	3,5	0,0	3,3	5,5	2,6

1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa ikäryhmittäin vuosina 2007-2011

		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
10kk-6-vuotiaat	2007	21 368	2,0	13 651	4,1	10 085	2,0	6 584	0,4	7 997	2,8	6 310	2,6	65 995	2,4
	2008	22 113	3,5	14 216	4,1	10 645	5,6	6 707	1,9	8 116	1,5	6 676	5,8	68 473	3,8
	2009	22 945	3,8	14 446	1,6	10 626	-0,2	6 749	0,6	8 248	1,6	6 690	0,2	69 704	1,8
	2010	23 588	2,8	14 607	1,1	10 818	1,8	6 958	3,1	8 528	3,4	7 170	7,2	71 669	2,8
	2011	24 635	4,4	15 072	3,2	11 183	3,4	7 012	0,8	8 737	2,5	7 371	2,8	74 010	3,3
% 10kk-6-vuotiaista	2007	66,8		67,5		67,0		70,9		67,8		65,6		67,4	
	2008	68,0		68,9		69,3		71,0		68,3		67,7		68,7	
	2009	67,8		68,8		67,8		69,8		66,7		63,0		67,6	
	2010	67,8		68,8		67,7		70,4		67,3		65,4		68,1	
	2011	69,1		69,4		68,8		70,1		67,6		65,5		68,6	
10kk-2-vuotiaat	2007	4 421	3,8	3 111	7,4	2 185	1,7	1 627	4,6	1 904	1,1	1 564	3,3	14 812	3,9
	2008	4 712	6,6	3 300	6,1	2 377	8,8	1 672	2,8	1 974	3,7	1 685	7,7	15 720	6,1
	2009	4 840	2,7	3 128	-5,2	2 198	-7,5	1 644	-1,7	1 808	-8,4	1 649	-2,1	15 267	-2,9
	2010	5 009	3,5	3 107	-0,7	2 314	5,3	1 658	0,9	1 882	4,1	1 856	12,6	15 826	3,7
	2011	5 203	3,9	3 265	5,1	2 373	2,5	1 700	2,5	2 013	7,0	1 809	-2,5	16 363	3,4
% 10kk-2-vuotiaista	2007	36,4		41,4		39,1		46,3		41,6		41,2		39,9	
	2008	38,3		42,9		41,4		46,6		42,7		44,2		41,6	
	2009	37,7		41,0		38,1		44,6		37,6		40,6		39,3	
	2010	37,7		41,0		38,1		44,6		37,6		40,6		39,3	
	2011	38,4		41,9		40,1		44,2		40,9		42,4		40,6	

		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)	
3-6-vuotiaat	2007	16 947	1,5	10 540	3,1	7 900	2,1	4 957	-0,9	6 093	3,4	4 746	2,3	51 183	2,0
	2008	17 401	2,7	10 916	3,6	8 268	4,7	5 035	1,6	6 142	0,8	4 977	4,9	52 739	3,0
	2009	18 105	4,0	11 318	3,7	8 428	1,9	5 105	1,4	6 440	4,9	5 041	1,3	54 437	3,2
	2010	18 581	2,6	11 500	1,6	8 504	0,9	5 300	3,8	6 646	3,2	5 314	5,4	55 845	2,6
	2011	19 432	4,6	11 807	2,7	8 810	3,6	5 312	0,2	6 724	1,2	5 562	4,7	57 647	3,2
% 3-6-vuotiaista	2007	85,4		83,0		83,5		85,7		84,4		81,5		84,1	
	2008	86,1		84,3		85,8		85,9		84,6		82,3		85,1	
	2009	86,3		84,7		85,1		85,4		85,3		77,0		84,6	
	2010	87,2		84,3		84,3		86,8		85,2		79,1		85,1	
	2011	87,8		84,9		85,2		86,4		84,0		79,7		85,4	
7-vuotiaat	2007	74	-36,2	66	-23,3	46	-11,5	27	-52,6	57	54,1	23	4,5	293	-15,3
	2008	72	-2,7	52	-21,2	35	-23,9	21	-22,2	59	3,5	12	-47,8	251	-14,3
	2009	69	-4,2	54	3,8	41	17,1	10	-52,4	65	10,2	17	41,7	256	2,0
	2010	75	8,7	46	-14,8	26	-36,6	13	30,0	40	-38,5	20	17,6	220	-14,1
	2011	89	18,7	26	-43,5	21	-19,2	9	-30,8	28	-30,0	208	940,0	381	73,2
% 7-vuotiaista	2007	1,52		2,24		2,03		1,86		3,29		1,67		2,00	
	2008	1,53		1,72		1,55		1,58		3,40		0,89		1,74	
	2009	1,43		1,76		1,79		0,71		3,96		1,19		1,75	
	2010	1,43		1,40		1,10		0,90		2,30		1,30		1,40	
	2011	1,74		0,80		0,86		0,59		1,54		13,11		2,42	
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa yhteensä	2007	21 442	1,8	13 717	3,1	10 131	1,9	6 611	0,0	8 054	3,0	6 333	2,6	66 288	1,7
	2008	22 185	3,5	14 268	4,0	10 680	5,4	6 728	1,8	8 175	1,5	6 688	5,6	68 724	3,7
	2009	23 014	3,7	14 500	1,6	10 667	-0,1	6 759	0,5	8 313	1,7	6 707	0,3	69 960	1,8
	2010	23 663	2,8	14 653	1,1	10 844	1,7	6 971	3,1	8 568	3,1	7 190	7,2	71 889	2,8
	2011	24 724	4,5	15 098	3,0	11 204	3,3	7 021	0,7	8 765	2,3	7 579	5,4	74 391	3,5
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa sekä kotihoidon tuella yhteensä	2007	29 344		18 924		14 057		8 716		10 933		8 965		90 939	
	2008	29 996	2,2	19 318	2,1	14 565	3,6	8 760	0,5	11 071	1,3	9 515	6,1	93 225	2,5
	2009	31 184	4,0	19 610	1,5	14 798	1,6	8 880	1,4	11 585	4,6	9 675	1,7	95 732	2,7
	2010	32 246	3,4	19 943	1,7	15 026	1,5	9 105	2,5	11 912	2,8	10 060	4,0	98 292	2,7
	2011	33 137	2,8	20 297	1,8	15 326	2,0	9 273	1,8	12 103	1,6	10 250	1,9	100 386	2,1
% päivähoitoikäisistä	2007	91,8		93,6		93,4		93,8		92,7		93,3		92,9	
	2008	92,2		93,6		94,8		92,7		93,2		96,5		93,5	
	2009	92,2		93,5		94,4		91,9		93,7		91,1		92,8	
	2010	93,3		93,9		94,1		92,1		94,0		91,8		93,4	
	2011	92,9		93,5		94,3		92,7		93,6		91,1		93,1	

1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa järjestämisuudoittain vuosina 2007-2011

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa järjestämisuodoittain vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)	
KUNNALLINEN PÄIVÄKOTI															
Lapset yhteensä	2007	17 234	2,1	8 252	3,2	8 423	2,7	4 804	2,2	6 563	2,5	4 998	2,0	50 274	2,4
	2008	17 918	4,0	8 726	5,7	8 970	6,5	4 879	1,6	6 856	4,5	5 257	5,2	52 606	4,6
	2009	18 625	3,9	9 004	3,2	8 979	0,1	4 841	-0,8	6 943	1,3	5 056	-3,8	53 448	1,6
	2010	19 289	3,6	9 120	1,3	9 186	2,3	4 975	2,8	7 117	2,5	5 517	9,1	55 204	3,3
	2011	20 243	4,9	9 563	4,9	9 598	4,5	5 068	1,9	7 320	2,9	5 797	5,1	57 589	4,3
Laskennallisten lasten lukumäärä	2007	20 517	2,9	10 364	5,4	10 075	3,1	5 665	3,0	7 835	2,1	5 985	2,1	60 441	3,2
	2008	21 401	4,3	10 944	5,6	10 854	7,7	5 833	3,0	8 267	5,5	6 355	6,2	63 654	5,3
	2009	22 215	3,8	11 182	2,2	10 812	-0,4	5 764	-1,2	8 242	-0,3	6 001	-5,6	64 216	0,9
	2010	22 951	3,3	11 135	-0,4	11 134	3,0	5 921	2,7	8 473	2,8	6 629	10,5	66 243	3,2
	2011	24 107	5,0	11 638	4,5	11 593	4,1	6 057	2,3	8 779	3,6	6 994	5,5	69 169	4,4
Päiväkotihoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	80,37		60,16		83,14		72,67		81,49		78,92		75,84	
	2008	80,77		61,16		83,99		72,52		83,87		78,60		76,55	
	2009	80,93		62,10		84,18		71,62		83,52		75,38		76,40	
	2010	81,52		62,24		84,71		71,37		83,06		76,73		76,79	
	2011	81,88	1,50	63,34	3,18	85,67	2,52	72,18	-0,48	83,51	2,03	76,49	-2,43	77,41	1,57
0 - 2-vuotiaat	2007	3 359	6,9	1 756	8,7	1 570	3,1	923	9,2	1 333	-0,1	1 102	1,1	10 043	5,2
	2008	3 608	7,4	1 983	12,9	1 756	11,8	950	2,9	1 468	10,1	1 212	10,0	10 977	9,3
	2009	3 639	0,9	1 900	-4,2	1 669	-5,0	913	-3,9	1 340	-8,7	1 133	-6,5	10 594	-3,5
	2010	3 820	5,0	1 891	-0,5	1 779	6,6	928	1,6	1 378	2,8	1 304	15,1	11 100	4,8
	2011	4 018	5,2	2 039	7,8	1 854	4,2	953	2,7	1 483	7,6	1 371	5,1	11 718	5,6
0-2-vuotiaat % kunnallisten päiväkotien lapsista	2007	19,5		21,3		18,6		19,2		20,3		22,0		20,0	
	2008	20,1		22,7		19,6		19,5		21,4		23,1		20,9	
	2009	19,5		21,1		18,6		18,9		19,3		22,4		19,8	
	2010	19,8		20,7		19,4		18,7		19,4		23,6		20,1	
	2011	19,8		21,3		19,3		18,8		20,3		23,7		20,3	
3 - 7-vuotiaat	2007	13 875	1,0	6 496	1,9	6 853	2,7	3 881	0,6	5 230	3,2	3 896	2,3	40 231	1,8
	2008	14 310	3,1	6 743	3,8	7 214	5,3	3 929	1,2	5 388	3,0	4 045	3,8	41 629	3,5
	2009	14 986	4,7	7 104	5,4	7 310	1,3	3 928	0,0	5 603	4,0	3 923	-3,0	42 854	2,9
	2010	15 469	3,2	7 229	1,8	7 407	1,3	4 047	3,0	5 739	2,4	4 213	7,4	44 104	2,9
	2011	16 225	4,9	7 524	4,1	7 744	4,5	4 115	1,7	5 837	1,7	4 426	5,1	45 871	4,0
Kunnallisen päiväkotihoidon läsnäolopäivät	2007	2 995 246	1,8	1 417 299	3,4	1 457 906	4,0	776 963	1,8	1 119 120	15,2	796 897	4,4	8 563 431	
	2008	3 109 121	3,8	1 520 815	7,3	1 529 917	4,9	804 484	3,5	1 167 339	4,3	803 110	0,8	8 934 786	4,3
	2009	3 144 922	1,2	1 540 130	1,3	1 529 191	0,0	768 623	-4,5	1 126 967	-3,5	824 284	2,6	8 934 117	0,0
	2010	3 287 206	4,5	1 559 732	1,3	1 553 556	1,6	788 640	2,6	1 150 209	2,1	819 438	-0,6	9 158 781	2,5
	2011	3 447 408	4,9	1 644 714	5,4	1 620 847	4,3	820 033	4,0	1 205 120	4,8	920 944	12,4	9 659 065	5,5

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa järjestämisuodoittain vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO															
Lapset yhteensä	2007	1 590	-5,9	1 409	-0,4	920	-7,5	531	-7,8	426	-4,3	511	4,1	5 387	-4,0
	2008	1 532	-3,6	1 382	-1,9	850	-7,6	498	-6,2	385	-9,6	458	-10,4	5 105	-5,2
	2009	1 533	0,1	1 304	-5,6	776	-8,7	465	-6,6	337	-12,5	464	1,3	4 879	-4,4
	2010	1 415	-7,7	1 263	-3,1	681	-12,2	454	-2,4	309	-8,3	377	-18,8	4 499	-7,8
	2011	1 337	-5,5	1 205	-4,6	628	-7,8	444	-2,2	311	0,6	394	4,5	4 319	-4,0
Perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	7,4		10,3		9,1		8,0		5,3		8,1		8,1	
	2008	6,9		9,7		8,0		7,4		4,7		6,8		7,4	
	2009	6,7		9,0		7,3		6,9		4,1		6,9		7,0	
	2010	6,0		8,6		6,3		6,5		3,6		5,2		6,3	
	2011	5,4		8,0		5,6		6,3		3,5		5,2		5,8	
Tavallisessa perhepäivähoidossa olevat lapset	2007	1 014	-8,0	563	-12,0	563	-6,6	531	-7,8	334	-3,5	347	-4,7	3 352	-7,7
	2008	921	-9,2	508	-9,8	503	-10,7	498	-6,2	295	-11,7	300	-13,5	3 025	-9,8
	2009	917	-0,4	462	-9,1	466	-7,4	465	-6,6	271	-8,1	334	11,3	2 915	-3,6
	2010	791	-13,7	433	-6,3	407	-12,7	454	-2,4	241	-11,1	317	-5,1	2 643	-9,3
	2011	764	-3,4	358	-17,3	364	-10,6	444	-2,2	244	1,2	283	-10,7	2 457	-7,0
Tavallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	4,73		4,10		5,56		8,03		4,15		5,48		5,06	
	2008	4,15		3,56		4,71		7,40		3,61		4,49		4,40	
	2009	3,98		3,19		4,37		6,88		3,26		4,98		4,17	
	2010	3,34		2,96		3,75		6,51		2,81		4,41		3,68	
	2011	3,09		2,37		3,25		6,32		2,78		3,73		3,30	
Ryhmäperhepäivähoidossa olevat lapset	2007	576	-1,9	846	9,2	357	-8,9			92	-7,1	164	29,1	2 035	2,8
	2008	611	6,1	874	3,3	347	-2,8			90	-2,2	158	-3,7	2 080	2,2
	2009	616	0,8	842	-3,7	310	-10,7			66	-26,7	130	-17,7	1 964	-5,6
	2010	624	1,3	830	-1,4	274	-11,6			68	3,0	60	-53,8	1 856	-5,5
	2011	573	-8,2	847	2,0	264	-3,6			67	-1,5	111	85,0	1 862	0,3
Ryhmäperhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	2,69		6,17		3,52		0,00		1,14		2,59		3,07	
	2008	2,75		6,13		3,25		0,00		1,10		2,36		3,03	
	2009	2,68		5,81		2,91		0,00		0,79		1,94		2,81	
	2010	2,64		5,66		2,53		0,00		0,79		0,83		2,58	
	2011	2,32		5,61		2,36		0,00		0,76		1,46		2,50	

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa järjestämismuodittain vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)	
Kunnallisessa päivähoidossa olevat lapset yhteensä	2007	18 824	1,4	9 661	2,7	9 343	1,6	5 335	1,1	6 989	2,1	5 509	2,2	55 661	1,8
	2008	19 450	3,3	10 108	4,6	9 820	5,1	5 377	0,8	7 241	3,6	5 715	3,7	57 711	3,7
	2009	20 158	3,6	10 308	2,0	9 755	-0,7	5 306	-1,3	7 280	0,5	5 520	-3,4	58 327	1,1
	2010	20 704	2,7	10 383	0,7	9 867	1,1	5 429	2,3	7 426	2,0	5 894	6,8	59 703	2,4
	2011	21 580	4,2	10 768	3,7	10 226	3,6	5 512	1,5	7 631	2,8	6 191	5,0	61 908	3,7
Kunnallisessa päivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	87,79		70,43		92,22		80,70		86,78		86,99		83,97	
	2008	87,67		70,84		91,95		79,92		88,57		85,45		83,98	
	2009	87,59		71,09		91,45		78,50		87,57		82,30		83,37	
	2010	87,50		70,86		90,99		77,88		86,67		81,97		83,05	
	2011	87,28		71,32		91,27		78,51		87,06		81,69		83,22	
Ostopalvelupäivähoidossa olevat lapset yhteensä	2007	1 218	-0,2	2 075	7,3	240	0,0	486	-8,8	250	14,7	11	83,3	4 280	3,1
	2008	1 213	-0,4	2 218	6,9	286	19,2	505	3,9	246	-1,6	14	27,3	4 482	4,7
	2009	1 201	-1,0	2 253	1,6	307	7,3	545	7,9	329	33,7	34	142,9	4 669	4,2
	2010	1 181	-1,7	2 297	2,0	323	5,2	714	31,0	332	0,9	25	-26,5	4 872	4,3
	2011	1 061	-10,2	2 320	1,0	311	-3,7	173	-75,8	351	5,7	10	-60,0	4 226	-13,3
Ostopalvelupäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	5,68		15,13		2,37		7,35		3,10		0,17		6,46	
	2008	5,47		15,55		2,68		7,51		3,01		0,21		6,52	
	2009	5,22		15,54		2,88		8,06		3,96		0,51		6,67	
	2010	4,99		15,68		2,98		10,24		3,87		0,35		6,78	
	2011	4,29		15,37		2,78		2,46		4,00		0,13		5,68	
Yksityisen hoidontuella hoidetut lapset yhteensä	2007	1 400	9,7	1 981	6,6	548	7,7	790	-1,4	815	8,5	813	4,6	6 347	6,3
	2008	1 522	8,7	1 942	-2,0	574	4,7	846	7,1	688	-15,6	959	18,0	6 531	2,9
	2009	1 655	8,7	1 939	-0,2	605	5,4	908	7,3	704	2,3	1 153	20,2	6 964	6,6
	2010	1 778	7,4	1 973	1,8	654	8,1	828	-8,8	810	15,1	1 271	10,2	7 314	5,0
	2011	2 083	17,2	2 010	1,9	667	2,0	661	-20,2	783	-3,3	467	-63,3	6 671	-8,8
Yksityisen hoidon tuella hoidettujen lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	6,53		14,44		5,41		11,95		10,12		12,84		9,57	
	2008	6,86		13,61		5,37		12,57		8,42		14,34		9,50	
	2009	7,19		13,37		5,67		13,43		8,47		17,19		9,95	
	2010	7,51		13,46		6,03		11,88		9,45		17,68		10,17	
	2011	8,43		13,31		5,95		9,41		8,93		6,16		8,97	
Palvelusetelillä järjestetyssä päivähoidossa olevat lapset	2011	0	0,0	0	0,0	0	0,0	675	0,0	0	0,0	911	0,0	1 586	0,0
Palvelusetelillä järjestetyssä päivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2011	0,00		0,00		0,00		9,61		0,00		12,02		2,13	
Kunnanjärjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevat lapset yhteensä	2007	21 442	1,8	13 717	3,9	10 131	1,9	6 611	0,0	8 054	3,0	6 333	2,6	66 288	2,3
	2008	22 185	3,5	14 268	4,0	10 680	5,4	6 728	1,8	8 175	1,5	6 688	5,6	68 724	3,7
	2009	23 014	3,7	14 500	1,6	10 667	-0,1	6 759	0,5	8 313	1,7	6 707	0,3	69 960	1,8
	2010	23 663	2,8	14 653	1,1	10 844	1,7	6 971	3,1	8 568	3,1	7 190	7,2	71 889	2,8
	2011	24 724	4,5	15 098	3,0	11 204	3,3	7 021	0,7	8 765	2,3	7 579	5,4	74 391	3,5

1E Lapsen kunnan järjestämässä päivähoidossa hoitoajan mukaan vuosina 2007-2011

Lapset kunnan järjestämässä päivähoidossa hoitoajan mukaan vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO YHTEENSÄ	
		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)	
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ KOKOPÄIVÄ- JA OSAPÄIVÄHOITO															
Kokopäivähoito	2007	18 730	2,7	10 880	5,1	9 037	2,3	5 287	0,5	6 794	2,2	5 133	3,0	55 861	2,9
	2008	19 416	3,7	11 351	4,3	9 523	5,4	5 414	2,4	7 088	4,3	5 354	4,3	58 146	4,1
	2009	20 133	3,7	11 589	2,1	9 505	-0,2	5 386	-0,5	7 201	1,6	5 117	-4,4	58 931	1,4
	2010	20 706	2,8	11 629	0,3	9 637	1,4	5 662	5,1	7 338	1,9	5 420	5,9	60 392	2,5
	2011	21 555	4,1	12 098	4,0	10 041	4,2	5 945	5,0	7 598	3,5	6 644	22,6	63 881	5,8
Kokopäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	93,45		92,71		94,30		90,83		93,85		92,99		93,19	
	2008	93,97		92,09		94,23		92,04		94,67		93,45		93,49	
	2009	94,26		92,26		94,46		92,05		94,64		92,13		93,55	
	2010	94,61		91,71		94,57		92,17		94,59		91,57		93,52	
	2011	95,20		92,44		95,29		93,47		95,19		93,42		94,33	
Osapäivähoito	2007	1 312	-16,0	856	-13,8	546	-9,0	534	-3,1	445	6,0	387	-6,1	4 080	-10,1
	2008	1 247	-5,0	975	13,9	583	6,8	468	-12,4	399	-10,3	375	-3,1	4 047	-0,8
	2009	1 226	-1,7	972	-0,3	557	-4,5	465	-0,6	408	2,3	437	16,5	4 065	0,4
	2010	1 179	-3,8	1 051	8,1	553	-0,7	481	3,4	420	2,9	499	14,2	4 183	2,9
	2011	1 086	-7,9	990	-5,8	496	-10,3	415	-13,7	384	-8,6	468	-6,2	3 839	-8,2
Osapäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa olevista lapsista	2007	6,55		7,29		5,70		9,17		6,15		7,01		6,81	
	2008	6,03		7,91		5,77		7,96		5,33		6,55		6,51	
	2009	5,74		7,74		5,54		7,95		5,36		7,87		6,45	
	2010	5,39		8,29		5,43		7,83		5,41		8,43		6,48	
	2011	4,80		7,56		4,71		6,53		4,81		7,56		5,67	

Lapset kunnan järjestämässä päivähoidossa hoitoajan mukaan vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
KUNNALLINEN YMPÄRIVUOROKAUTINEN SEKÄ ILTA- JA LAUANTAIHOITO															
Lapset ympärivuorokautisessa sekä ilta- ja lauantaihoidossa yhteensä	2007	558	0,0	342	-6,6	463	-3,9	395	6,8	432	6,4	298	0,7	2 528	2,0
	2008	542	-2,9	308	-9,9	454	-1,9	326	-17,5	392	-9,3	317	6,4	2 339	-7,5
	2009	600	10,7	327	6,2	470	3,5	295	-9,5	382	-2,6	324	2,2	2 398	2,5
	2010	626	4,3	328	0,3	462	-1,7	349	18,3	266	-30,4	355	9,6	2 311	-3,6
	2011	640	2,2	329	0,3	488	5,6	339	-2,9	259	-2,6	361	1,7	2 416	4,5
Osuus (%) kunnan järjestämässä päivähoidossa olevista lapsista	2007	2,96		3,54		4,96		7,40		6,18		5,41		4,54	
	2008	2,79		3,05		4,62		6,06		5,41		5,55		4,05	
	2009	2,98		3,17		4,82		5,56		5,25		5,87		4,11	
	2010	3,02		2,44		4,68		6,43		3,58		6,02		3,87	
	2011	2,83		2,51		4,63		5,33		3,24		5,08		3,57	
ERITYISTÄ TUKEA TAI KASVUN JA OPPIMISEN TUKEA TARVITSEVAT LAPSET															
Kunnallisessa päivähoidossa olevat lapset yhteensä	2007	1 193	-1,0	1 003	8,9	734	4,6	390	0,5	454	-0,2	340	2,4	4 114	2,8
	2008	1 197	0,3	958	-4,5	833	13,5	436	11,8	476	4,8	356	4,7	4 256	3,5
	2009	1 265	5,7	959	0,1	832	-0,1	424	-2,8	466	-2,1	279	-21,6	4 225	-0,7
	2010	1 185	-6,3	827	-13,8	855	2,8	437	3,1	500	7,3	350	25,4	4 154	-1,7
	2011	1 197	1,0	741	-10,4	822	-3,9	439	0,5	510	2,0	375	7,1	4 084	-1,7
Osuus (%) kunnallisessa päivähoidossa olevista lapsista	2007	6,3		10,4		7,9		7,3		6,5		6,2		7,4	
	2008	6,2		9,5		8,5		8,1		6,6		6,2		7,4	
	2009	6,3		9,3		8,5		8,0		6,4		5,1		7,2	
	2010	5,7		8,0		8,7		8,0		6,7		5,9		7,0	
	2011	5,5		6,9		8,0		8,0		6,7		6,1		6,6	
Kunnan järjestämässä päivähoidossa olevat lapset yhteensä	2007	1 218	-1,8	1 064	9,2	737	4,8	398	1,0	463	0,7	340	2,4	4 220	2,9
	2008	1 219	0,1	1 027	-3,5	841	14,1	444	11,6	483	4,3	356	4,7	4 370	3,6
	2009	1 296	6,3	1 026	-0,1	840	-0,1	435	-2,0	472	-2,3	279	-21,6	4 348	-0,5
	2010	1 217	-6,1	870	-15,2	863	2,7	441	1,4	508	7,6	351	25,8	4 250	-2,3
	2011	1 217	0,0	777	-10,7	830	-3,8	439	-0,5	521	2,6	375	6,8	4 159	-2,1
Osuus (%) kunnan järjestämässä päivähoidossa olevista lapsista	2007	6,1		9,1		7,7		6,8		6,4		6,2		7,0	
	2008	5,9		8,3		8,3		7,5		6,5		6,2		7,0	
	2009	6,1		8,2		8,3		7,4		6,2		5,0		6,9	
	2010	5,6		6,9		8,5		7,2		6,5		5,9		6,6	
	2011	5,4		5,9		7,9		6,9		6,5		5,3		6,1	

1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2007-2011

Lapset kotihoidon tuella vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
10kk - 1-vuotiaat	2007	4 529	-1,9	2 846	4,1	2 180	5,6	1 164	1,2	1 572	0,6	1 345	2,4	13 636	1,5
	2008	4 710	4,0	2 867	0,7	2 188	0,4	1 188	2,1	1 664	5,9	1 420	5,6	14 037	2,9
	2009	4 968	5,5	2 959	3,2	2 328	6,4	1 199	0,9	1 887	13,4	1 542	8,6	14 883	6,0
	2010	5 340	7,5	2 892	-2,3	2 297	-1,3	1 235	3,0	1 900	0,7	1 462	-5,2	15 126	1,6
	2011	5 270	-1,3	2 889	-0,1	2 264	-1,4	1 314	6,4	1 886	-0,7	0	-100,0	13 623	-9,9
Osuus (%) kaikista 10kk - 1-vuotiaista	2007	67,08		68,63		70,64		59,57		62,78		64,23		66,40	
	2008	69,97		69,96		71,27		59,40		64,62		68,30		68,30	
	2009	69,18		72,68		72,88		58,66		70,05		66,93		69,26	
	2010	73,86		70,71		72,24		58,70		71,18		63,19		70,07	
	2011	69,95		67,39		71,12		61,61		68,42		0,00		61,29	
2-vuotiaat	2007	2 003	-2,3	1 158	0,5	847	-0,5	488	-9,0	667	-2,3	547	-3,4	5 710	-2,2
	2008	1 868	-6,7	1 101	-4,9	860	1,5	458	-6,1	611	-8,4	591	8,0	5 489	-3,9
	2009	1 920	2,8	1 123	2,0	901	4,8	500	9,2	746	22,1	590	-0,2	5 780	5,3
	2010	1 960	2,1	1 120	-0,3	886	-1,7	495	-1,0	770	3,2	608	3,1	5 839	1,0
	2011	1 960	0,0	1 093	-2,4	866	-2,3	531	7,3	741	-3,8	0	-100,0	5 191	-11,1
Osuus (%) kaikista 2-vuotiaista	2007	37,24		34,44		33,89		31,34		32,24		32,21		34,47	
	2008	33,46		31,01		32,28		28,88		29,91		34,08		31,99	
	2009	33,87		31,62		34,96		30,40		35,24		33,52		33,37	
	2010	32,61		31,98		32,71		29,61		35,00		31,60		32,41	
	2011	32,60		31,16		31,73		30,96		34,15		0,00		28,73	
10kk - 2-vuotiaat	2007	6 532	-2,0	4 004	3,1	3 027	3,8	1 652	-2,0	2 239	-0,3	1 892	0,6	19 346	0,3
	2008	6 578	0,7	3 968	-0,9	3 048	0,7	1 646	-0,4	2 275	1,6	2 011	6,3	19 526	0,9
	2009	6 888	4,7	4 082	2,9	3 229	5,9	1 699	2,8	2 633	15,7	2 132	6,0	20 663	5,8
	2010	7 300	6,0	4 012	-1,7	3 183	-1,4	1 730	5,1	2 670	1,4	2 070	-2,9	20 965	1,5
	2011	7 230	-1,0	3 982	-0,7	3 130	-1,7	1 845	6,6	2 627	-1,6	0	-100,0	18 814	-10,3

Lapset kotihoidon tuella vuosina 2007-2011 (tilanne 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
3 - 6-vuotiaat	2007	1 370	-14,8	1 203	-6,5	899	-3,5	453	4,4	640	-6,0	740	-7,7	5 305	-7,6
	2008	1 233	-10,0	1 082	-10,1	837	-6,9	386	-14,8	621	-3,0	816	10,3	4 975	-6,2
	2009	1 282	4,0	1 028	-5,0	902	7,8	422	9,3	639	2,9	836	2,5	5 109	2,7
	2010	1 283	0,1	1 278	24,3	999	10,8	404	-4,3	674	5,5	800	-4,3	5 438	6,4
	2011	1 183	-7,8	1 217	-4,8	992	-0,7	407	0,7	711	5,5	0	-100,0	4 510	-17,1
Osuus (%) kaikista 3 - 6-vuotiaista	2007	6,90		9,47		9,50		7,84		8,87		12,71		8,72	
	2008	6,10		8,35		8,69		6,58		8,55		13,49		8,03	
	2009	6,11		7,69		9,10		7,06		8,46		12,76		7,94	
	2010	6,02		9,37		9,91		6,62		8,64		11,91		8,28	
	2011	5,35		8,75		9,59		6,62		8,88		0,00		6,68	
3 - 6-vuotiaiden osuus (%) kaikistakotihoidon tukea saaneista lapsista	2007	17,3		23,1		22,9		21,5		22,2		28,1		21,5	
	2008	15,8		21,4		21,5		19,0		21,4		28,9		20,3	
	2009	15,7		20,1		21,8		19,9		19,5		28,2		19,8	
	2010	14,9		24,2		23,9		18,9		20,2		27,9		20,6	
	2011	14,1		23,4		24,1		18,1		21,3		0,0		0,0	
10kk - 6-vuotiaat	2007	7 902	-4,5	5 207	0,7	3 926	2,0	2 105	-0,7	2 879	-1,6	2 632	-1,9	24 651	-1,5
	2008	7 811	-1,2	5 050	-3,0	3 885	-1,0	2 032	-3,5	2 896	0,6	2 827	7,4	24 501	-0,6
	2009	8 170	4,6	5 110	1,2	4 131	6,3	2 121	4,4	3 272	13,0	2 968	5,0	25 772	5,2
	2010	8 583	5,1	5 290	3,5	4 182	1,2	2 134	0,6	3 344	2,2	2 870	-3,3	26 403	2,4
	2011	8 413	-2,0	5 199	-1,7	4 122	-1,4	2 252	5,5	3 338	-0,2	2 671	-6,9	25 995	-1,5
Osuus (%) kaikista 10kk - 6-vuotiaista	2007	24,7		25,8		26,1		22,7		24,4		27,4		25,2	
	2008	24,0		24,5		25,3		21,5		24,4		28,7		24,6	
	2009	24,2		24,4		26,3		21,9		26,5		28,0		25,0	
	2010	24,8		24,9		26,2		21,6		26,4		26,2		25,1	
	2011	23,6		24,0		25,4		22,5		25,8		23,7		24,1	

2A/1 Lasten päivähoidon ja kotihoidon tuen kustannukset Kuusikko-kunnissa vuonna 2011

KOKONAISKUSTANNUKSET (€) 2011	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kustannukset yhteensä ilman vyörytyksiä	323 530 399	193 347 537	138 883 854	82 136 485	103 389 159	79 828 426	921 115 860
Tulot asiakasmaksuista yhteensä	33 927 258	22 050 316	17 108 539	6 621 960	11 677 097	8 776 620	100 161 790
KUNNAN ITSETUOTTAMA PÄIVÄHOITO							
KUNNAN ITSE TUOTTAMA PÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	250 880 905	135 183 742	112 414 372	62 734 958	81 307 315	61 689 907	704 211 199
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	233 102 688	119 085 437	104 729 903	57 944 567	78 527 451	57 569 050	650 959 097
Henkilöstökustannukset	163 923 820	79 806 923	72 139 767	43 989 309	54 089 759	38 631 784	452 581 362
Tilakustannukset	35 778 346	19 174 157	14 340 118	7 630 886	9 143 349	9 293 104	95 359 960
Tukipalveluiden kustannukset	27 647 223	16 463 481	16 290 418	4 682 223	12 563 816	6 415 319	84 062 480
Muut kustannukset	3 519 168	3 023 250	1 107 667	1 196 008	1 622 321	2 277 884	12 746 298
Päivähoidon yhteiset menot	2 234 131	617 627	851 933	446 141	1 108 206	950 959	6 208 997
Tulot asiakasmaksuista	29 728 469	16 971 563	15 361 641	6 249 269	10 757 536	8 277 522	87 346 000
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	17 778 217	16 098 305	7 684 468	4 790 391	2 779 864	4 120 857	53 252 103
Henkilöstökustannukset	14 710 561	12 593 153	5 857 985	4 276 039	2 362 063	3 368 048	43 167 849
Tilakustannukset	1 049 060	1 226 544	419 841	64 016	75 253	104 412	2 939 126
Tukipalveluiden kustannukset	741 445	1 162 432	390 851		47 000	65 334	2 407 062
Muut kustannukset	775 585	646 112	348 925	347 401	261 955	274 120	2 654 098
Päivähoidon yhteiset menot	501 567	470 063	666 866	102 935	33 593	308 943	2 083 966
Tulot asiakasmaksuista	2 607 825	2 520 492	1 385 671	721 421	378 629	483 600	8 097 638
TAVALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	10 070 549	4 595 464	4 224 514	4 790 391	2 123 341	3 107 609	28 911 868
Henkilöstökustannukset	8 961 775	4 059 569	3 483 303	4 276 039	1 894 947	2 628 654	25 304 287
Tilakustannukset	137 727	470		64 016		2 392	204 605
Tukipalveluiden kustannukset	58 372	76				3 169	61 617
Muut kustannukset	630 113	372 492	322 073	347 401	206 638	235 508	2 114 225
Päivähoidon yhteiset menot	282 562	162 857	419 138	102 935	21 756	237 886	1 227 134
Tulot asiakasmaksuista	1 496 822	821 177	807 578	721 421	289 208	372 372	4 508 578
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	7 707 668	11 502 841	3 459 954		656 523	1 013 248	24 340 235
Henkilöstökustannukset	5 748 786	8 533 584	2 374 682		467 116	739 394	17 863 563
Tilakustannukset	911 333	1 226 075	419 841		75 253	102 020	2 734 522
Tukipalveluiden kustannukset	683 073	1 162 356	390 851		47 000	62 165	2 345 445
Muut kustannukset	145 472	273 620	26 852		55 317	38 612	539 874
Päivähoidon yhteiset menot	219 004	307 206	247 728		11 837	71 057	856 832
Tulot asiakasmaksuista	1 111 003	1 699 315	578 093		89 421	111 228	3 589 060
OSTOPALVELUPÄIVÄHOITO							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	12 564 608	21 060 215	3 812 111	2 474 037	3 564 809	509 778	43 985 558
Tulot asiakasmaksuista	1 590 964	2 558 262	361 226	-348 730	540 932	15 498	4 718 151
PALVELUSETELILLÄ JÄRJESTETTY PÄIVÄHOITO							
Palvelusetelillä järjestetty päivähoito yhteensä	385			4 086 969		2 352 252	6 439 606
LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUKEA							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	10 260 969	11 850 322	3 527 979	4 203 628	3 430 946	4 901 741	38 175 584
LASTEN KOTIHOIDON TUKEA							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	49 823 532	25 253 259	19 129 393	8 636 893	15 086 089	10 374 747	128 303 912

2A/2 Lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannusten osuudet kokonaiskustannuksista Kuusikko-kunnissa vuonna 2011

KOKONAISKUSTANNUKSET 2011	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta kunnalliset päiväkodit	72,0	61,6	75,4	70,5	76,0	72,1	70,7
josta kunnallinen perhepäivähoito	5,5	8,3	5,5	5,8	2,7	5,2	5,8
josta palvelusetelillä järjestetty päivähoito	0,0			5,0		2,9	0,7
josta ostopalvelupäivähoito	3,9	10,9	2,7	3,0	3,4	0,6	4,8
josta yksityisen hoidon tuki	3,2	6,1	2,5	5,1	3,3	6,1	4,1
josta kotihoidon tuki	15,4	13,1	13,8	10,5	14,6	13,0	13,9
TULOT ASIAKASMAKSUISTA YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta kunnalliset päiväkodit	87,6	77,0	89,8	94,4	92,1	94,3	87,2
josta kunnallinen perhepäivähoito	7,7	11,4	8,1	10,9	3,2	5,5	8,1
josta ostopalvelupäivähoito	4,7	11,6	2,1	-5,3	4,6	0,2	4,7
KUNNAN ITSE TUOTTAMA PÄIVÄHOITO							
KUNNALLINEN PÄIVÄKOTIHOITO YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	70,3	67,0	68,9	75,9	68,9	67,1	69,5
josta tilakustannukset	15,3	16,1	13,7	13,2	11,6	16,1	14,6
josta tukipalveluiden kustannukset	11,9	13,8	15,6	8,1	16,0	11,1	12,9
josta muut kustannukset	1,5	2,5	1,1	2,1	2,1	4,0	2,0
josta päivähoiton yhteiset kustannukset	1,0	0,5	0,8	0,8	1,4	1,7	1,0
Asiakasmaksutulojen osuus (%) kokonaiskustannuksista	14,7	15,7	18,0	15,1	13,6	11,7	15,2
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	82,7	78,2	76,2	89,3	85,0	81,7	81,1
josta tilakustannukset	5,9	7,6	5,5	1,3	2,7	2,5	5,5
josta tukipalveluiden kustannukset	4,2	7,2	5,1		1,7	1,6	4,5
josta muut kustannukset	4,4	4,0	4,5	7,3	9,4	6,7	5,0
josta päivähoiton yhteiset kustannukset	2,8	2,9	8,7	2,1	1,2	7,5	3,9
Asiakasmaksutulojen osuus (%) kokonaiskustannuksista	14,7	15,7	18,0	15,1	13,6	11,7	15,2
TAVALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	89,0	88,3	82,5	89,3	89,2	84,6	87,5
josta tilakustannukset	1,4	0,0		1,3		0,1	0,7
josta tukipalveluiden kustannukset	0,6	0,0				0,1	0,2
josta muut kustannukset	6,3	8,1	7,6	7,3	9,7	7,6	7,3
josta päivähoiton yhteiset kustannukset	2,8	3,5	9,9	2,1	1,0	7,7	4,2
Asiakasmaksutulojen osuus (%) kokonaiskustannuksista	14,9	17,9	19,1	15,1	13,6	12,0	15,6
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	74,6	74,2	68,6		71,1	73,0	73,4
josta tilakustannukset	11,8	10,7	12,1		11,5	10,1	11,2
josta tukipalveluiden kustannukset	8,9	10,1	11,3		7,2	6,1	9,6
josta muut kustannukset	1,9	2,4	0,8		8,4	3,8	2,2
josta päivähoiton yhteiset kustannukset	2,8	2,7	7,2		1,8	7,0	3,5
Asiakasmaksutulojen osuus (%) kokonaiskustannuksista	14,4	14,8	16,7		13,6	11,0	14,7
OSTOPALVELUPÄIVÄHOITO							
Asiakasmaksutulojen osuus (%) kokonaiskustannuksista	12,7	12,1	9,5	-14,1	15,2	3,0	10,7

2B Kuusikko-kuntien lasten päivähoidon ja kotihoidon tuen kustannusten tarkastelua vuosina 2010 ja 2011. Vuoden 2010 kustannukset on deflatoitu.

	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU		
	2010*	2011	Muutos %	2010*	2011	Muutos %	2010*	2011	Muutos %	2010*	2011	Muutos %	2010*	2011	Muutos %	2010*	2011	Muutos %
Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito yhteensä	271 574 864	273 706 868	0,8	168 204 861	168 094 278	-0,1	117 998 010	119 754 462	1,5	72 461 673	73 499 592	1,4	85 276 699	88 303 070	3,5	66 097 302	69 453 679	5,1
Kunnan järjestämä päivähoito yhteensä	262 329 436	263 445 899	0,4	156 661 638	156 243 956	-0,3	114 662 516	116 226 483	1,4	67 227 241	69 295 964	3,1	81 773 240	84 872 124	3,8	59 509 522	64 551 938	8,5
Kunnallinen päivähoito yhteensä	248 819 848	250 880 905	0,8	135 172 088	135 183 742	0,0	110 735 633	112 414 372	1,5	61 344 665	62 734 958	2,3	78 152 151	81 307 315	4,0	59 098 380	61 689 907	4,4
Kunnallinen päiväkotihoido	229 917 171	233 102 688	1,4	118 131 320	119 085 437	0,8	101 896 941	104 729 903	2,8	56 738 443	57 944 567	2,1	75 114 820	78 527 451	4,5	54 477 659	57 569 050	5,7
Kunnallinen perhepäivähoito yhteensä	18 902 677	17 778 217	-5,9	17 040 768	16 098 305	-5,5	8 838 692	7 684 468	-13,1	4 606 222	4 790 391	4,0	3 037 331	2 779 864	-8,5	4 620 721	4 120 857	-10,8
Ostopalveluna hankittu päivähoito	13 509 588	12 564 608	-7,0	21 489 550	21 060 215	-2,0	3 926 883	3 812 111	-2,9	5 882 576	2 474 037	-57,9	3 621 089	3 564 809	-1,6	411 142	509 778	24,0
Palvelusetelillä järjestetty päivähoito	.	385	.	.	0	.	.	0	.	4 086 969	.	.	0	.	.	2 352 252	.	.
Kunnan tukema päivähoito	9 245 428	10 260 969	11,0	11 543 223	11 850 322	2,7	3 335 494	3 527 979	5,8	5 234 432	4 203 628	-19,7	3 503 459	3 430 946	-2,1	6 587 780	4 901 741	-25,6
Yksityisen hoidon tuki	9 245 428	10 260 969	11,0	11 543 223	11 850 322	2,7	3 335 494	3 527 979	5,8	5 234 432	4 203 628	-19,7	3 503 459	3 430 946	-2,1	6 587 780	4 901 741	-25,6
Kotihoidon tuki	50 901 583	49 823 532	-2,1	26 088 942	25 253 259	-3,2	19 897 173	19 129 393	-3,9	8 521 925	8 636 893	1,3	17 060 153	15 086 089	-11,6	11 064 099	10 374 747	-6,2
Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito sekä kotihoidon tuki	322 476 446	323 530 399	0,3	194 293 803	193 347 537	-0,5	137 895 183	138 883 854	0,7	80 983 597	82 136 485	1,4	102 336 852	103 389 159	1,0	77 161 401	79 828 426	3,5
Avoin varhaiskasvatus	.	9 837 329	.	.	3 543 500	.	.	2 387 297	.	.	920 496	.	.	842 702	.	.	866 226	.
Avustukset	124 500	183 000	.	4 850	0	.	.	0	.	.	0	.	23 000	36 000	.	.	60 000	.
Starttirahat	.	0	.	99 000	13 300	.	.	0	.	.	0	.	8 000	10 000	.	.	0	.

2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset 2007-2011

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO YHTEENSÄ	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton kustannukset (sisältää päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen)	2007	264 558 802	3,5	167 043 185	6,0	115 906 700	3,6	68 582 057	2,7	85 390 245	5,4	62 951 149	6,8	764 432 138	2,4
	2008	278 168 539	5,1	180 340 703	8,0	124 064 662	7,0	72 576 668	5,8	86 444 299	1,2	68 794 325	9,3	810 389 196	3,8
	2009	299 431 126	7,6	188 340 315	4,4	128 049 774	3,2	75 900 370	4,6	94 452 811	9,3	74 252 136	7,9	860 426 532	1,8
	2010	312 374 134	4,3	188 207 106	-0,1	133 575 301	4,3	78 446 601	3,4	99 130 916	3,6	74 744 144	0,7	886 478 202	2,8
	2011	323 530 399	3,6	193 347 537	2,7	138 883 854	4,0	82 136 485	4,7	103 389 159	4,3	79 828 426	6,8	921 115 860	3,9
Kunnallinen päivähoito	2007	203 583 910	4,1	112 403 369	6,2	94 364 778	5,0	52 584 760	3,1	70 326 226	6,8	49 073 562	8,6	582 336 605	3,9
	2008	216 139 905	6,2	124 372 807	10,6	101 337 782	7,4	55 789 375	6,1	71 871 102	2,2	54 154 107	10,4	623 665 078	7,1
	2009	233 048 788	7,8	130 014 717	4,5	104 063 643	2,7	57 620 346	3,3	73 358 038	2,1	57 539 248	6,3	655 644 780	5,1
	2010	241 027 997	3,4	130 937 513	0,7	107 266 586	3,1	59 422 903	3,1	75 703 856	3,2	57 246 988	-0,5	671 605 844	2,4
	2011	250 880 905	4,1	135 183 742	3,2	112 414 372	4,8	62 734 958	5,6	81 307 315	7,4	61 689 907	7,8	704 211 199	4,9
Kunnallinen päiväkotihoido	2007	185 009 104	4,4	96 108 764	6,8	84 860 889	6,1	47 527 895	3,7	66 768 288	7,6	44 804 516	8,9	525 079 455	2,0
	2008	197 693 739	6,9	107 444 546	11,8	91 782 052	8,2	50 808 388	6,9	68 751 052	3,0	49 593 719	10,7	566 073 496	7,8
	2009	214 110 532	8,3	112 860 992	5,0	95 753 870	4,3	52 797 985	3,9	69 821 149	1,6	52 446 363	5,8	597 790 891	5,6
	2010	222 714 490	4,0	114 430 586	1,4	98 704 786	3,1	54 960 981	4,1	72 761 676	4,2	52 771 022	0,6	616 343 542	3,1
	2011	233 102 688	4,7	119 085 437	4,1	104 729 903	6,1	57 944 567	5,4	78 527 451	7,9	57 569 050	9,1	650 959 097	5,6
Kunnallinen perhepäivähoito	2007	18 574 806	1,2	16 294 606	2,9	9 503 889	-3,8	5 056 865	-2,5	3 557 938	-6,8	4 269 046	6,2	57 257 150	-15,3
	2008	18 446 166	-0,7	16 928 261	3,9	9 555 730	0,5	4 980 987	-1,5	3 120 050	-12,3	4 560 388	6,8	57 591 582	0,6
	2009	18 938 255	2,7	17 153 724	1,3	8 309 773	-13,0	4 822 361	-3,2	3 536 890	13,4	5 092 885	11,7	57 853 888	0,5
	2010	18 310 507	-3,3	16 506 927	-3,8	8 561 800	3,0	4 461 922	-7,5	2 942 180	-16,8	4 475 966	-12,1	55 259 302	-4,5
	2011	17 778 217	-2,9	16 098 305	-2,5	7 684 468	-10,2	4 790 391	7,4	2 779 864	-5,5	4 120 857	-7,9	53 252 103	-3,6
Tavallinen perhepäivähoito	2007	11 938 946	-3,2	6 406 678	-3,6	5 336 226	-4,4	5 056 865	-2,5	2 523 250	-5,1	2 819 315	-1,6	34 081 280	1,7
	2008	11 372 957	-4,7	6 003 668	-6,3	5 322 433	-0,3	4 980 987	-1,5	2 376 866	-5,8	3 146 559	11,6	33 203 470	-2,6
	2009	11 488 699	1,0	5 737 093	-4,4	4 837 612	-9,1	4 822 361	-3,2	2 922 164	22,9	3 583 062	13,9	33 390 991	0,6
	2010	10 887 486	-5,2	5 379 717	-6,2	4 721 677	-2,4	4 461 922	-7,5	2 305 287	-21,1	3 323 898	-7,2	31 079 986	-6,9
	2011	10 070 549	-7,5	4 595 464	-14,6	4 224 514	-10,5	4 790 391	7,4	2 123 341	-7,9	3 107 609	-6,5	28 911 868	-7,0
Ryhmäperhepäivähoito	2007	6 635 860	10,1	9 887 928	7,7	4 167 663	-3,1	.		1 034 688	-10,7	1 449 731	25,5	23 175 870	1,7
	2008	7 073 209	6,6	10 924 593	10,5	4 233 297	1,6	.		743 184	-28,2	1 413 829	-2,5	24 388 112	5,2
	2009	7 449 556	5,3	11 416 631	4,5	3 472 161	-18,0	.		614 726	-17,3	1 509 823	6,8	24 462 898	0,3
	2010	7 423 021	-0,4	11 127 210	-2,5	3 840 123	10,6	.		636 894	3,6	1 152 068	-23,7	24 179 315	-1,2
	2011	7 707 668	3,8	11 502 841	3,4	3 459 954	-9,9	.		656 523	3,1	1 013 248	-12,0	24 340 235	0,7

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO YHTEENSÄ	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Ostopalvelupäivähoito	2007	10 893 620	13,1	17 961 978	11,3	2 407 329	-40,0	4 513 213	3,4	2 049 319	10,9	106 496	189,6	37 931 955	-15,3
	2008	12 018 865	10,3	19 320 093	7,6	3 071 118	27,6	4 683 163	3,8	2 212 050	7,9	170 305	59,9	41 475 594	9,3
	2009	12 893 749	7,3	20 592 138	6,6	3 432 941	11,8	5 437 916	16,1	2 504 271	13,2	294 926	73,2	45 155 941	8,9
	2010	13 086 369	1,5	20 816 341	1,1	3 803 864	10,8	5 698 291	4,8	3 507 650	40,1	398 262	35,0	47 310 777	4,8
	2011	12 564 608	-4,0	21 060 215	1,2	3 812 111	0,2	3 171 497	-44,3	3 564 809	1,6	509 778	28,0	44 683 018	-5,6
Yksityisen hoidon tuki	2007	5 973 740	10,8	10 401 790	9,2	2 550 147	74,0	3 839 650	13,8	2 851 615	1,3	3 480 095	3,6	29 097 037	-15,3
	2008	6 750 454	13,0	10 855 765	4,4	2 852 734	11,9	4 476 682	16,6	2 548 821	-10,6	4 453 469	28,0	31 937 925	9,8
	2009	7 690 830	13,9	11 080 955	2,1	3 269 696	14,6	4 959 791	10,8	3 015 751	18,3	5 389 742	21,0	35 406 764	10,9
	2010	8 955 794	16,4	11 181 605	0,9	3 231 002	-1,2	5 070 451	2,2	3 393 705	12,5	6 381 403	18,4	38 213 960	7,9
	2011	10 260 969	14,6	11 850 322	6,0	3 527 979	9,2	4 203 628	-17,1	3 430 946	1,1	4 901 741	-23,2	38 175 584	-0,1
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	2007	3 512 177	13,7	6 451 943	10,2	1 601 375	103,0	2 347 204	22,8	1 573 044	2,5	2 062 421	13,4	17 548 164	1,7
	2008	4 146 304	18,1	6 734 176	4,4	1 630 834	1,8	3 013 094	28,4	1 399 129	-11,1	2 766 346	34,1	19 689 883	12,2
	2009	4 582 906	10,5	7 266 378	7,9	2 023 156	24,1	3 197 033	6,1	1 764 000	26,1	3 455 210	24,9	22 288 683	13,2
	2010	5 548 755	21,1	7 394 725	1,8	1 995 559	-1,4	3 294 059	3,0	1 994 000	13,0	4 207 727	21,8	24 434 825	9,6
	2011	6 451 676	16,3	8 053 432	8,9	2 182 513	9,4	2 761 121	-16,2	2 019 702	1,3	3 101 974	-26,3	24 570 418	0,6
Lasten kotihoidon tuki	2007	44 107 532	-2,3	26 276 048	0,9	16 584 446	0,2	7 644 434	-4,8	10 163 085	-3,0	10 290 996	-0,9	115 066 541	-15,3
	2008	43 259 315	-1,9	25 792 038	-1,8	16 803 028	1,3	7 627 448	-0,2	9 812 326	-3,5	10 016 444	-2,7	113 310 599	-1,5
	2009	45 797 760	5,9	26 652 505	3,3	17 283 494	2,9	7 882 317	3,3	15 574 751	58,7	11 028 220	10,1	124 219 047	9,6
	2010	49 306 974	7,7	25 271 646	-5,2	19 273 849	11,5	8 254 956	4,7	16 525 705	6,1	10 717 491	-2,8	129 350 621	4,1
	2011	49 823 532	1,0	25 253 259	-0,1	19 129 393	-0,7	8 636 893	4,6	15 086 089	-8,7	10 374 747	-3,2	128 303 912	-0,8
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	2007	14 844 703	0,4	9 577 667	2,3	3 718 707	0,5	.	.	57 319	-15,3	2 056 690	-2,3	30 255 086	1,7
	2008	14 713 829	-0,9	9 569 581	-0,1	4 064 084	9,3	.	.	42 000	-26,7	2 070 121	0,7	30 459 615	0,7
	2009	15 489 998	5,3	9 691 352	1,3	4 198 263	3,3	.	.	4 195 000	9 888,1	2 199 471	6,2	35 774 084	17,4
	2010	17 709 377	14,3	8 041 105	-17,0	5 162 824	23,0	.	.	4 428 000	5,6	1 442 570	-34,4	36 783 876	2,8
	2011	18 039 061	1,9	7 951 653	-1,1	5 120 114	-0,8	0	0	3 124 949	-29,4	1 259 543	-12,7	35 495 319	-3,5

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Kustannukset suhteutettuna väestöön ja läsnäolopäiviin															
Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton kustannukset kunnan asukasta kohden	2007	465	2,74	702	4,69	602	2,09	391	2,72	411	4,67	478	5,64	505	3,58
	2008	484	4,04	747	6,39	635	5,45	413	5,65	413	0,42	515	7,67	530	4,88
	2009	513	6,02	771	3,25	648	2,05	431	4,28	447	8,25	534	3,60	554	4,68
	2010	531	3,40	759	-1,54	668	3,05	442	2,63	459	2,76	528	-1,14	564	1,80
	2011	543	2,33	766	0,91	684	2,47	460	3,94	481	4,71	555	5,14	580	2,81
Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton kustannukset 10kk - 6-vuotiaasta kunnan asukasta kohden	2007	8 274	3,03	8 265	4,08	7 703	2,04	7 381	3,87	7 243	5,14	6 549	5,29	7 806	3,61
	2008	8 555	3,39	8 737	5,72	8 071	4,78	7 681	4,07	7 278	0,48	6 976	6,52	8 127	4,11
	2009	8 853	3,49	8 975	2,72	8 167	1,19	7 851	2,22	7 639	4,95	6 995	0,27	8 343	2,66
	2010	9 042	2,10	8 864	-1,25	8 363	2,40	7 938	1,10	7 721	1,08	6 822	-2,47	8 409	0,80
	2011	9 071	0,32	8 908	0,50	8 542	2,14	8 215	3,49	7 995	3,54	7 098	4,03	8 544	1,61
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset läsnäolopäivää kohden	2007	62	2,60	68	3,29	58	2,06	61	1,85	60	-6,60	56	4,29	61	1,44
	2008	64	2,94	71	4,19	60	3,07	63	3,25	59	-1,28	62	9,83	63	3,33
	2009	68	7,07	73	3,72	63	4,38	69	8,76	62	5,19	64	3,04	67	5,61
	2010	68	-0,50	73	0,12	64	1,47	70	1,45	63	2,11	64	1,21	67	0,60
	2011	68	-0,56	72	-1,31	65	1,70	71	1,39	65	3,01	63	-2,93	67	0,59
Kuntalisän osuus (€) yksityisen hoidon tuesta/lapsi (kahden vuoden keskiarvo)	2007	2 625		3 360		3 030		2 951		2 009		2 594		2 849	
	2008	2 838		3 433		2 907		3 683		1 862		3 122		3 058	
	2009	2 885		3 745		3 432		3 645		2 534		3 272		3 303	
	2010	3 233		3 781		3 170		3 795		2 634		3 472		3 423	
	2011	3 342		4 044		3 304		3 709		2 536		3 570		3 514	
Kuntalisän osuus (€)kotihoidon tuesta/lapsi (kahden vuoden keskiarvo)	2007	1 835		1 846		957		-		20		774			
	2008	1 873		1 866		1 041		-		15		758			
	2009	1 939		1 908		1 047		-		1 360		759			
	2010	2 114		1 546		1 242		-		1 339		494			
	2011	2 123		1 516		1 233		-		935		455			

2C/2 Päivähoidon kustannukset suhteutettuna vuosien 2010 ja 2011 vuoden joulukuussa päivähoitossa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon

Euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Kunnallisen päivähoiton kustannukset lasta kohden	2006-2007	9 312	2,0	9 767	1,3	8 674	0,9	8 570	2,0	8 586	4,0	7 639	6,2	8 959	2,3
	2007-2008	9 598	3,1	10 322	5,7	8 929	2,9	8 907	3,9	8 499	-1,0	8 138	6,5	9 268	3,4
	2008-2009	9 985	4,0	10 480	1,5	8 935	0,1	9 176	3,0	8 515	0,2	8 667	6,5	9 512	2,6
	2009-2010	10 019	0,3	10 524	0,4	9 167	2,6	9 429	2,8	8 721	2,4	8 500	-1,9	9 606	1,0
	2010-2011	11 866	18,4	12 783	21,5	11 189	22,1	11 468	21,6	10 800	23,8	10 209	20,1	11 581	20,6
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	10 846	2,6	11 832	2,5	10 211	1,4	10 000	2,9	10 300	4,8	9 053	7,5	10 570	3,2
	2007-2008	11 248	3,7	12 657	7,0	10 554	3,4	10 494	4,9	10 247	-0,5	9 672	6,8	11 005	4,1
	2008-2009	11 718	4,2	12 731	0,6	10 670	1,1	10 864	3,5	10 120	-1,2	10 171	5,2	11 273	2,4
	2009-2010	11 748	0,3	12 628	-0,8	10 868	1,9	11 198	3,1	10 350	2,3	9 982	-1,9	11 345	0,6
	2010-2011	11 793	0,4	12 748	1,0	11 151	2,6	11 539	3,0	10 879	5,1	10 177	1,9	11 543	1,7
Kunnallinen päiväkotihoidon kustannuksen laskennallista lasta kohden	2006-2007	9 148	1,6	9 519	0,9	8 553	1,3	8 514	2,2	8 609	4,4	7 564	6,2	8 825	2,3
	2007-2008	9 432	3,1	10 085	5,9	8 771	2,5	8 838	3,8	8 539	-0,8	8 038	6,3	9 123	3,4
	2008-2009	9 818	4,1	10 202	1,2	8 839	0,8	9 106	3,0	8 459	-0,9	8 489	5,6	9 350	2,5
	2009-2010	9 862	0,4	10 255	0,5	8 995	1,8	9 407	3,3	8 706	2,9	8 357	-1,6	9 449	1,1
	2010-2011	9 907	0,5	10 459	2,0	9 216	2,5	9 675	2,8	9 104	4,6	8 452	1,1	9 615	1,8
Kunnallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	11 330	6,9	11 540	4,2	9 926	-1,5	9 136	1,5	8 170	-2,2	8 521	5,7	10 412	3,5
	2007-2008	11 817	4,3	12 131	5,1	10 797	8,8	9 681	6,0	7 694	-5,8	9 413	10,5	10 978	5,4
	2008-2009	12 358	4,6	12 773	5,3	10 221	-5,3	10 015	3,5	9 797	27,3	11 047	17,4	11 589	5,6
	2009-2010	12 422	0,5	12 861	0,7	11 753	15,0	9 710	-3,0	9 109	-7,0	10 644	-3,6	11 785	1,7
	2010-2011	12 920	4,0	13 046	1,4	11 741	-0,1	10 669	9,9	8 967	-1,6	10 690	0,4	12 078	2,5
Tavallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	11 284	4,6	10 651	6,4	9 153	-2,8	9 136	1,5	7 421	-1,5	7 931	3,7	9 761	2,5
	2007-2008	11 755	4,2	11 211	5,3	9 986	9,1	9 681	6,0	7 558	1,8	9 727	22,6	10 414	6,7
	2008-2009	12 501	6,3	11 829	5,5	9 985	0,0	10 015	3,5	10 326	36,6	11 303	16,2	11 243	8,0
	2009-2010	12 749	2,0	12 022	1,6	10 817	8,3	9 710	-3,0	9 005	-12,8	10 212	-9,7	11 184	-0,5
	2010-2011	12 952	1,6	11 619	-3,3	10 959	1,3	10 669	9,9	8 756	-2,8	10 359	1,4	11 338	1,4
Ryhmäperhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	11 412	11,5	12 200	1,7	11 129	0,5	.	.	10 834	-2,7	9 964	6,9	11 545	4,3
	2007-2008	11 918	4,4	12 703	4,1	12 026	8,1	.	.	8 167	-24,6	8 782	-11,9	11 853	2,7
	2008-2009	12 143	1,9	13 306	4,7	10 570	-12,1	.	.	7 881	-3,5	10 485	19,4	12 098	2,1
	2009-2010	11 973	-1,4	13 310	0,0	13 151	24,4	.	.	9 506	20,6	12 127	15,7	12 659	4,6
	2010-2011	12 878	7,6	13 718	3,1	12 862	-2,2	.	.	9 726	2,3	11 851	-2,3	13 093	3,4

Euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Ostopalvelupäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	8 937	13,8	8 961	6,6	10 031	2,4	8 858	9,2	8 758	9,9	.		8 998	6,3
	2007-2008	9 888	10,6	9 001	0,4	11 677	16,4	9 451	6,7	8 920	1,8	.		9 467	5,2
	2008-2009	10 682	8,0	9 211	2,3	11 578	-0,8	10 358	9,6	8 711	-2,3	.		9 869	4,2
	2009-2010	10 988	2,9	9 150	-0,7	12 076	4,3	9 052	-12,6	6 712	-22,9	.		9 647	-2,2
	2010-2011	11 208	2,0	9 123	-0,3	12 026	-0,4	5 578	-38,4	10 439	55,5	.		9 669	0,2
Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden	2006-2007	4 465	3,5	5 418	5,6	4 825	36,8	4 827	12,1	3 642	-0,9	4 377	0,1	4 724	6,4
	2007-2008	4 620	3,5	5 534	2,2	5 085	5,4	5 473	13,4	3 392	-6,9	5 026	14,8	5 184	9,7
	2008-2009	4 842	4,8	5 710	3,2	5 547	9,1	5 655	3,3	4 333	27,8	5 104	1,5	5 247	1,2
	2009-2010	5 217	7,8	5 717	0,1	5 133	-7,5	5 842	3,3	4 483	3,5	5 265	3,2	5 353	2,0
	2010-2011	5 315	1,9	5 950	4,1	5 341	4,1	5 646	-3,3	4 308	-3,9	5 641	7,1	5 460	2,0
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	2006-2007	5 453	1,4	5 063	0,2	4 267	4,2	3 619	-3,1	3 501	1,2	3 873	-1,4	4 633	0,9
	2007-2008	5 506	1,0	5 029	-0,7	4 302	0,8	3 687	1,9	3 398	-2,9	3 670	-5,3	4 611	-0,5
	2008-2009	5 732	4,1	5 247	4,3	4 312	0,2	3 796	2,9	5 050	48,6	3 806	3,7	4 942	7,2
	2009-2010	5 886	2,7	4 860	-7,4	4 637	7,5	3 880	2,2	4 996	-1,1	3 672	-3,5	4 958	0,3
	2010-2011	5 863	-0,4	4 815	-0,9	4 607	-0,6	3 938	1,5	4 515	-9,6	3 745	2,0	4 897	-1,2
Kustannukset pienten lasten hoitojärjestelmässä ollutta lasta kohden	2006-2007	9 016	3,5	8 957	3,2	8 325	2,6	7 861	3,2	7 879	5,0	7 065	5,5	8 457	3,6
	2007-2008	9 375	4,0	9 432	5,3	8 669	4,1	8 306	5,7	7 857	-0,3	7 445	5,4	8 801	4,1
	2008-2009	9 789	4,4	9 676	2,6	8 722	0,6	8 605	3,6	8 338	6,1	7 739	3,9	9 107	3,5
	2009-2010	9 849	0,6	9 517	-1,6	8 958	2,7	8 724	1,4	8 328	-0,1	7 575	-2,1	9 125	0,2
	2010-2011	9 896	0,5	9 610	1,0	9 152	2,2	8 939	2,5	8 610	3,4	7 861	3,8	9 272	1,6

2D Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset 2007-2011

		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton kustannukset (sisältää päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen)	2007	301 997 303	.	190 681 961	.	132 309 001	.	78 287 307	.	97 474 072	.	71 859 553	.	872 609 197	.
	2008	302 679 073	0,2	196 231 238	2,9	134 996 492	2,0	78 971 686	0,9	94 061 249	-3,5	74 856 066	4,2	881 795 805	1,1
	2009	318 047 247	5,1	200 049 739	1,9	136 010 837	0,8	80 619 220	2,1	100 325 097	6,7	78 868 512	5,4	913 920 651	3,6
	2010	322 476 446	1,4	194 293 804	-2,9	137 895 183	1,4	80 983 597	0,5	101 005 942	0,7	77 161 402	-2,2	913 816 375	0,0
	2011	323 530 399	0,3	193 347 537	-0,5	138 883 854	0,7	82 136 485	1,4	103 389 159	2,4	79 828 426	3,5	921 115 860	0,8
Kunnallinen päivähoito	2007	232 393 673	.	128 309 903	.	107 718 618	.	60 026 185	.	80 278 299	.	56 018 107	.	664 744 785	.
	2008	235 184 850	1,2	135 331 789	5,5	110 267 056	2,4	60 705 198	1,1	78 203 950	-2,6	58 925 840	5,2	678 618 683	2,1
	2009	247 537 810	5,3	138 097 943	2,0	110 533 449	0,2	61 202 697	0,8	77 918 827	-0,4	61 116 557	3,7	696 407 283	2,6
	2010	248 822 945	0,5	135 172 088	-2,1	110 735 633	0,2	61 344 665	0,2	78 152 151	0,3	59 098 380	-3,3	693 325 862	-0,4
	2011	250 880 905	0,8	135 183 742	0,0	112 414 372	1,5	62 734 958	2,3	81 307 315	4,0	61 689 907	4,4	704 211 199	1,6
Kunnallinen päiväkotihoito	2007	211 190 291	.	109 709 400	.	96 869 805	.	54 253 708	.	76 216 866	.	51 144 935	.	599 385 005	.
	2008	215 113 319	1,9	116 911 911	6,6	99 869 333	3,1	55 285 317	1,9	74 808 980	-1,8	53 963 618	5,5	615 952 479	2,8
	2009	227 422 133	5,7	119 877 744	2,5	101 707 044	1,8	56 080 522	1,4	74 162 043	-0,9	55 707 039	3,2	634 956 525	3,1
	2010	229 917 171	1,1	118 131 320	-1,5	101 896 941	0,2	56 738 443	1,2	75 114 820	1,3	54 477 660	-2,2	636 276 354	0,2
	2011	233 102 688	1,4	119 085 437	0,8	104 729 903	2,8	57 944 567	2,1	78 527 451	4,5	57 569 050	5,7	650 959 097	2,3
Kunnallinen perhepäivähoito	2007	21 203 382	.	18 600 504	.	10 848 813	.	5 772 477	.	4 061 432	.	4 873 171	.	65 359 779	.
	2008	20 071 531	-5,3	18 419 877	-1,0	10 397 723	-4,2	5 419 882	-6,1	3 394 970	-16,4	4 962 222	1,8	62 666 205	-4,1
	2009	20 115 677	0,2	18 220 199	-1,1	8 826 405	-15,1	5 122 175	-5,5	3 756 784	10,7	5 409 518	9,0	61 450 759	-1,9
	2010	18 902 677	-6,0	17 040 768	-6,5	8 838 692	0,1	4 606 222	-10,1	3 037 331	-19,2	4 620 721	-14,6	57 046 411	-7,2
	2011	17 778 217	-5,9	16 098 305	-5,5	7 684 468	-13,1	4 790 391	4,0	2 779 864	-8,5	4 120 857	-10,8	53 252 103	-6,7
Tavallinen perhepäivähoito	2007	13 628 462	.	7 313 306	.	6 091 372	.	5 772 477	.	2 880 323	.	3 218 284	.	38 904 223	.
	2008	12 375 073	-9,2	6 532 675	-10,7	5 791 414	-4,9	5 419 882	-6,1	2 586 301	-10,2	3 423 815	6,4	36 129 160	-7,1
	2009	12 202 970	-1,4	6 093 777	-6,7	5 138 374	-11,3	5 122 175	-5,5	3 103 840	20,0	3 805 827	11,2	35 466 963	-1,8
	2010	11 239 592	-7,9	5 553 699	-8,9	4 874 378	-5,1	4 606 222	-10,1	2 379 840	-23,3	3 431 394	-9,8	32 085 126	-9,5
	2011	10 070 549	-10,4	4 595 464	-17,3	4 224 514	-13,3	4 790 391	4,0	2 123 341	-10,8	3 107 609	-9,4	28 911 868	-9,9
Ryhmäperhepäivähoito	2007	7 574 920	.	11 287 197	.	4 757 441	.	.	.	1 181 110	.	1 654 887	.	26 455 556	.
	2008	7 696 458	1,6	11 887 202	5,3	4 606 310	-3,2	.	.	808 669	-31,5	1 538 407	-7,0	26 537 045	0,3
	2009	7 912 707	2,8	12 126 422	2,0	3 688 031	-19,9	.	.	652 944	-19,3	1 603 691	4,2	25 983 796	-2,1
	2010	7 663 085	-3,2	11 487 069	-5,3	3 964 314	7,5	.	.	657 491	0,7	1 189 326	-25,8	24 961 285	-3,9
	2011	7 707 668	0,6	11 502 841	0,1	3 459 954	-12,7	.	.	656 523	-0,1	1 013 248	-14,8	24 340 235	-2,5

		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Ostopalvelupäivähoito	2007	12 435 208	.	20 503 831	.	2 747 997	.	5 151 891	.	2 339 324	.	121 567	.	43 299 818	.
	2008	13 077 895	5,2	21 022 463	2,5	3 341 726	21,6	5 095 815	-1,1	2 406 963	2,9	185 311	52,4	45 130 173	4,2
	2009	13 695 374	4,7	21 872 385	4,0	3 646 373	9,1	5 776 000	13,3	2 659 966	10,5	313 262	69,0	47 963 360	6,3
	2010	13 509 588	-1,4	21 489 551	-1,8	3 926 883	7,7	5 882 576	1,8	2 290 179	-13,9	411 142	31,2	47 509 918	-0,9
	2011	12 564 608	-7,0	21 060 215	-2,0	3 812 111	-2,9	2 474 037	-57,9	3 564 809	55,7	509 778	24,0	43 985 558	-7,4
Yksityisen hoidon tuki	2007	6 819 102	.	11 873 778	.	2 911 026	.	4 383 010	.	3 255 155	.	3 972 574	.	33 214 646	.
	2008	7 345 263	7,7	11 812 310	-0,5	3 104 100	6,6	4 871 140	11,1	2 773 408	-14,8	4 845 882	22,0	34 752 102	4,6
	2009	8 168 981	11,2	11 769 876	-0,4	3 472 978	11,9	5 268 149	8,2	3 203 245	15,5	5 724 831	18,1	37 608 061	8,2
	2010	9 245 428	13,2	11 543 223	-1,9	3 335 494	-4,0	5 234 432	-0,6	3 503 459	9,4	6 587 780	15,1	39 449 816	4,9
	2011	10 260 969	11,0	11 850 322	2,7	3 527 979	5,8	4 203 628	-19,7	3 430 946	-2,1	4 901 741	-25,6	38 175 584	-3,2
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	2007	4 009 196	.	7 364 977	.	1 827 990	.	2 679 364	.	1 795 650	.	2 354 280	.	20 031 457	.
	2008	4 511 651	12,5	7 327 551	-0,5	1 774 533	-2,9	3 278 590	22,4	1 522 412	-15,2	3 010 100	27,9	21 424 837	7,0
	2009	4 867 833	7,9	7 718 141	5,3	2 148 939	21,1	3 395 798	3,6	1 873 671	23,1	3 670 026	21,9	23 674 407	10,5
	2010	5 728 204	17,7	7 633 874	-1,1	2 060 096	-4,1	3 400 590	0,1	2 058 487	9,9	4 343 807	18,4	25 225 058	6,5
	2011	6 451 676	12,6	8 053 432	5,5	2 182 513	5,9	2 761 121	-18,8	2 019 702	-1,9	3 101 974	-28,6	24 570 418	-2,6
Lasten kotihoidon tuki	2007	50 349 320	.	29 994 449	.	18 931 360	.	8 726 221	.	11 601 293	.	11 747 305	.	131 349 948	.
	2008	47 071 065	-6,5	28 064 677	-6,4	18 283 609	-3,4	8 299 533	-4,9	10 676 929	-8,0	10 899 033	-7,2	123 294 846	-6,1
	2009	48 645 082	3,3	28 309 534	0,9	18 358 037	0,4	8 372 373	0,9	16 543 059	54,9	11 713 862	7,5	131 941 948	7,0
	2010	50 901 583	4,6	26 088 942	-7,8	19 897 173	8,4	8 521 925	1,8	17 060 153	3,1	11 064 099	-5,5	133 533 875	1,2
	2011	49 823 532	-2,1	25 253 259	-3,2	19 129 393	-3,9	8 636 893	1,3	15 086 089	-11,6	10 374 747	-6,2	128 303 912	-3,9
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	2007	16 945 421	.	10 933 031	.	4 244 952	.	.	.	65 430	.	2 347 738	.	34 536 573	.
	2008	16 010 323	-5,5	10 412 795	-4,8	4 422 187	4,2	.	.	45 701	-30,2	2 252 528	-4,1	33 143 533	-4,0
	2009	16 453 036	2,8	10 293 879	-1,1	4 459 276	0,8	.	.	4 455 810	9 650,0	2 336 216	3,7	37 998 217	14,6
	2010	18 282 105	11,1	8 301 158	-19,4	5 329 792	19,5	.	.	4 571 203	2,6	1 489 223	-36,3	37 973 482	-0,1
	2011	18 039 061	-1,3	7 951 653	-4,2	5 120 114	-3,9	0	0,0	3 124 949	-31,6	1 259 543	-15,4	35 495 319	-6,5
Kustannukset suhteutettuna väestöön ja läsnäolopäiviin															
Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton kustannukset kunnan asukasta kohden	2007	531	.	801	.	687	.	447	.	469	.	546	.	576	.
	2008	527	-0,8	812	1,4	691	0,5	450	0,7	449	-4,3	561	2,6	576	0,0
	2009	545	3,5	819	0,8	688	-0,4	458	1,8	474	5,7	567	1,1	589	2,2
	2010	548	0,5	784	-4,3	689	0,2	457	-0,2	474	-0,1	545	-3,9	582	-1,1
	2011	543	-0,8	766	-2,2	684	-0,7	460	0,7	481	1,4	555	1,8	580	-0,5
Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton kustannukset 10kk - 6-vuotiaasta kunnan asukasta kohden	2007	9 445	.	9 434	.	8 793	.	8 425	.	8 268	.	7 476	.	8 911	.
	2008	9 309	-1,4	9 507	0,8	8 783	-0,1	8 358	-0,8	7 920	-4,2	7 591	1,5	8 843	-0,8
	2009	9 404	1,0	9 533	0,3	8 675	-1,2	8 340	-0,2	8 114	2,4	7 430	-2,1	8 862	0,2
	2010	9 334	-0,7	9 150	-4,0	8 634	-0,5	8 194	-1,7	7 971	-1,8	7 043	-5,2	8 681	-2,0
	2011	9 071	-2,8	8 908	-2,6	8 542	-1,1	8 215	0,2	7 995	0,3	7 098	0,8	8 544	-1,6
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset läsnäolopäivää kohden	2007	71	.	77	.	66	.	70	.	68	.	64	.	70	.
	2008	69	-1,9	77	-0,7	65	-1,8	69	-1,6	64	-5,9	67	4,7	69	-1,5
	2009	72	4,5	78	1,3	67	1,9	73	6,2	66	2,7	68	0,6	71	3,1
	2010	70	-3,3	76	-2,7	66	-1,4	72	-1,4	65	-0,8	66	-1,6	69	-2,3
	2011	68	-3,3	72	-4,4	65	-1,5	71	-1,8	65	-0,2	63	-6,0	67	-3,0

**2D/2 Päivähoidon deflatoidut kustannukset suhteutettuna vuosien 2010 ja 2011 vuoden joulukuussa päivähoitossa ja kotihoidon tuel-
la olleiden lasten keskiarvoon**

Euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Kunnallisen päivähoiton kustannukset lasta kohden	2006-2007	10 630	.	11 149	.	9 902	.	9 783	.	9 801	.	8 720	.	10 227	.
	2007-2008	10 443	-1,8	11 231	0,7	9 716	-1,9	9 692	-0,9	9 248	-5,6	8 855	1,6	10 084	-1,4
	2008-2009	10 606	1,6	11 132	-0,9	9 491	-2,3	9 746	0,6	9 044	-2,2	9 206	4,0	10 104	0,2
	2009-2010	10 343	-2,5	10 864	-2,4	9 463	-0,3	9 734	-0,1	9 003	-0,5	8 775	-4,7	9 916	-1,9
	2010-2011	11 866	14,7	12 783	17,7	11 189	18,2	11 468	17,8	10 800	20,0	10 209	16,4	11 581	16,8
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	12 380	.	13 506	.	11 656	.	11 415	.	11 757	.	10 334	.	12 066	.
	2007-2008	12 239	-1,1	13 772	2,0	11 484	-1,5	11 419	0,0	11 150	-5,2	10 524	1,8	11 974	-0,8
	2008-2009	12 447	1,7	13 523	-1,8	11 333	-1,3	11 539	1,1	10 749	-3,6	10 803	2,7	11 974	0,0
	2009-2010	12 128	-2,6	13 036	-3,6	11 219	-1,0	11 560	0,2	10 685	-0,6	10 305	-4,6	11 712	-2,2
	2010-2011	11 793	-2,8	12 748	-2,2	11 151	-0,6	11 539	-0,2	10 879	1,8	10 177	-1,2	11 543	-1,4
Kunnallinen päiväkotihoidon kustannukset laskennallista lasta kohden	2006-2007	10 443	.	10 866	.	9 764	.	9 719	.	9 827	.	8 634	.	10 073	.
	2007-2008	10 264	-1,7	10 974	1,0	9 544	-2,3	9 617	-1,0	9 292	-5,4	8 746	1,3	9 927	-1,5
	2008-2009	10 428	1,6	10 836	-1,3	9 388	-1,6	9 672	0,6	8 985	-3,3	9 017	3,1	9 931	0,0
	2009-2010	10 181	-2,4	10 587	-2,3	9 286	-1,1	9 711	0,4	8 988	0,0	8 627	-4,3	9 754	-1,8
	2010-2011	9 907	-2,7	10 459	-1,2	9 216	-0,8	9 675	-0,4	9 104	1,3	8 452	-2,0	9 615	-1,4
Kunnallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	12 933	.	13 173	.	11 330	.	10 429	.	9 326	.	9 727	.	11 886	.
	2007-2008	12 858	-0,6	13 199	0,2	11 749	3,7	10 534	1,0	8 372	-10,2	10 242	5,3	11 946	0,5
	2008-2009	13 126	2,1	13 567	2,8	10 857	-7,6	10 638	1,0	10 407	24,3	11 734	14,6	12 310	3,0
	2009-2010	12 824	-2,3	13 277	-2,1	12 133	11,8	10 024	-5,8	9 404	-9,6	10 989	-6,4	12 166	-1,2
	2010-2011	12 920	0,7	13 046	-1,7	11 741	-3,2	10 669	6,4	8 967	-4,6	10 690	-2,7	12 078	-0,7
Tavallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	12 881	.	12 158	.	10 448	.	10 429	.	8 472	.	9 053	.	11 143	.
	2007-2008	12 791	-0,7	12 199	0,3	10 866	4,0	10 534	1,0	8 224	-2,9	10 584	16,9	11 331	1,7
	2008-2009	13 279	3,8	12 564	3,0	10 606	-2,4	10 638	1,0	10 968	33,4	12 006	13,4	11 942	5,4
	2009-2010	13 161	-0,9	12 411	-1,2	11 167	5,3	10 024	-5,8	9 296	-15,2	10 542	-12,2	11 546	-3,3
	2010-2011	12 952	-1,6	11 619	-6,4	10 959	-1,9	10 669	6,4	8 756	-5,8	10 359	-1,7	11 338	-1,8
Ryhmäperhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	13 027	.	13 926	.	12 703	.	.	.	12 368	.	11 374	.	13 178	.
	2007-2008	12 968	-0,4	13 822	-0,7	13 086	3,0	.	.	8 886	-28,1	9 555	-16,0	12 898	-2,1
	2008-2009	12 898	-0,5	14 133	2,3	11 227	-14,2	.	.	8 371	-5,8	11 137	16,6	12 851	-0,4
	2009-2010	12 360	-4,2	13 741	-2,8	13 576	20,9	.	.	9 813	17,2	12 519	12,4	13 069	1,7
	2010-2011	12 878	4,2	13 718	-0,2	12 862	-5,3	.	.	9 726	-0,9	11 851	-5,3	13 093	0,2

Euroa		HELSINKI Muutos (%)	ESPOO Muutos (%)	VANTAA Muutos (%)	TURKU Muutos (%)	TAMPERE Muutos (%)	OULU Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)
Ostopalvelupäivähoidon kustannukset lasta kohden	2006-2007	10 201 .	10 229 .	11 450 .	10 112 .	9 997 .	14 302 .	10 272 .
	2007-2008	10 759 5,5	9 794 -4,3	12 706 11,0	10 284 1,7	9 705 -2,9	14 825 3,7	10 301 0,3
	2008-2009	11 347 5,5	9 784 -0,1	12 298 -3,2	11 002 7,0	9 252 -4,7	13 053 -12,0	10 483 1,8
	2009-2010	11 343 0,0	9 446 -3,5	12 466 1,4	9 345 -15,1	6 929 -25,1	13 937 6,8	9 959 -5,0
	2010-2011	11 208 -1,2	9 123 -3,4	12 026 -3,5	5 578 -40,3	10 439 50,6	29 130 109,0	9 669 -2,9
Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden	2006-2007	5 096 .	6 184 .	5 508 .	5 510 .	4 157 .	4 997 .	5 392 .
	2007-2008	5 028 -1,4	6 022 -2,6	5 533 0,5	5 955 8,1	3 690 -11,2	5 469 9,5	5 397 0,1
	2008-2009	5 143 2,3	6 065 0,7	5 891 6,5	6 007 0,9	4 602 24,7	5 421 -0,9	5 574 3,3
	2009-2010	5 386 4,7	5 901 -2,7	5 299 -10,1	6 030 0,4	4 628 0,6	5 435 0,3	5 526 -0,9
	2010-2011	5 315 -1,3	5 950 0,8	5 341 0,8	5 646 -6,4	4 308 -6,9	5 641 3,8	5 460 -1,2
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	2006-2007	6 224 .	5 780 .	4 870 .	4 131 .	3 997 .	4 421 .	5 288 .
	2007-2008	5 991 -3,7	5 472 -5,3	4 682 -3,9	4 012 -2,9	3 698 -7,5	3 993 -9,7	5 017 -5,1
	2008-2009	6 088 1,6	5 573 1,8	4 580 -2,2	4 032 0,5	5 364 45,1	4 043 1,2	5 249 4,6
	2009-2010	6 077 -0,2	5 017 -10,0	4 787 4,5	4 006 -0,7	5 157 -3,9	3 790 -6,2	5 119 -2,5
	2010-2011	5 863 -3,5	4 815 -4,0	4 607 -3,8	3 938 -1,7	4 515 -12,4	3 745 -1,2	4 897 -4,3
Kustannukset pienten lasten hoitojärjestelmässä ollutta lasta kohden	2006-2007	10 292 .	10 225 .	9 503 .	8 974 .	8 994 .	8 065 .	9 654 .
	2007-2008	10 202 -0,9	10 263 0,4	9 433 -0,7	9 038 0,7	8 549 -4,9	8 101 0,5	9 576 -0,8
	2008-2009	10 397 1,9	10 278 0,1	9 264 -1,8	9 141 1,1	8 856 3,6	8 220 1,5	9 673 1,0
	2009-2010	10 168 -2,2	9 824 -4,4	9 247 -0,2	9 006 -1,5	8 597 -2,9	7 820 -4,9	9 420 -2,6
	2010-2011	9 896 -2,7	9 610 -2,2	9 152 -1,0	8 939 -0,7	8 610 0,2	7 861 0,5	9 272 -1,6

2E Laskennalliset lapset

31.12. hoidossa olevat lapset on muutettu laskennallisesti yli 3 v. kokopäivähoidossa oleviksi lapsiksi seuraavilla kertoimilla:

1) alle 3-vuotiaat, KP-hoito: kerroin: $7/4=1,75$

2) alle 3-vuotiaat OP-hoito: kerroin: $7/4=1,75$

3) 3v täyttäneet, KP-hoito: kerroin: 1

4) 3v täyttäneet, OP-hoito: kerroin: $7/13=0,54$

5) Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä lisätään summaan sen lisäksi, että he ovat luvuissa omilla ikä- ja hoitoaikakertoimillaan. On arvioitu, että kunnissa varataan heitä varten asetuksen mukaisen henkilöstöresurssin lisäksi keskimäärin 3 vuotta täyttäneen lapsen kokopäivähoitopaikan edellyttämä henkilöstöresurssi

Kertoimet johdettu päivähoitoasetuksen 1973 / 239 6§ mukaisista lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisistä suhdeluvuista.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO YHTEENSÄ
Kunnallisissa päiväkodeissa hoidetut lapset 31.12.2011							
Alle 3-vuotiaat, kokopäivähoito	3 922	1 999	1 831	934	1 462	1 357	11 505
Alle 3-vuotiaat, osapäivähoito	96	40	23	19	21	14	213
3 vuotta täyttäneet, kokopäivähoito	15 493	7 134	7 311	3 764	5 491	3 978	43 171
3 vuotta täyttäneet, osapäivähoito	732	390	433	351	346	448	2 700
YHTEENSÄ	20 243	9 563	9 598	5 068	7 320	5 797	57 589
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	1 187	725	804	436	506	375	4 033
Laskennalliset lapset 31.12.2011							
Alle 3-vuotiaat, kokopäivähoito	6 864	3 498	3 204	1 635	2 559	2 375	20 134
Alle 3-vuotiaat, osapäivähoito	168	70	40	33	37	25	373
3 vuotta täyttäneet, kokopäivähoito	15 493	7 134	7 311	3 764	5 491	3 978	43 171
3 vuotta täyttäneet, osapäivähoito	395	211	234	190	187	242	1 458
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	1 187	725	804	436	506	375	4 033
YHTEENSÄ	24 107	11 638	11 593	6 057	8 779	6 994	69 169
Kunnallisissa päiväkodeissa hoidetut lapset 31.12.2010							
Alle 3-vuotiaat, kokopäivähoito	3 720	1 856	1 754	905	1 362	1 279	10 876
Alle 3-vuotiaat, osapäivähoito	100	35	25	23	16	25	224
3 vuotta täyttäneet, kokopäivähoito	14 674	6 807	6 933	3 654	5 356	3 745	41 169
3 vuotta täyttäneet, osapäivähoito	795	422	474	393	383	468	2 935
YHTEENSÄ	19 289	9 120	9 186	4 975	7 117	5 517	55 204
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	1 163	791	832	431	499	349	4 065
Laskennalliset lapset 31.12.2010							
Alle 3-vuotiaat, kokopäivähoito	6 510	3 248	3 070	1 584	2 384	2 238	19 033
Alle 3-vuotiaat, osapäivähoito	175	61	44	40	28	44	392
3 vuotta täyttäneet, kokopäivähoito	14 674	6 807	6 933	3 654	5 356	3 745	41 169
3 vuotta täyttäneet, osapäivähoito	429	228	256	212	207	253	1 585
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	1 163	791	832	431	499	349	4 065
YHTEENSÄ	22 951	11 135	11 134	5 921	8 473	6 629	66 244
Laskennalliset lapset/kunnallisissa päiväkodeissa hoidetut lapset							
31.12.2011	1,19	1,22	1,21	1,20	1,20	1,21	1,20
31.12.2010	1,19	1,22	1,21	1,19	1,19	1,20	1,20
Laskennalliset lapset, kahden edellisen vuoden keskiarvo							
Vuosien 2010 ja 2011 keskiarvo	23 529,04	11 386,49	11 363,77	5 989,26	8 626,21	6 811,45	67 706,20

3A Kunnallisen päivähoiton henkilöstö 31.12.2011

KUNNALLISEN PÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ 31.12.2011	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKOYHTEENSÄ			
	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	Työnte- kijöiden määrä	josta varahen- kilöitä	Varahen- kilöitä työnte- kijöistä (%)	
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN HENKILÖSTÖ ERI TEHTÄVISSÄ																						
Päiväkodeissa työskentelevä henkilöstö yht.	4 105,5	53,0	1,3	2 221,0	113,0	5,1	1 901,8	18,5	1,0	1 183,0	12,0	1,0	1 394,0	20,0	1,4	1 086,0	0,0	0,0	11 891,3	216,5	1,8	
Hoito- ja kasvatushenkilöstö yhteensä	3 492,0	52,0	1,5	1 939,0	113,0	5,8	1 681,0	18,5	1,1	955,0	12,0	1,3	1 261,0	20,0	1,6	1 001,0	0,0	0,0	10 329,0	215,5	2,1	
Lapsiryhmässä työskentelevä päiväkodin johtaja	25,0	0,0		6,0	0,0		1,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		2,0	0,0		34,0	0,0		
Erityislastentarhanopettaja	95,5	0,0		68,0	0,0		41,0	0,0		26,0	0,0		25,0	0,0		10,0	0,0		265,5	0,0		
Lastentarhanopettaja	1 277,0	0,0		632,0	4,0		652,5	0,0		372,0	0,0		481,0	5,0		424,0	0,0		3 838,5	9,0		
Lastenhoitaja	2 093,5	52,0		1 231,0	109,0		986,5	18,5		556,0	12,0		753,0	15,0		564,0	0,0		6 184,0	206,5		
Muu hoito- ja kasvatushenkilöstö	1,0	0,0		2,0	0,0		0,0	0,0		1,0	0,0		2,0	0,0		1,0	0,0		7,0	0,0		
Lapsiryhmää avustava henkilöstö	172,5	0,0	0,0	212,0	0,0	0,0	171,3	0,0	0,0	68,0	0,0	0,0	93,0	0,0	0,0	36,0	0,0	0,0	752,8	0,0	0,0	
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste (oma henkilöstö)	172,5	0,0		80,0	0,0		49,0	0,0		68,0	0,0		93,0	0,0		36,0	0,0		498,5	0,0		
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste (vuokrattu henkilöstö)	0,0	0,0		71,0	0,0		118,3	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		189,3	0,0					
Muut lapsiryhmän avustajat	0,0	0,0		61,0	0,0		4,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		65,0	0,0					
Muut työntekijät	185,0	0,0	0,0	70,0	0,0	0,0	49,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,0	0,0	0,0	18,0	0,0	0,0	336,5	0,0	0,0	
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	87,0	0,0		42,0	0,0		4,0	0,0		0,0	0,0		1,0	0,0		18,0	0,0		152,0	0,0		
Muut työntekijät	98,0	0,0		28,0	0,0		45,5	0,0		0,0	0,0		13,0	0,0		84,5	0,0		184,5	0,0		
Laitos- ja vaatehuollon henkilöstö	256,0	1,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	160,0	0,0	0,0	26,0	0,0	0,0	31,0	0,0	0,0	473,0	1,0	0,2	
PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ ERI TEHTÄVISSÄ																						
Perhepäivähoidon henkilöstö yhteensä	214,0	0,0	0,0	108,0	1,0	0,9	101,0	3,0	3,0	129,0	11,0	8,5	63,0	0,0	0,0	90,5	7,0	7,7	705,5	22,0	3,1	
Tavallinen perhepäivähoito yhteensä	214,0	0,0	0,0	108,0	1,0	0,9	101,0	3,0	3,0	129,0	11,0	8,5	63,0	0,0	0,0	90,5	7,0	7,7	705,5	22,0	3,1	
Perhepäivähoitaja	193,0	0,0		107,0	1,0		101,0	3,0		104,0	6,0		63,0	0,0		90,5	7,0		658,5	17,0		
Kolmiperhepäivähoitaja	21,0	0,0		1,0	0,0		0,0	0,0		25,0	5,0		0,0	0,0		0,0	0,0		47,0	5,0		
Ryhmäperhepäivähoito yhteensä	184,5	37,0	20,1	235,0	13,0	5,5	69,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0	0,0	0,0	31,0	0,0	0,0	535,5	50,0	9,3	
Ryhmäperhepäivähoitaja	177,5	37,0		170,0	13,0		33,0	0,0		0,0	0,0		12,0	0,0		22,5	0,0		415,0	50,0		
Lastentarhanopettaja	0,0	0,0		0,0	0,0		13,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		13,0	0,0					
Lastenhoitaja	7,0	0,0		65,0	0,0		23,0	0,0		0,0	0,0		4,0	0,0		8,5	0,0		107,5	0,0		
Avustaja	0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		
PÄIVÄHOIDON JOHTAMISEN JA TUKEMISEN HENKILÖSTÖ																						
Johtamisen ja tukemisen henkilöstö yht.	289,5	0,0	0,0	153,0	0,0	0,0	119,0	0,0	0,0	69,0	0,0	0,0	84,0	0,0	0,0	51,5	0,0	0,0	766,0	0,0	0,0	
Hallinnollinen päivähoitoyksikön johtaja	170,5	0,0		110,0	0,0		86,0	0,0		50,0	0,0		67,0	0,0		41,0	0,0		524,5	0,0		
Perhepäivähoidon ohjaaja	21,0	0,0		8,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		34,0	0,0					
Kiertävät erityislastentarhanopettajat	23,0	0,0		24,0	0,0		19,5	0,0		11,0	0,0		16,0	0,0		6,5	0,0		100,0	0,0		
Resurssi- ymv. erityislastentarhanopettajat	56,0	0,0		1,0	0,0		10,5	0,0		1,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		68,5	0,0		
Suomi toisena kielenä opettajat	15,0	0,0		10,0	0,0		0,0	0,0		2,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		27,0	0,0		
Oman äidinkielen opettajat	2,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		4,0	0,0		6,0	0,0		
Muu erityishenkilöstö	2,0	0,0		0,0	0,0		3,0	0,0		0,0	0,0		1,0	0,0		0,0	0,0		6,0	0,0		

3B/1 Kunnallisen päivähoiton henkilöstö vuosina 2007-2011 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja hoito- ja kasvatushenkilöstö)

Kunnalliset päiväkodit: johtajat ja hoito- ja kasvatushenkilöstö vuosina 2007-2011, täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. (Tilastointipäivä 31.12.) HUOM! Tässä taulukossa lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)	
Hallinnolliset päiväkodin johtajat	2007	145	6,6	115	8,0	82	-1,2	47	14,6	64	-8,6	39	50,0	492	6,4
	2008	159	9,7	115	0,0	82	0,0	47	0,0	64	0,0	43	10,3	510	3,7
	2009	154	-3,1	117	1,7	83	1,2	47	0,0	65	1,6	39	-9,3	505	-1,0
	2010	161	4,5	117	0,0	82	-1,2	48	2,1	66	1,5	42	7,7	516	2,2
	2011	171	5,9	110	-6,0	86	4,9	50	4,2	67	1,5	41	-2,4	525	1,6
Hallinnollisten päiväkodin johtajien osuus (%) päiväkodin johtajista	2007	90,1	70,2	94,3	4,0	98,8	0,0	97,9	21,8	100,0	0,0	73,6	61,3	92,7	27,5
	2008	89,3	2,4	96,6	2,5	98,8	0,0	100,0	2,1	100,0	0,0	89,6	21,7	94,6	2,1
	2009	87,0	-2,6	95,1	-1,6	100,0	1,2	100,0	0,0	100,0	0,0	88,6	-1,1	93,7	-1,0
	2010	91,5	5,1	95,9	0,8	98,8	-1,2	100,0	0,0	100,0	0,0	97,7	10,2	95,9	2,4
	2011	87,2	-4,7	94,8	-1,1	98,9	0,1	100,0	0,0	100,0	0,0	95,3	-2,4	93,9	-2,1
PÄIVÄKOTIEN HOITO- JA KASVATUSHENKILÖSTÖ															
Lapsiryhmässä työskentelevät päiväkodin johtajat	2007	16		7		1		1		0		14		39	
	2008	19		4		1		0		0		5		29	
	2009	23		6		0		0		0		5		34	
	2010	15		5		1		0		0		1		22	
	2011	25		6		1		0		0		2		34	
Erityislastentarhanopettajat	2007	148		66		40		28		26		10		318	-0,4
	2008	106		68		42		28		38		10		292	-8,2
	2009	97		71		42		26		23		10		269	-7,9
	2010	84		71		41		26		25		10		257	-4,5
	2011	96		68		41		26		25		10		266	3,3
Lastentarhanopettajat	2007	1 124	10,5	523	2,3	567	-1,3	328	1,7	475	8,0	394	13,9	3 411	6,2
	2008	1 151	2,4	548	4,8	597	5,3	333	1,5	481	1,3	401	1,8	3 511	2,9
	2009	1 198	4,1	581	6,0	624	4,5	330	-0,9	478	-0,6	389	-3,0	3 600	2,5
	2010	1 133	-5,4	604	4,0	623	-0,2	335	1,5	482	0,8	404	3,9	3 581	-0,5
	2011	1 277	12,7	632	4,6	653	4,7	372	11,0	481	-0,2	424	5,0	3 839	7,2
Lastentarhanopettajien osuus(%) hoito- ja kasvatushenkilöstöstä	2007	41,8		37,0		40,6		41,4		41,0		45,2		41,0	
	2008	40,8		34,8		39,3		41,1		40,8		43,9		39,8	
	2009	40,7		36,0		41,2		40,9		40,5		45,0		40,3	
	2010	39,4		35,8		40,6		40,7		40,5		44,7		39,7	
	2011	40,0		36,4		41,3		41,7		40,1		43,6		40,1	

Kunnalliset päiväkodit: johtajat ja hoito- ja kasvatushenkilöstö vuosina 2007-2011, täysaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. (Tilastointipäivä 31.12.) HUOM! Tässä taulukossa lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)	
Lastenhoitajat	2007	1 773	0,8	1 011	6,1	886	-0,5	499	2,0	707	9,3	506	8,0	5 382	3,4
	2008	1 847	4,2	1 157	14,4	982	10,8	511	2,4	746	5,5	531	4,9	5 774	7,3
	2009	1 916	3,7	1 171	1,2	948	-3,5	505	-1,2	726	-2,7	494	-7,0	5 760	-0,2
	2010	1 885	-1,6	1 221	4,3	969	2,2	523	3,6	745	2,6	512	3,6	5 855	1,6
	2011	2 094	11,1	1 231	0,8	987	1,8	556	6,3	753	1,1	564	10,2	6 184	5,6
Muu hoito- ja kasvatushenkilöstö	2007	22		4		3		7		15		0		51	
	2008	6		6		8		6		7		0		33	
	2009	6		0		2		10		11		0		29	
	2010	8		0		2		2		0		1		13	
	2011	1		2		0		1		2		1		7	
HOITO- JA KASVATUSHENKILÖSTÖ YHTEENSÄ (ilman varahenkilöitä)	2007	3 083	0,2	1 611	4,9	1 497	-1,0	863	0,8	1 223	8,8	924	7,8	9 201	2,7
	2008	3 129	1,5	1 783	10,7	1 630	8,9	878	1,7	1 272	4,0	947	2,5	9 639	4,8
	2009	3 240	3,5	1 829	2,6	1 616	-0,9	871	-0,8	1 238	-2,7	898	-5,2	9 692	0,5
	2010	3 125	-3,5	1 901	3,9	1 636	1,2	886	1,7	1 252	1,1	928	3,3	9 728	0,4
	2011	3 492	11,7	1 939	2,0	1 681	2,8	955	7,8	1 261	0,7	1 001	7,9	10 329	6,2
Hoito- ja kasvatushenkilöstöstä varahenkilöitä yhteensä	2007	39		86		42		10		15		31		223	18,6
	2008	36		95		59		7		20		25		242	8,5
	2009	55		94		25		3		20		25		222	-8,3
	2010	47		106		21		0		20		0		194	-12,6
	2011	52		113		19		12		20		0		216	11,1
Hoito- ja kasvatushenkilöstön osuus (%) päiväkodin henkilöstöstä (ilman varahenkilöitä)	2007	75,4		80,8		89,8		81,4		88,2		85,5		81,6	
	2008	77,0		82,8		90,5		81,1		89,9		89,7		83,3	
	2009	77,3		84,4		88,4		79,3		90,8		86,2		82,9	
	2010	77,0		87,0		88,7		79,8		90,2		88,5		83,6	
	2011	85,1		87,3		88,4		80,7		90,5		92,2		86,9	
Laskennallisia lapsia hoito- ja kasvatushenkilöä kohden (ilman varahenkilöitä)	2007	6,7		6,8		6,9		6,6		6,5		6,7		6,7	
	2008	6,9		6,5		6,9		6,7		6,6		6,9		6,8	
	2009	7,0		6,4		6,8		6,6		6,8		6,9		6,8	
	2010	7,5		6,2		6,9		6,7		6,9		7,1		6,9	
	2011	6,9		6,0		6,9		6,3		7,0		7,0		6,7	

3B/2 Kunnallisen päivähoiton muu henkilöstö 2007-2011

Kunnalliset päiväkodit: muu kuin hoito- ja kasvatushenkilöstö sekä koko henkilöstö vuosina 2007-2011. (Tilastointipäivä 31.12.)		HELSINKI Muutos (%)		ESPOO Muutos (%)		VANTAA Muutos (%)		TURKU Muutos (%)		TAMPERE Muutos (%)		OULU Muutos (%)		KUUSIKKO YHTEENSÄ Muutos (%)	
Avustajat (erityispäivähoidon peruste)	2007	200	7,8	145	3,6	157	14,0	45	-4,3	58	23,4	24	50,0	629	9,7
	2008	179	-10,5	137	-5,5	163	3,8	47	4,4	60	3,4	20	-16,7	606	-3,7
	2009	174	-2,8	145	5,8	176	8,0	47	0,0	65	8,3	21	5,0	628	3,6
	2010	166	-4,6	136	-6,2	166	-5,7	57	21,3	81	24,6	32	52,4	638	1,6
	2011	173	3,9	151	11,0	167	0,8	68	19,3	93	14,8	36	12,5	688	7,8
Erityistä tukea tarvitsevia lapsia erityis- tmv. avustajaa kohden	2007	6,0		6,9		4,7		8,7		7,8		14,2		6,5	
	2008	6,7		7,0		5,1		9,3		7,9		17,8		7,0	
	2009	7,3		6,6		4,7		9,0		7,2		13,3		6,7	
	2010	7,1		6,1		5,2		7,7		6,2		11,1		6,5	
	2011	6,9		4,8		4,8		6,4		5,4		10,4		5,9	
Muut lapsiryhmän avustajat	2007	0		187		13		2		2		64		268	32,8
	2008	1		177		8		1		4		78		269	0,4
	2009	1		96		0		1		0		39		137	-49,1
	2010	1		60		6		0		0		0		67	-51,1
	2011	0		61		4		0		0		0		65	-3,0
Laitos- ja vaatehuollon henkilöstö	2007	425	2,2	51		0		151	7,9	102	-8,1	32		761	-21,4
	2008	386	-9,2	57		0		156	3,3	77	-24,5	0		676	-11,2
	2009	406	5,2	0		0		167	7,1	45	-41,6	9		627	-7,2
	2010	264	-35,0	0		0		167	0,0	24	-46,7	33		488	-22,2
	2011	256	-3,0	0		0		160	-4,2	26	8,3	31		473	-3,1
Avustaminen ja laitoshuolto yhteensä	2007	625	3,9	383	3,0	170	-44,9	198	4,5	162	-3,0	120	14,3	1 658	-4,9
	2008	566	-9,4	371	-3,1	171	0,6	204	3,0	141	-13,0	98	-18,3	1 551	-6,5
	2009	581	2,7	241	-35,0	176	2,9	215	5,4	110	-22,0	69	-29,6	1 392	-10,3
	2010	431	-25,8	196	-18,7	172	-2,3	224	4,2	105	-4,5	65	-5,8	1 193	-14,3
	2011	429	-0,6	212	8,2	171	-0,4	228	1,8	119	13,3	67	3,1	1 226	2,7
Muut työntekijät	2007	381		0		0		0		2		37		420	2,7
	2008	370		0		0		0		2		11		383	-8,8
	2009	370		96		36		12		16		75		605	58,0
	2010	501		89		37		0		32		56		715	18,2
	2011	185		70		50		0		14		18		337	-52,9
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN MUU HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2007	1 006	2,0	383	3,0	170	-47,1	198	-32,1	164	-3,0	157	0,5	2 078	-9,5
	2008	936	-7,0	371	-3,1	171	0,6	204	3,0	143	-12,8	109	-30,6	1 934	-6,9
	2009	951	1,6	337	-9,2	212	24,0	227	11,3	126	-11,9	144	32,1	1 997	3,3
	2010	932	-2,0	285	-15,4	209	-1,4	224	-1,3	137	8,7	121	-16,0	1 908	-4,5
	2011	614	-34,2	282	-1,1	221	5,6	228	1,8	133	-2,9	85	-29,8	1 562	-18,1

Kunnalliset päiväkodit: muu kuin hoito- ja kasvatushenkilöstö sekä koko henkilöstö vuosina 2007-2011. (Tilastointipäivä 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
PÄIVÄHOIDON TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ															
Kiertävät erityislastentarhanopettajat (kelto)	2007	23		21		19		10		12		7		92	7,1
	2008	22		22		18		10		12		7		91	-1,1
	2009	20		22		19		9		15		7		92	1,1
	2010	21		22		19		9		15		6		92	0,0
	2011	23		24		20		11		16		7		100	8,7
Kunnallisessa päivähoidossa olevat lapset/kelto	2007	818,0		460,0		505,0		534,0		582,0		848,0		612,0	
	2008	884,0		459,0		546,0		538,0		603,0		816,0		634,0	
	2009	1 008,0		469,0		527,0		590,0		485,0		849,0		641,0	
	2010	986,0		472,0		519,0		603,0		495,0		982,0		656,0	
	2011	0,0		0,0		522,4		0,0		0,0		0,0		171,2	
Lapsia kunnan järjestämässä päivähoidossa/kelto	2007	871,0		559,0		518,0		582,0		603,0		849,0		659,0	
	2008	939,0		560,0		561,0		588,0		624,0		818,0		683,0	
	2009	1 068,0		571,0		544,0		650,0		507,0		854,0		692,0	
	2010	1 042,0		576,0		536,0		683,0		517,0		987,0		710,0	
	2011	0,0		0,0		538,4		0,0		0,0		0,0		0,0	
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KOKO HENKILÖSTÖ															
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2007	4 088	0,7	1 993	4,5	1 666	-9,1	1 061	-7,6	1 387	7,3	1 080	6,6	11 275	0,2
	2008	4 065	-0,6	2 154	8,1	1 801	8,1	1 082	2,0	1 415	2,0	1 056	-2,2	11 573	2,6
	2009	4 190	3,1	2 165	0,5	1 828	1,5	1 098	1,5	1 364	-3,6	1 042	-1,3	11 687	1,0
	2010	4 056	-3,2	2 186	1,0	1 845	0,9	1 108	0,9	1 393	2,1	1 048	0,6	11 636	-0,4
	2011	4 106	1,2	2 221	1,6	1 902	3,1	1 183	6,8	1 394	0,1	1 086	3,6	11 891	2,2

3B/3 Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö vuosina 2007-2011

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö sekä kunnallisen päivähoiton koko henkilöstö yhteensä vuosina 2007-2011. (Tilastointipäivä 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
Perhepäivähoitajat	2007	265	-4,3	165	-3,5	156	-4,0	126	-4,5	82	-14,6	57	-36,7	851	-8,4
	2008	246	-7,2	151	-8,5	146	-6,4	124	-1,6	93	13,4	76	33,3	836	-1,8
	2009	234	-4,9	136	-9,9	131	-10,3	113	-8,9	86	-7,5	60	-21,1	760	-9,1
	2010	200	-14,5	130	-4,4	120	-8,4	105	-7,1	68	-20,9	65	8,3	688	-9,5
	2011	193	-3,5	107	-17,7	101	-15,8	104	-1,0	63	-7,4	91	39,2	659	-4,3
Kolmiperhepäivähoitajat	2007	24		7		1		26		2		63		123	61,6
	2008	21		1		0		24		1		36		83	-32,5
	2009	19		1		0		24		3		37		84	1,2
	2010	21		1		0		26		2		31		81	-3,6
	2011	21		1		0		25		0		0		47	-42,0
KOTONA TAPAHTUVAN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2007	289	-3,2	172	-0,6	157	-3,4	152	-4,7	84	-13,4	120	4,8	974	-3,1
	2008	267	-7,6	152	-11,6	146	-7,0	148	-2,6	94	11,9	112	-6,7	919	-5,6
	2009	253	-5,2	137	-9,9	131	-10,3	137	-7,4	89	-5,3	97	-13,4	844	-8,2
	2010	221	-12,6	131	-4,4	120	-8,4	131	-4,4	70	-21,3	96	-1,0	769	-8,9
	2011	214	-3,2	108	-17,6	101	-15,8	129	-1,5	63	-10,0	91	-5,7	706	-8,3
Lapsia kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa hoitajaa kohden	2007	3,8		3,3		3,6		3,5		4,0		2,9		3,4	
	2008	3,7		3,3		3,4		3,4		3,1		2,7		3,3	
	2009	3,9		3,4		3,6		3,4		3,0		3,4		3,5	
	2010	4,0		3,3		3,4		3,5		3,4		3,3		3,4	
	2011	3,6		3,3		3,6		3,4		3,9		3,1		3,5	
Ryhmäperhepäivähoitajat	2007	145	-11,3	168	16,7	54	-9,3			19	-17,4	28	5,8	414	-0,6
	2008	184	26,9	185	10,1	50	-7,4			15	-21,1	23	-17,9	457	10,4
	2009	184	0,0	174	-5,9	37	-26,0			15	0,0	24	4,3	434	-5,0
	2010	173	-6,0	164	-5,7	33	-10,8			11	-26,7	11	-54,2	392	-9,7
	2011	178	2,6	170	3,7	33	0,0			12	9,1	23	104,5	415	5,9
Muu ryhmäperhepäivähoidon kasvatushenkilöstö	2007	42	36,1	65	8,3	44	10,0			5	-37,5	11	5,0	167	11,8
	2008	19	-54,8	67	3,1	39	-11,4			5	0,0	7	-36,4	137	-18,0
	2009	17	-10,5	66	-1,5	41	5,1			4	-20,0	8	14,3	136	-0,7
	2010	27	58,8	63	-4,5	34	-17,1			3	-25,0	6	-25,0	133	-2,2
	2011	7	-74,1	65	3,2	36	5,9			4	33,3	9	41,7	121	-9,4
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2007	187	-3,9	233	14,2	98	-1,5			24	-22,6	39	5,6	581	2,7
	2008	203	8,6	252	8,2	89	-9,2			20	-16,7	30	-23,1	594	2,2
	2009	201	-1,0	240	-4,8	78	-12,4			19	-5,0	32	6,7	570	-4,0
	2010	200	-0,5	227	-5,4	67	-14,1			14	-26,3	17	-46,9	525	-7,9
	2011	185	-7,8	235	3,5	69	3,0			16	14,3	31	82,4	536	2,0
Lapsia ryhmäperhepäivähoidossa hoitajaa kohden	2007	3,1		3,6		3,7				3,8		4,3		3,5	
	2008	3,0		3,5		3,9				4,5		5,3		3,5	
	2009	3,1		3,5		4,0				3,5		4,1		3,4	
	2010	3,1		3,7		4,1				4,9		3,6		3,5	
	2011	3,1		3,6		3,8				4,2		3,6		3,5	

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö sekä kunnallisen päivähoiton koko henkilöstö yhteensä vuosina 2007-2011. (Tilastointipäivä 31.12.)		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO YHTEENSÄ	Muutos (%)
PÄIVÄHOIDON TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ															
PERHEPÄIVÄHOIDON OHJAAJAT (Henkilöt, joiden vastuulla on vain perhepäivähoitoa. Johtajat, joiden vastuulla on perhepäivähoitoa ja muita hoitomuotoja, sisältyvät hallinnollisten päiväkodin johtajien määrään)	2007	15		6		1		6		0		1		29	
	2008	16		6		1		5		0		0		28	
	2009	16		6		1		5		0		0		28	
	2010	14		5		1		5		0		0		25	
	2011	21		8		0		5		0		0		34	
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON KOKO HENKILÖSTÖ															
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2007	491	-3,8	411	7,7	256	-2,6	158	-4,5	108	-15,6	160	3,6	1 584	-1,2
	2008	486	-1,0	410	-0,2	236	-7,8	153	-3,2	114	5,6	142	-11,3	1 541	-2,7
	2009	470	-3,3	383	-6,6	210	-11,0	142	-7,2	108	-5,3	129	-9,2	1 442	-6,4
	2010	435	-7,4	363	-5,2	188	-10,5	136	-4,2	84	-22,2	113	-12,4	1 319	-8,5
	2011	420	-3,6	351	-3,3	170	-9,6	134	-1,5	79	-6,0	122	7,5	1 275	-3,3
KUNNALLISEN PÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ															
KUNNALLISEN PÄIVÄHOIDON KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2007	4 579	0,2	2 404	5,1	1 922	-8,3	1 219	-7,2	1 495	5,2	1 240	6,2	12 859	0,0
	2008	4 551	-0,6	2 564	6,7	2 037	6,0	1 235	1,3	1 529	2,3	1 198	-3,4	13 114	2,0
	2009	4 660	2,4	2 548	-0,6	2 038	0,0	1 240	0,4	1 472	-3,7	1 171	-2,3	13 129	0,1
	2010	4 491	-3,6	2 549	0,0	2 033	-0,2	1 244	0,3	1 477	0,3	1 161	-0,9	12 955	-1,3
	2011	4 525	0,8	2 572	0,9	2 072	1,9	1 317	5,9	1 473	-0,3	1 208	4,0	13 166	1,6
Kunnallisen päivähoiton yksikköjohtajat (hallinnolliset ja lapsiryhmässä työskentelevät yhteensä)	2007	176	-37,4	128	3,4	84	-1,2	54	-5,9	64	-8,6	54	-7,0	560	-16,6
	2008	194	10,2	125	-2,3	84	0,0	52	-3,7	64	0,0	48	-11,1	567	1,3
	2009	193	-0,5	129	3,2	84	0,0	52	0,0	65	1,6	44	-8,3	567	0,0
	2010	190	-1,6	127	-1,6	84	0,0	53	1,9	66	1,5	43	-2,3	563	-0,7
	2011	217	13,9	124	-2,4	87	3,6	55	3,8	67	1,5	43	0,0	593	5,2
Lapsia /kunnallisen päivähoiton yksikköjohtaja	2007	107		75		111		99		109		102		99	
	2008	100		81		117		103		113		119		102	
	2009	104		80		116		102		112		125		103	
	2010	109		82		117		102		113		137		106	
	2011	100		87		118		100		114		144		104	
Henkilökuntaa / kunnallisen päivähoiton yksikköjohtaja	2007	26		19		23		23		23		23		23	
	2008	23		21		24		24		24		25		23	
	2009	24		20		24		24		23		27		23	
	2010	24		20		24		23		22		27		23	
	2011	21		21		24		24		22		28		22	

Liite 4: Yhteenveto Kuusikko-kuntien lasten päivähoidon asiakastyytyväisyyskyselyistä

Kunta	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Kyselyn/Julkaisun nimi	Pääkaupunkiseudun päivähoidon asiakaskysely 2011			Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyys	Palvelukykykysely	Oulun kaupungin palvelutuotannon yhteinen asiakaskysely 2011
Selvityksen kohde	Asiakkaiden tyytyväisyys päivähoitopaikan hakemiseen, hoidon aloittamiseen, lapsen kasvatukseen sekä vanhempien osallisuuteen ja viestintään.			Asiakastyytyväisyys	Palvelukyky	Sosiaali- ja terveystoimen palveluissa asioivat asiakkaiden ja potilaiden kokemukset palvelusta
Kyselyn toteutusajankohta	Lokakuu 2011			Viikot 6-7/2012	Syksy 2011	Syksy 2011
Tulosten julkaisu vuosi	Kuntien välinen vertailu 2011			2012	2011	2011
Kyselyn kohderyhmä	Kunnallisessa ja yksityisessä päivähoidossa olevien lasten vanhemmat (poislukien yksityisen hoidon tuella tuotettu perhepäivähoito)			Päivähoito- ja esiopetuspalvelujen käyttäjät, huoltajat	Uusille ja päivähoitopaikkaa vaihtaneille asiakkaille	Päivähoitoa koskevien kysymysten osalta päivähoidossa olevien lasten vanhemmat
Tavoiteltu vastaajamäärä	22 555	14 810	10 468	5 512	766 perhettä	Asiakaskyselyyn ovat voineet vastata kaikki määrättyllä kahden viikon ajanjaksolla sosiaali- ja terveystoimen palveluissa asioineet asiakkaat ja potilaat
Kyselyyn vastanneiden määrä	6 858	4 608	3 379	909	571 perhettä	1087
Vastausprosentti	28,5 %	31,3 %	32,3 %	13,8	73 %	
Kuusikon yhteisen palvelumittarin kysymys						
1. Olen saanut riittävästi tietoa ja neuvontaa				3,93	4,2	
2. Olen saanut asiallista kohtelua				4,28		
3. Saamani palvelu on ollut asiantuntevaa				4,19	4,3	
4. Saamani palvelu on vastannut tarpeitani				4,18		
5. Olen saanut palvelua riittävän nopeasti				4,12		
6. Olen voinut osallistua nykyisen palveluni suunnitteluun ja arviointiin				3,75 (kysymykseen lisätty tarkennus "esim. lapsen varhaiskasvatussuunnitelma")		
7. Saamani palvelu on parantanut elämäntilannettani						
Yleisarvioni palvelusta (asteikolla 4-10)				8,26	8,7	
Yleisarvioni palvelusta (asteikolla 1-5)	4,11	4,12	4,10			4,38

Liite 5: Lasten päivähoidon asiantuntija-työryhmän jäsenet vuonna 2012

Ulla Rissanen, puheenjohtaja

Päivähoidon palvelujohtaja
Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi
Isokatu 30
PL 50, 90015 Oulun kaupunki
puh. 044 – 703 5302
E-Mail: etunimi.sukunimi@ouka.fi

HELSINKI

Satu Järvenkallas

Päivähoidon johtaja
Helsingin sosiaalivirasto
Toinen linja 4A
PL 7222, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 – 310 43368
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Carola Harju

Suunnittelija
Helsingin sosiaalivirasto
Toinen linja 4A
PL 7222, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 – 310 42542, 050 - 3657846
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Sampo Pajari

Johdon laskentatoimen asiantuntija
Helsingin sosiaalivirasto
Toinen linja 4A
PL 7222, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 – 310 24156, 040 - 3346733
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Hannu Siukola

Yliaktuaari
Helsingin sosiaalivirasto
Hallinto- ja kehittämiskeskus
Tietohuolto- ja tilastoyksikkö
Vironkatu 2, 5 krs.
PL 7011, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 – 310 43277, 050 – 306 3661
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Varajäsen:

Tapio Häivä
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Tiedonkeruu:

Pia Hasari
Merja Piilola
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

ESPOO

Titta Tossavainen

Varhaiskasvatuksen johtaja
Espoon sivistystoimi/Esikunta
Kamreerintie 3 B
PL 30, 02070 Espoon kaupunki
puh. 09 - 8162 3300, 050 – 469 0794
E-Mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Seija Nordqvist

Eryityssuunnittelija
Espoon sivistystoimi/Esikunta
Kamreerintie 3 B
PL 30, 02070 Espoon kaupunki
puh. 09 – 8162 3336, 050 – 320 9753
E-Mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Tiedonkeruu:

Jaana Turunen
E-Mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

VANTAA

Sole Askola-Vehviläinen

Varhaiskasvatuksen johtaja
Vantaan sivistystoimi/
Varhaiskasvatuspalvelut
Asematie 6 A, 01300 Vantaa
puh. 09 – 8392 4709
E-Mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Varajäsen:

Leena-Mari Tornivaara
Varhaiskasvatuspäällikkö
E-Mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Anne Peltonen

Vantaan sivistystoimi/
Varhaiskasvatuspalvelut
Suunnittelija
Asematie 6 A, 01300 Vantaa
puh. 09 – 8392 6030, 040 – 506 5613
E-Mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

TURKU

Raili Koski

Talousaluejohtaja
Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetustoimi
/ varhaiskasvatuspalvelut
Käsityöläiskatu 10, 20100 Turku
puh. 050 – 553 2435
E-Mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

Kirsi Kanninen

Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetustoimi/varhaiskasvatuspalvelut
Käsityöläiskatu 10, 20100 Turku
040 1385671
E-Mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

Anna Karlsson

Palvelupäällikkö
Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetustoimi
/ varhaiskasvatuspalvelut
Käsityöläiskatu 10, 20100 Turku
040 8062122
E-Mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

TAMPERE

Pia Kola Torvinen

Varhaiskasvatuspäällikkö
Tampereen kaupunki
Hyvinvointipalvelut, päivähoido
PL 487, 33101 TAMPERE
puh. 050 - 409 8922
E-Mail: etunimi.sukunimi@tampere.fi

Marjatta Silvennoinen

Vs. asiakaspalvelupäällikkö
Lasten ja nuorten kasvun tukeminen
Tampereen kaupunki, Konsernihallinto
PL 487, 33101 TAMPERE
Puh. 050 - 595 1038
E-Mail: etunimi.sukunimi@tampere.fi

Jaana Hartman

Taloussuunnittelija
Tampereen kaupunki
Hyvinvointipalvelut, Päivähoito
PL 487, 33101 TAMPERE
Puh. 040 - 806 2122
E-Mail: etunimi.sukunimi@tampere.fi

OULU

Arto Lamberg

Päivähoidon johtaja
Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi
Kirkkokatu 18
PL 50, 90015 Oulun kaupunki
puh. 044 – 703 4003
E-Mail: etunimi.sukunimi@ouka.fi

Hanna Ahlgren-Leinvuo

Sihteeri
Helsingin sosiaalivirasto
Hallinto- ja kehittämiskeskus
Kehittämispalvelut
PL 8502, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 040 - 334 7382
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi